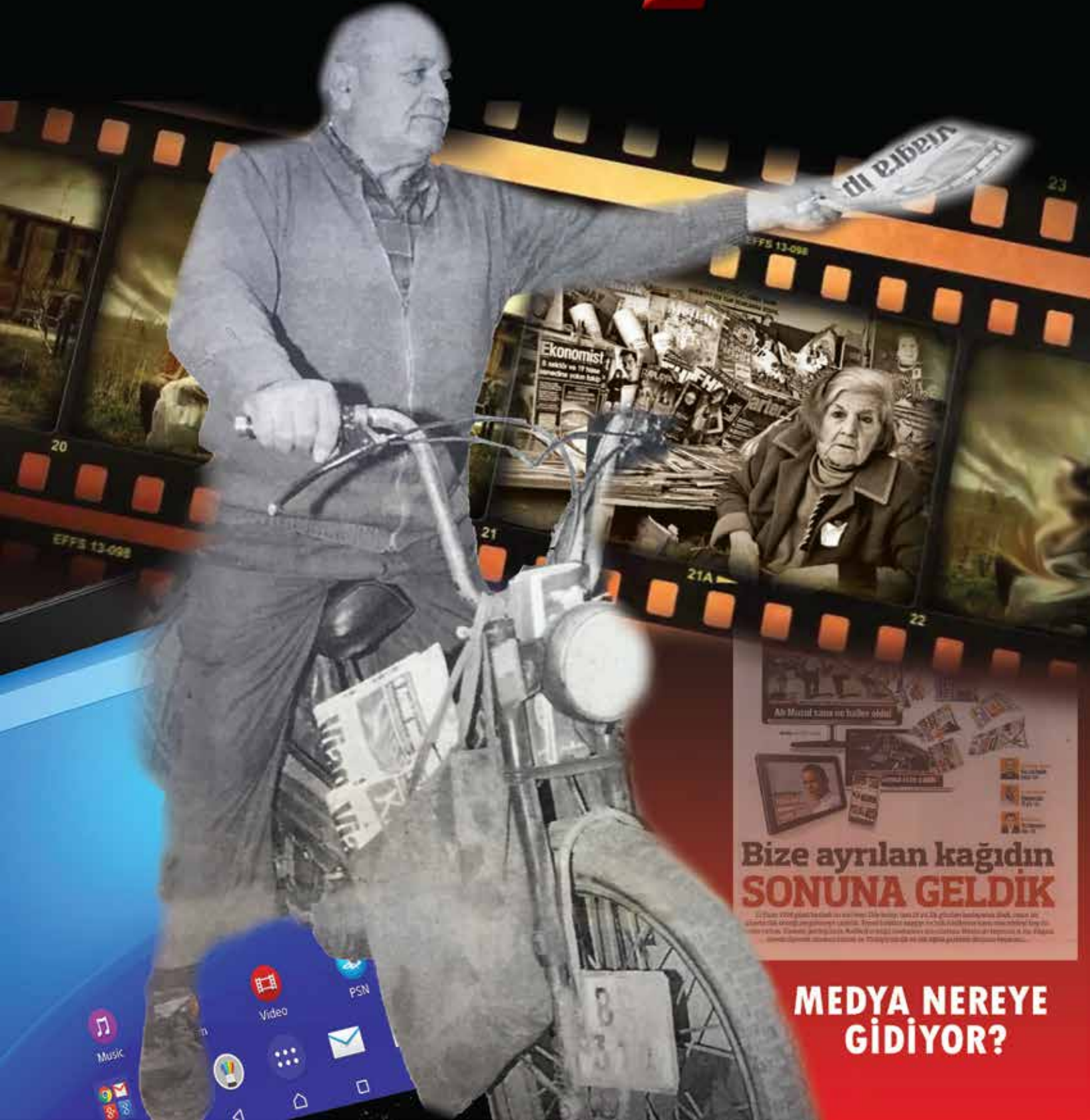

MAYIS 2017 7.5 TL
KTGB üyelerine ücretsiz

Medya

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği Yayınıdır

SAYI: 14

Bize ayrılan kağıdın
SONUNA GELDİK

**MEDYA NEREYE
GİDİYOR?**

Sececeğiniz herhangi bir küçük boy pizza

19.50 Lunch Combo

Her gün 11:00 - 14:00 saatleri arasında

Çikolatalı Brownie

Coca-Cola

Gel - Al

Her gün 11:00 - 23:00 saatleri arasında
1 Pizza Alana Aynı Boy 2. Pizza

%40 İNDİRİMLİ

Domino's®

LEFKOŞA - 444 3664

GİRNE - 444 3774

GÖNYELİ - 444 3664

Online Sipariş: dominospizzanc.com

Gloria Jean's Coffees™

KUZEY KIBRIS'TA 10 YAŞINDA

ORIGINAL ICED CHOCOLATE

MANGO CHILLER

IRISH NUT CREME

PEACH ICED TEA

CRÈME BRÛLÉE

PICCOLO LATTE

CARAMELATTE

SHORT BLACK

GLORIAJEANSNC.COM [f GLORIAJEANSNC](https://www.facebook.com/GLORIAJEANSNC) [i GLORIAJEANS_NCY](https://www.instagram.com/GLORIAJEANS_NCY)

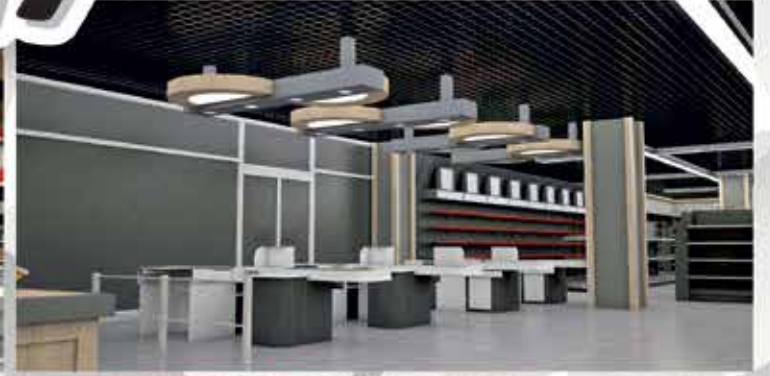

Hiçbir Şey
Boşlukta
Duramaz !

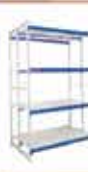
Hayalden Gerçeğe Mükemmel Çözümler...

KISMET
RAF

Ücretsiz
Keşif, Proje
ve Montaj !

Çelik Raflar | Ekmek Rafları | Manav Rafları | Ağır Depolama Sistemleri | Hafif Depolama Sistemleri | Yapı Market Üniteleri | Soyunma Dolapları | Kafesli Yük Arabaları | Cam Vitrin | Klasör Dolapları

HMY
TEKNOGON

YOUR GLOBAL SHOPFITTING PARTNER

(KKTC Yetkili Distribütörü)

Şevket Kismet Trading

www.kismetraf.com

Tel | 0392 444 40 40 / 0548 820 20 20
0533 840 99 05 / 0392 225 69 79

YAGMUR
DİZAYN

(KKTC Yetkili Distribütörü)

İÇİNDEKİLER

- 03 Sami ÖZUSLU**
Basında standart sapma
- 04 Özgül GÜRKUT MUTLUYAKALI**
Ne olacak bu medyanın halî?
- 06 Didem MENTEŞ**
Kıbrıs Türk basınında geleneksel medya nereye gidiyor?
- 14 Damla SOYALP**
Televizyonculukta en büyük sorun PARA!
- 20 Erdiñ GÜNDÜZ**
Kurtuluş umudu var mı?
- 21 Sermed EMİN**
Nostalji fotoğrafları
- 22 Emete ALKAPON**
Nerede gazetecilik yapmak isterdiniz?
- 24 Ulaş BARIŞ**
Medyanın sosyal medya ile imtihanı
- 26 Cemal YILDIRIM**
Çıkın artık o stüdyolardan!
- 32 Çağdaş ÖĞÜÇ**
Geleneksel gazetelerin okuru tatmin etmesi artık imkansız
- 34 Derya ATAMER**
Reklamın geleceği
- 38 Yorgos FRANGOS**
Televizyondaki manzara ve perspektifler
- 40 Sinan DİRLİK**
Teknolojinin ve siyasetin dayattığı mecburiyet: Dijital medya
- 42 Hüseyin ALKAN**
Dijital çağda içerik hâlâ "kral"
- 44 Doç. Dr. Hanife ALİFENDİOĞLU**
Kuzey Kıbrıs basınından nefret söylemi örnekleri
- 48 Meryem ÖZKURT**
Kamu hizmeti yayıncılığı
- 50 Fezile A. ÖKSÜZ**
Medyanın başı dertte
- 53 Fezile A. ÖKSÜZ**
Onlar parçalanırken biz birleşebilecek miyiz?
- 54 Rahme ÇİFTÇİOĞLU**
Yazılı medya duayeni Süleyman Ergüçlü ile röportaj
- 60 Simge ÇERKEZOĞLU**
Ali Baturay: Bilbay Eminoğlu işinde mükemmelliyetçiydi
- 63 Hasan ÖKSÜZ**
Medya ve teknoloji
- 66 Medya Etik Kurulu kararları**
- 68 Ayşe GÜLER**
KTGB'den haberler

Basında standart sapma

Kabul edelim ki standartlarla yaşamaya pek alışmadık. Hayatın her alanında gelişigüzel, plansızlık var. Soframızdaki yiyeceklerden tutun, devletin yaptırdığı yollara kadar çok ciddi bir standartlaşma sorunumuz var.

Basın mensupları olarak bunları gündeme getiriyor, ülkeyi yönetenleri eleştiriyoruz. Toplumsal ve ülkesel anlamda toplam kalitenin yukarılara çekilmesini istiyoruz.

Peki ama basında standartlaşma var mı?

Yemek masasına gelen salatanın içindeki domatesin, anayollarda ilk yağmurda kaybolan çizgilerin, giydiğimiz pantolonun kumaş kalitesine gösterdiğimiz özeni medya olarak kendi işimizde gösterebiliyor muyuz?

'Kaliteli gazetecilik' yapabiliyor muyuz?

Bu soruya farklı boyutlardan bakarak değişik cevaplar vermek mümkündür. Kıbrıs Türk basınının dünden bugüne eksileri gibi artıları da vardır. Bu artıları öne çıkarıp 'çok zor ekonomik ve de izole edilmişlik şartlarında Kıbrıs Türk basınının ne kadar ulvi bir görev ifa ettiğini' anlatmak, 'memleketin bütün kurumlarının dibe vurduğu, toplumsal güveni yitirdiği bir dönemde medyanın iyi bile dayandığını' söylemek kolaydır.

Lakin bu tür referanslar ve -haklılık payı yüksek de olsa- mazeretler aynaya bakmamıza ve kendimize, mesleğimize çeki düzen vermemize engel olmaktan başka işe yaramaz.

Basında çok derin sorunlar vardır ve maalesef gidişat iç açıcı değil.

Sami ÖZUSLU
KTGB Başkanı
samiozusu@hotmail.com

Haksız rekabetten tutun da teknolojinin getirdiği yenilenme ve dönüşüm sancularına, finansal zorluklara kadar bir yığın çözüm bekleyen, kronik ya da akut dert var medya sektöründe...

Ve bunlar doğrudan basın çalışanlarının nicelik ve niteliğine yansıyor. Elbette olumsuz olarak... Kuşkusuz basındaki kalite düşüklüğü topluma yanlış, eksik, etik olmayan, hukuk kurallarını zorlayan haberler, fotoğraflar, yorumlar, görüntüler olarak yansıyor.

Bu gidişatın panzehiri nedir?

Bu soruya ortak akılla yanıt bulmak zorundayız.

Cevap ararken 'biz nerede yanlış yapıyoruz'a da bakmak gerekiyor.

Özeleştirici öğretici ve iyileştirici olabilir. Acıtcı olsa da...

Medya

Sahibi

K.T. Gazeteciler Birliği

Yayın Kurulu

Özgül Gürkut Mutluyakalı, Damla Soyalp,
Fezile A. Öksüz

İletişim

gazetecilerbirligi@yahoo.com
www.gazetecilerbirligi.com

Adres

Dr. Küçük Bulvarı
Mehmet Ali Akpınar Sok. SOS Çocuk Köyü yanı
BRTK karşısı / Lefkoşa

Grafik Tasarım

Adnan Çelik
Buğra Öztürk

Reklam Tasarım

Ayşe Boşnak
Nazire Büyükoğlu
Adnan Çelik

Mesarya
0533 820 00 07 ajans

Ne olacak bu medyanın hali?

Özgül Gürkut MUTLUYAKALI
MEDYA Yayın Kurulu Başkanı
ozgulgurkut@gmail.com

Medyanın nereye gittiği, yeni bir gailemiz değil. "Ne olacak bu memleketin hali" ya da "ne olacak bu Kıbrıs sorunu" soruları kadar kronik vaka haline gelmiş bir konu.

Gazeteciliğin hep bir virüs olduğu söylenir. Ancak "Bu işi yapacağıma keşke on tane koyun alsam da tarlalarda beklesem" diyenlerimiz de az değil.

Medya sektörünün kontrolsüz bir araba gibi bir yerlere sürüklendiğine şahit olan gazetecilerin, zaten maddi tatminden çok uzak olan hallerine manevi tatsızlık ve mutsuzluk da ekleniyor.

Çağın buluşu internetin bireylerin hayatında yol açtığı radikal değişikliklere paralel medyayı da etkilediği ortada. Medya, internetin hayatımızı kapsamıyla, uçsuz bucaksız bir okyanus içinde yol alıyor şimdilerde... Bu baş döndürücü hıza ve değişime ayak uydurabilenlerin var olabildiği bir dünyadayız. Uyduramayanlar zaten tiraj ve reyting kaybediyor. Yenilenme sadece medyanın değil her iş alanının zorunluluğu.

Kıbrıs'ın kuzeyinde günlük 18 gazete, sayısını bilemediğimiz internet haber sitesi, onlarca radyo ve televizyon yanında sosyal medya da birçok insan için haber kaynağı halini aldı. Türk medyasının sayısal üstünlüğü de cabası.

Mesleğimizde hız önemli. Elbette hız uğruna doğruluktan ödün vermeden... Daha çok insana daha hızlı ulaşma imkanı veren internetle, zaman zaman elinde bir cep telefonu olan herhangi bir vatandaşın biz gazetecilerin rakibi olduğuna şahit olmuyor da değiliz.

Sosyal medya sayesinde bugün artık herkesin kendi medyası oluşmuş durumda. Gerek devlet birimleri, gerek yerel yönetimler, gerekse sivil toplum örgütleri kurdukları basın bürolarıyla medyayla iyi iletişim yürütmek adına sundukları haber, fotoğraf ve görüntülerle bence kasıtlı olsun olmasın "kontrollü medya, kontrollü

habercilik" hizmeti veriyor.

Gelişmiş ülkelerdeki siyasiler gibi ülkemizdeki siyasiler de twitter ve facebooku çok kullanıyor ve gazetecilerin haber kaynakları arasına siyasilerin sosyal medya hesaplarındaki paylaşımları gireli de çok oldu. Kıbrıs sorunu gibi kritik konularda bile aklımıza ilk gelen gerek liderlerin, gerek BM diplomatlarının paylaşımlarına bakmak oluyor.

Haber verme işlevinde rekabet büyürken hem bizlerin hem de vatandaşların akıldan çıkarmaması gereken şey "hızlı ve kolay"dan çok doğruluk, etik değerler ve ilkeli habercilik olmalı.

İşte mesleğimize sahip çıkma, gazeteciliği hiçeıştirmek isteyenlere karşı duruş tam da bu noktadan başlayabilir. Mesleğimizin önemini yitirmesine göz yummadığımızı fiilen göstermemiz şart.

Giderek kağıt baskılı gazeteler, dergiler azalsa da ister kağıda isterse parlak bir ekrana yazılacakların içeriğinin önemli olduğunu ve bu noktada iyi gazetecilikten ödün vermeyeceğimizi tekrarlamak gerek.

"Medya nereye gidiyor?" ana konulu Medya'nın 14'üncü sayısını "Acaba bundan sonraki sayıları e-dergi formatında hazırlasak daha mı iyi olur?" düşünceleri arasında hazırladık.

Bu konuda KTGB Yönetim Kurulu'nun üyelerden, okurlardan alacağımız geri bildirimlerle şekillenecek kararıyla yol alacağız.

Derginin bu sayısı için de gerek yazılı, gerekse görsel basında çalışan birçok meslektaşımızdan görüşler aldık, makaleler istedik. Meselenin Güney Kıbrıs, Türkiye ve İngiltere boyutuna da baktık. Geçmiş sayılarda da yer alan sürekli sayfaları da bulabileceğiniz Medya'nın bu sayısında nostaljik fotoğraflara yer verdik.

"Geçmişte insanlar neler yapmış" diye sararmış yapraklı gazeteler, mektuplar ve el yazılı defterlere gömülerek zamanı unutmaktan büyük keyif alan biri olarak belki de kısa zaman sonra çocuklarımıza, torunlarımıza gösterebileceğimiz, dokunabilecekleri bir gazete/dergi arşivi bile olmayacağı düşüncesi, şahsen beni dehşete düşürüyor!

Ancak biliyorum ki demokrasiye sahip çıkmak, çok sesliliği sağlamak, sağlıklı toplum yapısı oluşturmak için hangi mecradan yararlanarak insana ulaşırsa ulaşsın medyanın rolü hep sürecek...

**Kent İNSANDIR,
Kentimi ÇARPITMA
“İZİNSİZ YAPILAŞMAYA
GÖZ YUMMA”**

Kıbrıs Türk basınında geleneksel medya nereye gidiyor?

** İnternetin hızı ve erişim seçenekleri karşısında basılı gazetelerin yani geleneksel medyanın nereye doğru gittiği son yıllarda birçok kişinin zihnini meşgul ediyor*

** MEDYA dergisi, bu sayısında geleneksel medyanın yaşadığı süreci ve nereye doğru gittiğini ülkemiz medya sektörünün önemli gazete temsilcileri ile görüştü*

Dünyada olduğu gibi Kıbrıs Türk basınında da geleneksel medyanın dönüşüm geçirdiği bir gerçek.

İnternetin hızı ve erişim seçenekleri karşısında kağıda basılı gazetelerin, yani geleneksel medyanın nereye doğru gittiği ise son yıllarda birçok kişinin zihnini meşgul ediyor.

MEDYA dergisi, bu sayısında ülkemiz medya sektörünün önemli gazete temsilcileriyle görüştü. Yenidüzen Gazetesi Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni Cenk Mutluyakalı, Kıbrıs Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali Baturay, Havadis Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Hüseyin Ekmekçi ve Kıbrıs Postası Genel Yayın Yönetmeni Rasih Reşat, geleneksel medyanın yaşadığı süreci ve nereye doğru gittiğini değerlendirdi.

Mutluyakalı: “ ‘Basılı gazeteler bitiyor’ başka bir mesele, ‘gazetecilik bitiyor’ bambaşka!”

Dünyada, basılı gazetelerin gerileme dönemi yaşadığını

ancak gazeteciliğin çok daha ileri bir noktaya evrilmekte olduğuna işaret eden Yenidüzen Gazetesi Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni Cenk Mutluyakalı, Kıbrıs’ın kuzeyi için de asıl acı verici noktanın bu olduğunu vurguluyor. Ülkemizde sadece mecra değil, mesleğin de gerilediğini ifade eden Mutluyakalı, bu nedenle, kurumların dijital dönüşüm planlaması yapacağını; hem insan kaynakları, hem de satış ve pazarlama anlamında, kendilerini, yeni medya çağına uygun olarak dönüştüreceklerine dikkat çekiyor.

Baturay: “Basılı gazetelerin tamamen yok olacağına inanmıyorum”

Gazeteciliğin teknolojiyi en çabuk ve en fazla kullanan meslek dallarından birisi olmasına rağmen teknolojinin tehdidi altında olduğuna işaret eden Kıbrıs Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali Baturay ise kâğıda basılı gazetelerin tamamen yok olacağına inanmadığını dile getiriyor. Baturay, “Ama yöntemimizi değiştirmeliyiz. Çağın gereklerine ayak uydurmamız. Kaliteyi düşürmemeli, gerçekçilikten sapmamalıyız. Geleneksel gazetecilik birikimimizi, teknoloji ve yaratıcılıkla buluşturmalıyız. Böylelikle ayakta kalmayı başarabiliriz” yorumunda bulunuyor.

Reşat: “Geleneksel okur olduğu sürece geleneksel gazeteler olacak”

Kıbrıs Postası Genel Yayın Yönetmeni Rasih Reşat ise, internetten sonra kâğıt masrafının artık gözde büyümeye, gazeteye okuyucu tarafından ödenen cüzi miktarlardaki paraların da göze batmaya başlamasına neden olduğuna dikkat çekiyor. Reşat, haber almanın masaya, hatta cebe indirildiği bir teknoloji çağında, haber hızının, okuyucunun bilgi alma açlığını besleyecek bir unsur haline geldiğini söylüyor.

Basılı gazetelerin yaşamsal tehlike altında olduğunun artık yadsınamaz bir gerçeklik olduğuna vurgu yapan Reşat, internet gazeteciliği, geleneksel yayın alanına girip, yavaş yavaş bu alanı domine etse de, geleneksel okur olduğu sürece geleneksel gazetelerin var olacağını dile getiriyor.

Ekmekçi: “Medya sahipliği sorgulanmalı”

Kıbrıs Türk basınının şimdi geleceğe nasıl taşınacağını ciddi bir merak konusu olduğunu ifade eden Havadis Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Hüseyin Ekmekçi ise medyanın günümüz Kıbrıs’ında siyasi ve ticari anlamda önemli bir figür haline geldiğine işaret ederek, cebinde parası olanın sabah kalkıp gazete çıkarabildiğini söylüyor. Medyanın bu ülkede anlamsız bir şekilde el değiştirdiğini, parası olanın hüküm sürdüğü bir yapı haline geldiğine değinen Ekmekçi, “Bu kabul edilebilir değildir. Ötesi, felakettir. Gücümüz yettiğince bu demokratik unsurun Kıbrıs Türkü’nün elinde kalması ve kaybedilmemesi için mücadele edeceğiz...” diyor.

Yenidüzen Gazetesi Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni Cenk Mutluyakalı:

“ ‘Basılı gazeteler bitiyor’ başka bir mesele, ‘gazetecilik bitiyor’ bambaşka!”

Basılı gazeteler ya da geleneksel medya nereye gidiyor sorusu, aslında, “dünya nereye gidiyor” sorusundan çok bağımsız değil.

Yeni dünya düzeninde “mobilité” diye bir kavram var. Yani ne varsa hayatımızda, akışkanlık ve hareket halinde...

Dünya taş devrini, tunç devrini, bakır devrini falan gördü, şimdi internet devri...

İnternet 80’lerin sonunda girdi bizim hayatımıza... Şimdi örneğin hayatımızdan çıkarsak, sanki canımız çıkacak gibi!

Meseleye buradan bakınca, geleneksel basılı gazetelerin

“antika” sürecine girmesi de son derece normal. Ancak iki kavram birbirine çok fazla karıştırılıyor. “Basılı gazeteler bitiyor” başka bir mesele, “gazetecilik bitiyor” bambaşka!

Dünyada, basılı gazeteler gerileme döneminde, ancak gazetecilik, çok daha ileri bir noktaya evriliyor. Kıbrıs’ın kuzeyi için asıl acı verici nokta işte bu! Ülkemizde sadece mecra değil, meslek de geriliyor. Yoksa, teknolojiye biraz geriden ayak uydurmamız çok da yeni değil.

Bakınız, dünya, rotatif baskı tekniği ile 1910’larda tanıştı. Türkiye’de 1963’te başladı. Peki Kıbrıs’ın kuzeyinde ne oldu? Bize gelişi 1989!

Yani biz 77 sene sonra başlamışız, gazeteyi “gazete gibi” basmaya...

Bu kadar çok gazete neyin nesi?

Hepimizin yüzleşmesi gereken birkaç gerçek var. Birincisi, bu kadar çok gazete olmaz.

Peki neden var?

Çünkü gazeteler, “gazete gibi” görülüyor!

Bir “güç” ve “statü” aracına dönüşüyor, ne yazık.

Düşünsenize, çok önemli bir devlet bakanı gelmiş, yurt dışından... Ya da Cumhurbaşkanı bir basın toplantısı düzenliyor. ‘Büyük şirketler’ tanıtım yapıyor.

Tümünde... Devletin en tepesinden, en gösterişli etkinliklere kadar “masada yeriniz var...”

Gazete sahibi olmanız yetiyor!

Devletin en üst mertebesinde kabul görüyor, elinizdeki “anahtarla” her kapıyı açıyorsunuz!

Manşetleriniz her sabah tüm televizyonlarda okunuyor, uzun uzun!

Tek bir gazeteci istihdam etmeseniz de oluyor bu, bir avuç gazete satsanız da...

Kaç oldu gazete sayımız?

Adanın iki milyon nüfuslu güneyinde 5 günlük gazete var, üç-dört yüz bin nüfuslu kuzeyinde 18!

Çoğu “miş” gibi var...

Gazeteler var, gazeteciler yok ortada!

Emekli albayından tefecisine, hekiminden öğretmenine, hemşiresinden eczacısına pek çok kesim gazetecilikten rol alıyor.

Asıl sorun bu.

Yani gazetelerin, haberi araştıran, gazetecilik disiplinlerini kovalayan, sorgulayan yerler olmaktan çıkması, “propaganda” ve “halkla ilişkiler” bültenlerine dönüşmesi...

Gazeteler üzerinden “konum” yarışı, “statü” düşü...

Üstelik de, sahiplik yapısı ne olursa olsun, ister gazeteci, ister siyasi parti, isterse kumarhane patronu ya da iş insanı fark etmiyor, tümü, belli güç odaklarına muhtaç! Ekonomik özgürlüğüne sahip olmayan bir medya gerçeği var.

Rekabet koşulları yaratılmamış, belirlenmemiş, profesyonel anlamda kurumsallaşmamış...

Meseleye evrensel bakmak

Basılı (Geleneksel) gazeteler nereye gidiyor sorusu, bizim ülkemizde çok farklı yanıtlar istiyor.

Yoksa, meseleye biraz küresel baktığımız zaman bu yanıtlar çok da zor değil.

Gazetecilik mecra değiştiriyor, o nedenle, kurumlarımız dijital dönüşüm planlaması yapacaklar.

Hem insan kaynakları, hem de satış ve pazarlama anlamında, kendilerini, yeni medya çağına uygun olarak dönüştürecekler.

Çok daha yaygın, sürekli, aktif, güncel bir gazetecilik süreci başlıyor. İşin aslı çok daha keyifli.

Bunun için gazeteciler ya yeniden eğitilecek ya da kadrolar, yeni medya anlayışlarına uygun olarak yeniden yapılanacak.

Basılı kağıttan dijital ekrana yönelecek haber, yorum, araştırma, röportaj...

Gazeteciler sosyal medyayla yarışacak, karşılıklı etkileşecek, gazetecinin başarısı çok daha önemli olacak.

Hemen herkesin gördüğünü, duyduğunu, bildiğini paylaştığı bir ortamda, gazeteci görülmeyeni araştırarak, bilinmeyeni ortaya çıkaracak, duyulmayı eşleyecek.

Gazetecilik yaşayacak aslında...

Bu bir fırsat...

Eğer ‘rekabet’ koşulları eşitlenir, ‘zihniyetler’ değişirse...

Kıbrıs Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali Baturay:

“Basılı gazetelerin tamamen yok olacağına inanmıyorum ama yöntemimizi değiştirmeliyiz”

Medya- gazetecilik, teknolojiyi en çabuk ve en fazla kullanan meslek dallarından birisi olmasına rağmen, aynı zamanda teknolojiden çok çekmiştir. Teknolojinin tehdidi altındadır.

Özellikle kâğıda basılı gazeteler, internet gazeteciliğinin ve sosyal medyanın doğmasıyla ve yaygınlaşan teknolojik aletlerle birlikte hızla tiraj kaybetmeye başladı.

Aletlerdeki teknolojik gelişmeler ve sosyal paylaşım sitelerinin artış göstermesi ve medyayı da içine almasıyla gazeteler kan kaybetmeyi sürdürdü. Yalnız ülkemizde değil, tüm dünyada kâğıda basılı gazetelerin geleceği tartışılıyor. Süratli tiraj kaybı, sektörde ciddi endişelere neden oluyor. Tüm çabalara rağmen tirajların düşüşü engellenemiyor... Tirajın düşmesiyle reklam gelirlerinin de gerilemesi, birçok gazeteyi hayatını internet ortamında sürdürme kararı almaya itti.

Hangi ülkede gazetelerin kaç yıl sonra yok olabileceği üzerine tahminler yapılmaya başlandı.

Dünyada gazeteler peş peşe dijital ortamda yaşamını sürdürme kararları alırken Kuzey Kıbrıs’ta halen kâğıda basılı gazetelere yenileri ekleniyor. Dünyayla ters orantılı bir durum arz eden Kuzey Kıbrıs medyasının bu durumu,

gazeteler çok sattığından değildir. Ya da ülkemizdeki geleneksel medya, internet gazeteciliğinden yani yeni medyadan, sosyal medyadan etkilenmiyor sanmayın. Sanırsınız ki tirajlar çok yüksek ki 15- 16 gazetemiz bulunuyor. Halbuki, Kuzey Kıbrıs'ta da tirajlar çok düştü. Hatta o kadar düşüktür ki hayret edersiniz. 4- 5 gazete 100'ün altında satmakta. Yanlış anlamadınız 1000'in demiyorum, 100'ün altında satan gazeteler var.

Çoğu da 100-180 ortalamayla satıyor. Peki nasıl oluyor da halen bu gazeteler çıkmaya devam edebiliyor? Aslında bu bambaşka bir tartışma konusu ancak kısaca değinmek gerekirse, birçok gazete yalnızca silah olarak kullanılmak için yayınlanıyor, devlet dairelerine satılan sayıyla ve bazı şirketler tarafından yapılan katkılarla ayakta duruyor. Gazeteler bazı şirketlerin haberlerini ön sayfasında yayınlıyor ki sabah programlarında okunsun ve reklam olsun diye. Bu gazeteler, çok az personelle çıkıyor. Hatta bazen o çok az personelle ilgili yükümlüklerini bile yerine getiremiyor.

Konumuza dönecek olursak, bugün gazetelerin tirajları düşüyor çünkü gün içerisinde gelişen birçok olayı artık okuyucular cep telefonundan, tableten, ofiste çalıştığı bilgisayarından öğreniyor. Arta kalanları da televizyon karşısına geçtiğinde duyuyor.

Gün içinde insanlar tüm ayrıntıları öğreniyor. İşte bu haberleri ertesi gün bir gazetenin ön sayfasında görürse tabii ki gazeteyi satın almaz. Niye alsın ki? Siz olsanız

alır mısınız? İnsan duyduğu, bildiği haberleri yeniden okumak için neden gazete alsın?

O nedenle, kâğıda basılı gazetelerin ekipleri, günümüz şartlarında ilgi çekici bir gazete yaratmak için iki katı enerji harcamak zorunda. Gazeteler yeni medya/ sosyal medya ile rekabet edebilmek için duyulmamış, özel haberler yaratmak zorunda. Gazetelerin ön sayfaları her gün özel, orijinal, ilgi çekici haberlerle sunulmalı. Yalnızca ön sayfa değil tabii, iç sayfalarda da fark yaratmak şart. Böyle yapmak bile, insanların internet bağımlılığı göz önünde bulundurulduğunda, eski günlere ulaşmaya yetmiyor ancak durumu idare etmeye kâfi geliyor.

Özellikle yeni nesil, içine doğduğu teknolojiyi tercih ediyor ve kâğıda basılı gazete okumayı sevmiyor. İleride ne olur bilemeyiz ama günümüzde yeni nesle de kâğıda basılı gazete okutturmak için orijinal fikirlerle orijinal projeler üretmek; özel haberlere, araştırmacı gazeteciliğe daha fazla önem vermek ve geçmişte olduğu gibi günümüzde de geçerli olan “güvenilir olmak” ve “halkın güvenini kazanmak” şart.

Güvenilirlik, “kâğıt” veya “dijital ortamın” kendisiyle ilgili değil, o ürünü yaratan kişiler ya da o ekibin yarattığı izlenimin, ortaya koyduğu ürünün gerçekçiliğiyle ilgilidir. İster geleneksel medya olsun, isterse yeni medya, bunu göz ardı etmemek lazım.

Bunu başardıktan sonra da geleneksel medya ile yeni medyayı bir potada sunabilmek çok önemli. Birbirlerini olumsuz etkileyecek değil, birbirlerini yükseltecek, kitleyi her ikisine de ilgili tutacak çareler için kafa patlatmak şart.

Dünyada bu gibi çalışmalar var. “Bloomberg Businessweek” dergisinde bu yönde yazılar okumuştum. Başka ülkelerde geleneksel medya ile yeni medyayı tek bir platform altında toplama ve her kesime hizmet verme yönünde çalışmalar yapılıyor. Örneğin finans, oyun ve diğer yaşam alanlarını bir araya getiren, iş ortaklarıyla birlikte yaratılacak platformlar oluşturulmaya çalışılıyor. Amaç, insanları ilgi duyduğu her şey üzerinden etkileyip, bu yöndeki hizmetlerin tümünü bir platformla ona verme. İngiliz The Guardian'ın bu yönde ciddi çalışmalar yaptığı söyleniyor.

İskandinav Schibsted Medya Grubu da geleneksel gazetecilik deneyimiyle oluşturduğu içeriklerle çektiği kitleyi, online iş ilanlarıyla buluşturuyor ve bunu giderek farklı içeriklerle zenginleştirilmiş bir e-ticaret platformuna, bir iş modeline dönüştürüyor.

“Bloomberg Businessweek”in yazarı, en önemli

kriterin, kendi kısır döngünüzden çıkıp, bu yeni ortamda rakiplerinizle bile işbirliği yapabilecek iş modellerini geliştirebilmek olduğunu söylüyor. Yani etkileşimi değiş-tokuş ve alışveriş platformlarını da bir yaşam alanına dönüştürebilmek gerekiyor.

İlk bakışta, bu türlü dev projeler için müşteri pozisyonundaki ülkemiz nüfusunun azlığı dezavantaj gibi görülüyor. Bu tür yatırımlar için ciddi paralara, eğitilmiş elemana ve vizyona gerek var. Ancak ne kadar bize uzak ve ütöpik gelse de mevcut şekliyle geleneksel medyanın çok fazla uzağa gidemeyeceği de aşıkâr.

Ben kâğıda basılı gazetelerin tamamen yok olacağına inanmıyorum ama yöntemimizi değiştirmeliyiz. Çağın gereklerine ayak uydurmalıyız. Kaliteyi düşürmemeli, gerçekçilikten sapmamalı, geleneksel gazetecilik birikimimizi, teknoloji ve yaratıcılıkla buluşturmalıyız. Böylelikle ayakta kalmayı başarabiliriz.

Kıbrıs Postası Genel Yayın Yönetmeni Rasih Reşat:

“Geleneksel okur olduğu sürece, geleneksel gazeteler olacak”

“Basılı gazetelerin yaşamsal tehlike altında olduğu artık yadsınamaz bir gerçekliktir. Bu sadece ülkemizde vuku bulan bir şey olsa, çözümsüzlük, izolasyon ya da Türkiye’den gelen gazetelerin yarattığı haksız rekabet

çerçevesinde değerlendirebilirdik ancak Newsweek ve The Independent gibi yayınların artık hiçbir şekilde kağıda basılmayıp, sadece internette yayın yapıyor olmaları, bu durumun sadece ülkemiz için geçerli bir durum olmadığını net bir şekilde ortaya koymaya yetiyor ve artıyor.

İnternet hayatımıza girmeden, gazeteyi gidip bayiden satın almak, ya da bir gazete dağıtıcısı tarafından bulunduğunuz yere elle tutabileceğiniz, sırasında elinize mürekkep bulayan ve üzerine haberlerle yorumlar basılmış kağıtlardan oluşan gazeteler vardı. Bunun için siz para ödemek durumunda kalırken, bu gazeteyi hazırlayan şirketler de haber üretim masrafları yanında kağıda basmak için matbaa, mürekkep ve işçilik gibi masraflara katlanmak durumundaydı.

Bir başka ifadeyle internet hayatımıza girmeden, hem gazeteleri hazırlayanlar, hem de gazeteleri okuyanlar bir maddi külfetle karşı karşıya idiler. Ancak karşılıklı olan bu al-ver ilişkisi, gazete ile okuyucu arasında, her ikisinin de memnun olduğu bir ticari alışverişti.

Sonra internet çıktı. Kağıt masrafı artık gözde büyümeye, gazeteye okuyucu tarafından ödenen cüzi miktarlardaki paralar da göze batmaya başladı.

Çünkü internet vardı. İnternet gazeteleri vardı ve haberci ile okuyucu arasındaki matbaacı, dağıtımçı ve benzeri araçları çıkarmış olduğu gibi, hem okuyucu ücret ödemiyor, haber almak için gazete bayisi ya da gazete dağıtıcısına ihtiyaç duymuyor ve üstüne üstlük ücret ödemiyor.

Gazete sahipleri ya da yayıncıları da matbaa ve kağıt ücretlerini ödemek yerine internetten faydalanmanın ticari anlamda daha akıllıca olduğu kanaatine varmak durumunda kaldılar.

Haber almanın masaya, hatta cebe indirgendiği bir teknoloji çağında haber hızı da okuyucunun bilgi alma açlığını besleyecek bir unsur haline geldi. Önceleri sabah erkenden kalkıp, gazeteyi almak ve bir önceki günkü haberleri okumak, “habere hızlı ulaşımı” anlatan fiillerdi.

Şimdi ise “pushnotification” yoluyla ani gelişen bir olaya anında cep telefonunda göz

gezdirilebiliyor. Hem de okuyucuya herhangi bir maddi külfet getirmeden.

Şimdi bu durumda, hem gazete yayıncısının, hem de gazete okuyucusunun geleneksel yöntemi tercihten uzaklaşması da son derece doğal gibi görünüyor.

Ancak adına “geleneksel” derken, geleneklerine bağlı bir şekilde kağıda basılı bir gazeteyi tercih edenlerin sayısı hala azımsanmayacak kadar çoktur.

Bunu geleneksel basılı gazete formasyonundan çekilmek şeklinde aldığımız kararı, bu gelenekçi okuyucularımızın yoğun tepkisi nedeniyle uygulamadan vazgeçmek zorunda kalmış bir gazetenin Genel Yayın Yönetmeni olarak söylüyorum.

Evet, birçok avantajı kullanan internet gazeteciliği geleneksel yayın alanına girip, yavaş yavaş bu alanı domine ederken, eline basılı gazete almak isteyen okuyucu sayısı hala azımsanmayacak kadar çok. Bir başka ifadeyle, “geleneksel medya nereye gidiyor?” sorusunun cevabı, büyük ölçüde, geleneksel gazete okuyucularının, geleneksel gazetelerin nereye gitmesini istediklerine bağlı olarak verilebilir. Geleneksel okur olduğu sürece geleneksel gazeteler olacak”

Havadis Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Hüseyin Ekmekçi:

“Medya sahipliği sorgulanmalı”

“Kıbrıs Türkü’nün hayatına “mücadele basını” olarak giren, ardından da demokratikleşerek, bu güne kadar evirilen Kıbrıs Türk basınının geleceğe nasıl taşınacağı ciddi bir merak konusudur. Günümüz Kıbrıs’ında, siyasi ve ticari anlamda medya önemli bir figür haline geldi. Cebinde parası olan, sabah kalkıp gazete çıkarabiliyor. Düşünün... Bu ülkede sabıkası dağ gibi olanlar, dolandırıcılık, vergi kaçakçılığı üzerinden servet edinenler, gazete sahibi olarak ortada dolaşıyor. Neden? Çünkü, gazete sahibi iseniz, yırttınız. Ne etik derdiniz var, ne de başka bir şey. Bulun üç tane de “istediğinizi yazacak” gazeteci. Birini müdür yapın, ikisini de muhabir. Baskı parasını da matbaaya yatırın. Alın size gazete. Ondan sonra ihale isteyin. İhale vermeyen, kredi vermeyen siyasetçiyi yerden yere vurun. Nitekim, görüyoruz ki, benzer şekilde medyada “yer alan” kişiler, kumar izni de alabiliyor, ihale de alabiliyor, sosyal sigorta-ihiyat sandığı borcu da biriktiriyor. Siyasetçi, “devletin yönettiğinin ve devlet gücünün kendisinde olduğunu” unutarak, medya gücünü elinde bulunduran işadamlarına da esir oluyor. Bunun örnekleri var mı? Elbette var... Yukarıda da söyledim. Mücadele basını,

ardından da fikir gazeteciliği doğdu. Neden? Çünkü iktidar, muhalefete söz hakkı vermiyordu. Düzene karşı kişiler, kurumlar, siyasi partiler alternatif yayın organları yarattı. Bu günümüze kadar geldi. Bir şey daha var ama... O da, kumar, bet, tefecilik sisteminin gelişmesiyle birlikte, medyayı “kara işlerine örtü” olarak görmeye başlayanlar türedi. Güçlü medya grupları oluştu. Son yıllarda ise, bu daha da belirgin bir hale geldi. Kumarhane sahibi, kara para sahibi kişiler medyada saf tuttu. Şimdi gazeteleri var ve siyasiler de bu gazetelerin kuruluş yıldönümlerinde, etkinliklerinde en ön sırada. Şimdi isim vererek, Medya Dergisi’ni bu kavgaya taraf yapacak değilim. Ancak bu, mesleki açıdan da ciddi bir sıkıntı sebebi haline geliyor. Maaşlarını garanti altına alan birçok medya çalışanı ideolojisinden sapıyor. Hepsini, tümünü yaşayarak görüyoruz...

Peki, gazetecilik mesleğinin onuru nasıl korunacak?

Gazeteler, “fikir üretir”... Demokrasinin gereğidir. Ülkesinde demokrasiye inananlar, gazetelerin varlığından rahatsız olmaz ancak gazetelerin de demokratik temelden kaçmasına izin vermez. Bizde yaşananlara bakar mısınız? İstedığı olmadı diye, bir bakanı yerden yere vuran, ‘seni sandıkta bırakacağım’ diye manşetler atan gazeteler var. Bu ne hırs, bu ne histeri...? Ancak ortam da buna müsait. Bu nedenledir ki, gazete sahipliği ciddi iştir. Medya, doğru ellerde ülke demokrasisini kalıcı hale getirir, gericiliğe engel olur. Gel gör ki, bizde giderek medya para babalarının eline geçerken, sektör temsilcileri de paralı asker olarak görülüyor. Sonra da ne söylediğinizin, ne de yazdığınızın bir önemi kalıyor. Tüm gazeteciler bir kefeye konuyor... Herkese aynı güvensizlikle bakılıyor ve gazetecilik mesleği de itibarını yitiriyor. Bir taraftan, ‘onurlu kamu yöneticileri’ için mücadele ederken siz, herkes de aynı şeyi söylüyor: “Sanki gazeteciler daha dürüst...”

Daha mı dürüst? Okur, izleyici seçiyor. Bu toplumun gözünün içine bakarak yalan söyleyemezsiniz, yazamazsınız. Bunu bir yaparsınız, iki yaparsınız. Ötesi, meslek ömrünüzü tamamlamış olursunuz. Bu nedenledir ki, buldukları ortamlarda, maaşı dert etmeden, ya da en azından aza kanaat ederek görevini yapan onlarca gazeteci var bu ülkede. Ya da, patron gazetelerinde sadece işini yaparak, patron çıkarlarının peşinde koşmayanlar var. Elbette herkes bir kefede değildir. Simit satarak da onurlu yaşanır diyor Türkiye’deki gazeteciler şimdi... Orada iktidar bozuyor gazeteciye, burada da patronlar.

Peki, nasıl bir yapı gerekiyor?

Bir kere, siyaset, demokrasiden ve demokrasinin unsuru medyadan korkmayacak. Medya sahipliğini ciddi kurallara bağlayacak. Adamin gazetesi var, vergi vermiyor. Çalışana maaş vermiyor... Memleketi babasının malı gibi görüyor. Denizi dolduruyor, VIP’i kullanıyor... Haliyle, yazılı medya da

buna göre şekilleniyor. Bir kere, istihdam, ödenen vergi ve etik kurallara bağlılık gibi temel bazı kriterlerin öne çıkacağı bir teşvik sistemine ihtiyaç var. Demokrasinin temel unsuru olan yargı, yasama ve yürütmenin tamamı ciddi bir şekilde merkez bütçe tarafından korunuyor. Neden? Çünkü bu kurumlar sadece demokrasinin değil, bir ülkenin temel taşıdır. Medya da bu çerçevede ele alınmalıdır. Ben, hiç öyle sosyal medya etkisi falan konularına girmeyeceğim. Demokrasinin yaşaması için, medyanın da etik temeller üzerinde yaşaması gerekmektedir. Ötesi, ülke demokrasisinin zararınadır. Medya, bu ülkede anlamsız bir şekilde el değiştirmekte ve parası olanın hüküm sürdüğü bir yapı haline gelmekte. Bu kabul edilebilir değil. Ötesi, felakettir. Gücümüz yettiğince de bu demokratik unsurun Kıbrıs Türkü’nün elinde kalması ve kaybedilmemesi için mücadele edeceğiz...”

İskele Belediyesi

Makenzî
Halk Plajı

Tel: 0392 444 21 22

Mail: info@iskelebelediyesi.com

 facebook.com/iskele.belediyesi

Televizyonculukta en büyük sorun **PARA!**

Yıllar önce sihirli kutu olarak evlerimizden içeri girdi televizyon. Gelişen teknoloji ve bunun getirdiği internet çağı televizyonun bugün hâlâ bir sihirli kutu olup olmadığını sorgular hale getirdi.

Kıbrıs'ın kuzeyinde 1976'da BRT'nin ilk televizyon yayınlarıyla başlayan televizyonculuk macerası, 1990'lı yılların ikinci yarısında özel televizyonların kurulmasıyla devam eder. Kıbrıs Türk halkı, günlük haberler için yıllarca haber saatlerinde televizyonlarının başına geçti. Bugünse artık günlük haberler cep telefonları sayesinde herkesin cebine girdi.

Peki bu durum televizyon kanallarını ne kadar etkiledi?

Televizyon kanalları gelişen teknolojiyi ne kadar yakından takip edebildi? Çağı yakaladı mı, yoksa gerisinde mi kaldı? Televizyon kanallarının en büyük sorunları ne? Para mı, deneyimli iş gücü mü yoksa birbirleri ya da Türkiye televizyonları ile aralarındaki rekabet mi?

Bu soruları Televizyon kanalı yöneticilerine sorduk. İşte yanıtlar...

Özkurt: Sorumluluğumuzun farkındayız

Kıbrıs'ta yayıncılığın olması gereken yerde olmadığını düşünüyorum. Yayıncılığımız maddi sorunlar sarmalından kurtulabilse dünya standartlarını yakalayabilecek. Dünya standartları derken teknik alt

yapıdan bahsetmiyorum. İçerik olarak olmamız gereken yerden çok uzağız. Bunu beceremediğimizden değil maddi olarak gereğini yapamadığımızdan.

“Yayıncılık pahalı bir iş”

Kıbrıs doğal güzellikleriyle tarihi yerleriyle televizyonculuk açısından inanılmaz dolu bir çekim platformu. Bu platformu kullanamıyoruz. Yayıncılık pahalı bir iş. İyi bir yapım için ekip, para ve bilgi gerekli. Bilgiyi buldunuz, ekibi oluşturduunuz. Bu kez karşınıza maddiyat çıkıyor.

“Diğer yayın kuruluşlarına bayrak olmaya çalışıyoruz”

BRT kamu hizmeti yayıncılığının gereklerini yerine getirme çabası içerisinde. Devlet katkısıyla yayınlarmızı yapıyor, toplumun her kesimine ulaşmaya çalışıyoruz. Program türleri bakımından ülkemizde en zengin içeriğe sahibiz. 2 Televizyon ve 6 Radyo kanalımızın akışlarını kendi iç üretimlerimizle dolduruyoruz. Yeni yüzüyle web sitemize ilgi büyük. Android ve apple uygulaması her geçen gün daha fazla indiriliyor. Son dakika haberlerini üyelere anında iletiyoruz. Kısaca adımız gibi ülkedeki diğer yayın kuruluşlarına bayrak olmaya çalışıyoruz.

“Mali özerklik sorunumuz devletin üstünde kambur”

İzlenilirlik açısından baktığımızda rakiplerimiz, ülke dışından. Onların içerik için harcadığı ücretlerin yanına dahi yaklaşmıyoruz. Uydu yayıncılık sistemi, sınırların kalkmasına neden oldu. Böylece ulusal otoriteler denetleme gücünü kaybetti. Sınır ötesi yayıncılık kurallarının ülkemizde uygulanmayışı mali sıkıntıları da beraberinde getirdi.

Mali özerklik sorunumuz devletin üstünde kambur gibi duruyor. Ülkemizdeki reklam pastasının darlığı, seyirciyi çekme rekabetinde sahaya ekşiyle çıkmak zorunda kalmamız, öz kaynaklarımızı istenilen düzeye getiremememize yol açtı.

Teknik alt yapı olarak daha çok işimiz var. Teknik bilgi olarak çok ilerdeyiz. Teknik eksiklik sizi, daha kıvrak zekayla yayın yapmaya zorluyor.

“BRT lokomotif konumunda”

BRT kamu hizmeti yayıncılığı ve ticari yayıncılığın lokomotif konumunda. Ülkemizde medya sahiplerinin ve çalışanlarının sıkıntıları var. Bugün TRT'nin elektrikten ciddi bir geliri var. Bizim de benzer formül bulmamız şart. BRT kendi kaynaklarını yaratmak zorunda. Evladınız ne zaman ayaklarının üzerinde durmaya başlar sizin değerinizi o zaman daha iyi anlar. Şunu demeye çalışıyorum kendi öz kaynaklarını tüketerek üreten bir kurumun ilerlemesi daha kolay.

“İnternetle doğru bilginin değeri arttı”

Bilgiye ulaşmak internet sayesinde kolaylaştı. Doğru bilginin değeri arttı. Yani internet, kamu hizmeti sorumluluğuna bir yenisini eklettirdi. Bilgiyi sorgulamamız, en doğru bilgiyi veren taraf olma hali yeniden önem kazandı.

İnternetin cebe kadar girmesi, dünyada olup bitenden anında haberdar olmamızı getirdi. O koskocaman dünya küçüldü birden. Küreselleşme ivme kazandı.

“Konusan kafalardan vazgeçmeliyiz”

Dünyayı gören bizler kendi dünyamızın değerini sanki daha iyi anladık. İşte tam bu noktada “bizden” birşeylerin üretimi daha da önem kazanıyor. Konuşan kafalardan vazgeçmeliyiz. Üretim yapmalıyız belgelerle izleyicinin dikkatini çekmeliyiz. Yani yayıncılığın hakkını vermeliyiz.

“Kamu gelirlerini tüketenin işi daha zor”

Yayıncılık adına ivmeyi kimin kazandırdığı önemli değil. Türkiye’de özel yayıncılık başladıktan sonra TRT izlenme kaygısı taşıdı. Çağa ayak uydurma çabasına girdi. Buradaki çizgi çok önemli, kamu yayıncısı halkın parasıyla yayınlarını sürdürmekte. Halk kimlerden oluşuyorsa hepsine ulaşmak zorunda. Birleştirici olmak zorunda, aydınlatıcı olmak zorunda. Eğitime, tarihe önem vermek durumunda. Kaynağı vatandaş olanın yani kamu gelirlerini tüketenin işi daha zor.

Birinci: Endişemiz var ama yılgınlık yok

“Televizyon yayıncılığının geleceğine ilişkin hiç karamsar değilim. Bugün düne göre çok daha iyi bir yerdeyiz. İnanılmaz güzel binalarımız, çok güzel stüdyolarımız, çok iyi yayınlarımız var. Memleketi dünyadan, Türkiye’den Kıbrıs’tan haberdar ediyoruz. Bütün bunlar yapılıyor. Özel yayıncılık başlamadan önce tek sesle, kim isteniyorsa onun sesi duyuruluyordu. Bu özel yayıncılığın başlamasıyla değişti. Evet, BRT

Ertan BİRİNCİ
Birinci Medya Kurumu Kurucu Başkanı

hepimizin anasıdır. Devlet televizyonumuzdur. Ne kadar güçlü bir BRT o kadar güçlü özel yayıncılık. Çünkü BRT özel kanalların rakibi değil ancak refiği olur.

“Basın özgürlüğü açısından aydınersak kör oluruz”

Bu ülkede dünya standartlarında, yetenekli gençler var. Bu açıdan benim insanımıza, çalışanımıza güvenim tam. Fakat devlet çalışanları ile özel çalışanlar aynı standartlarda çalışmadıkları için özel sektörde bunun dezavantajını görüyoruz. Devlette ise yetenekli ama önü kapalı, iş yapamayan gençler var. Kısacası devlet olanakları birçok sektörde maalesef bu çifte ölçüyü yaratıyor. Özel sektörde ne maaşını alan ne de maaşı veren işveren memnun.

Çalışanlarımız dünya standartlarında derken geriye teknoloji ve basın özgürlüğü kalıyor. Basın özgürlüğü açısından aydınersak kör oluruz. Televizyonlarımızda her türlü eleştiriyi, görüşü herkes çıkıp söyleyebiliyor, paylaşabiliyor. Teknolojide de düne göre çok iyi yerdeyiz. Bugün dijital ve HD yayınlarımız var. Uydudan,

internetten, Kablo TV'den yayınlar yapıyoruz.

Televizyonlar olarak teknolojiyi takip ediyor, cihazlarımızı yeniliyoruz. Ama ekonomik krizler televizyon kuruluşlarını çok fazla etkiliyor. Çünkü televizyonların en önemli ihtiyacı paradır.

Ben televizyonları otomobile benzetirim. Benzin koyarsan gider. Yayıncılıkta durmak nedir bilmeyen teknolojiyi takip edemezseniz ne kadar başarılı elemanınız olursa olsun başaramazsınız. Çünkü para olmadan teknoloji olmaz.

“Gelişmelere ayak uyduramayanlar yaya kalacak”

Gelişen teknoloji ile birlikte yaşamımıza sosyal medya girdi. İnternet dizileri başladı. Sırf sosyal medya için çekiliyor. Bunları televizyonlarda göremezsiniz. İşte tüm bu gelişmelere ayak uyduramayanlar yaya kalacak. Eğer

biz televizyoncular da televizyonculuk yayıncılığına devam edeceksek dijital yayıncılığa büyük önem vermeliyiz. Ama sadece sosyal medyada olmak yeterli değil. Mesela ABD'de FOX TV'ye, CNN'e bakarsanız her yerde var. Cebinizde, evinizde, arabanızda, telefonunuzda. Herkes izler. Onu sağlamak lazım. Artık hepimizin sosyal medya üzerinden bir televizyonumuz var. Canlı yayınlar yapıyoruz. Bunları olumlu buluyorum. Bu bağlamda televizyonların da işi kolaylaştı. Cep telefonlarından dünyanın her yerinden merkeze ulaşım televizyon aracılığıyla yayın yapabiliyoruz. Aslında bu açıdan teknolojide de ucuzlama var. Ama HD kalitesinde bir yayın yapmak hala çok pahalı.

“KKTC'ye fiberin gelmesi şart”

Ama maalesef maddi yetersizlikler televizyonları yaşatmayı zorlaştırıyor. Bizim 4 megabit'lik uydu kiramız aylık 20 bin dolar. 3 megabit olan kanallar var; ayda 15 bin 600 dolar ödüyorlar. Uydudaki her kanal up-link ücreti olarak ayda 2 bin dolar ödüyor. TÜRK SAT bugün Türkiye'deki kanalların uydu ücretlerini, doların kurunu 3.30 TL'ye sabitleyip hesaplarırken, Türkiye'de kayıtlı bir şirket olmadığımız için KKTC'deki televizyon kanallarına sabitlemedi. Bu da büyük bir külfet. Bu koşullara dayanamayan SİM uydudan çıkmak durumunda kaldı. Hükümetle yaptığımız istişareler sonucu 4 ve 3 megabitten yayın yapan televizyon kanallarının hepsi 2 megabite düşürülecek ve böylece kanallarımız yaşayabilir bir noktaya gelecek.

Bu süreçte Sim TV'nin de yeniden uyduya dönmesi sağlanacak. Bu destek 3 yılı kapsıyor. Bu 3 yıl içerisinde de altyapıya yatırımlar yapılarak karasal-dijital ve IP TV yayınlarına başlanması sağlanacak. Çünkü artık televizyonlarımızda da internet vardır. KKTC'ye fiberin gelmesi şart. Evlerimize fiber optik girdiği zaman hayat çok daha kolaylaşacak. O kutulardan hem televizyonlar çok rahat izlenebilecek hem de telefon ve internet olarak kullanabileceğiz. Bu önü kesilmez bir teknolojidir. Bizi bu teknolojide ayakta tutacak olan tek şey de reklam gelirlerimizi artırmaktır.

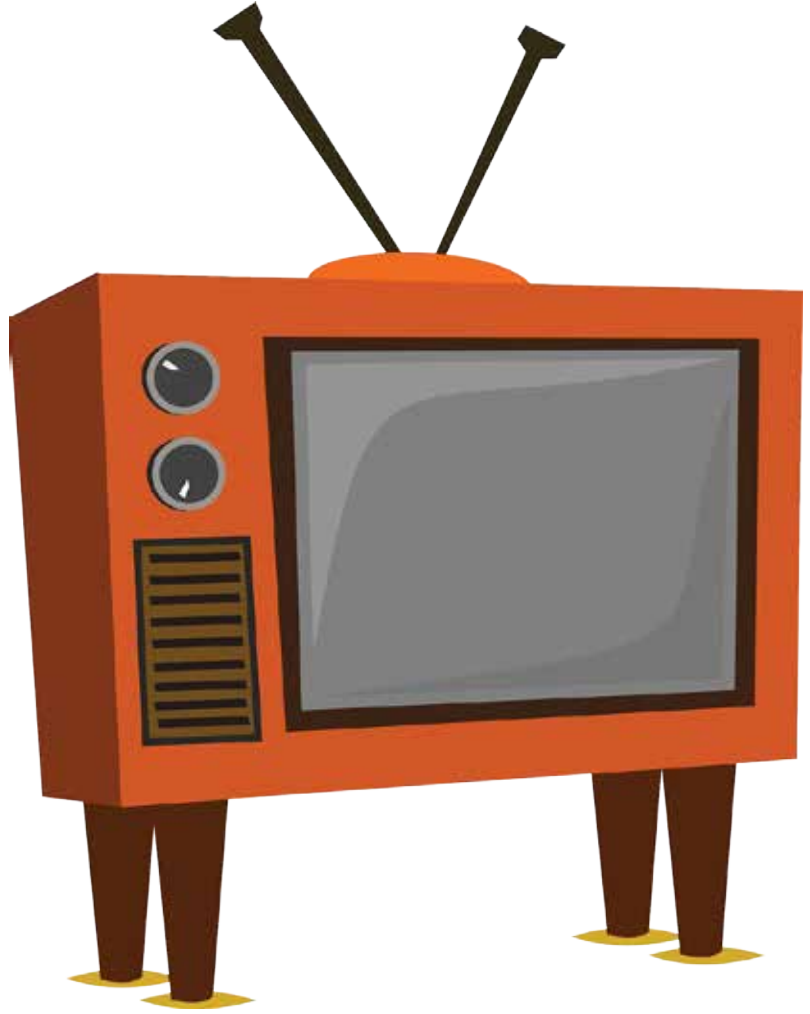
“Büyük firmalar reklam vermiyor”

Pahalı bir sektör olan televizyonculukta haksız rekabetle karşı karşıyayız. Bugün Türk televizyonlarının korkunç etkisi altındayız. Ülkede hemen hemen herkesin seçtiği 3-4 tane dizi var. Her gece bu diziler seyrediliyor. Bizim televizyonlarımız ise en çok sabah kuşaklarında izleniyor. Gece kuşaklarımızda önemli programlar hatırı sayılı bir izleyici bulsa da diziler ve maçlara yenik düşüyor. Biz Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş ile; Digtürk

ve D-Smart ile; çok sayıda dizi ile mücadele ediyor ve bunların arasında izlenme savaşı veriyoruz. Bu korkunç bir haksız rekabet çünkü reklam alamıyoruz. Türkiye’de satılan bir ürün burada da satılıyor. Ama Türkiye’deki kanallara reklam veren firmalar ‘nasıl olsa KKTC’deki insanlar da seyrediyor’ düşüncesinden hareketle KKTC’deki televizyon kanallarına ayrıca reklam vermiyor. O reklamı vermeyince de biz burada hakikatten çöküyoruz. Yıllardır bize reklam veren firmalar var. Bizi destekliyorlar. Aralarında araba satanı da var; kasabı, manavı da. Bu küçük küçük firmalar Kıbrıs Türkü’nün varlığına, çok sesliliğine ve bu sesin dünyaya açılmasına önem veriyorlar. Bu nedenle de reklam veriyorlar. Ama çok büyük firmalar reklam değil, sadece selam veriyorlar. Bir de televizyonda yayınlanmasını istedikleri toplantıları ve etkinlikleri olduğunda arıyorlar. Bu büyük firmaların televizyon kanallarımızı desteklemeleri gerekiyor. Reklam gelirlerini artırmak kaliteli yapımları, kaliteli yapımcıları doğuracak. Oysa biz bugün KKTC’de dünyanın en ucuz yayıncılığını yapıyoruz. Stüdyoda iki kişinin oturup “sor bana, söyleyim sana” tarzında programlar hazırlıyoruz. Bir program biter, diğeri başlar. Bu kez farklı iki kişi. O biter başka iki kişi, o biter başka iki kişi. Bizim Kıbrıs Genç TV olarak ürettiğimiz ve bir klasik haline gelmiş programlarımız var. Diğer televizyon kanallarında da bu tarz programlar yer alıyor. Genç TV olarak Yolcu, Kıbrıs Evi, Cadde gibi ve daha birçok programı dış çekim yapıp, üretiyoruz. Bunlar bizim kendi yapımlarımız.

“Yapımcılara ihtiyacımız var”

Ancak KKTC televizyon yayıncılığındaki önemli bir eksik da yapımcılıktır. Sit-com dizilere, yapımlara başlamalıyız. Yapımcılık teşvik edilmeli. Bu ülkede 7 tane İletişim Fakültesi var. Bu okullarda yetişmiş yetenekli gençler var. Bu gençler teşvik edilerek yavaş yavaş çağdaş, profesyonel yapımlara geçmeliyiz. Bunları yapabiliriz. Senaryo yazarlarımız, oyuncularımız, yönetmenlerimiz var. Birçoğu Türkiye’de kendine yer buldu. Bizde ise sorun yine maddiyatta. Bir takım kurullarla önümüz açılabilir. Bugün KKTC Televizyonları Türkiye’ye yönelik yayın yapsa RTÜK kapatır. Bizim de bir takım çalışmalar yaparak kendi önümüzü açmamız lazım. Ben yayıncıyım, parasını ödeyip yapım alacak yapımcılara ihtiyacım var. Eğer biz yapımcıları teşvik edersek çok kaliteli işler çıkacak. Bu da bizim izlenirliğimizi arttıracak.

“Sokak lambaları altından dünya standartlarına”

Yıllar önce sokak lambalarının altında yapılan yayıncılıktan bugünlere geldik. Bugün binalarımız ve stüdyolarımız belki de Güney Kıbrıs’takilerden, hatta Türkiye’nin birçok kanalından daha güzeldir. Dünya standartlarındadır. Ama 3-4 sene sonra bu da eskiyecek. Yenisi lazım. Yenisi için de kazanmak lazım.

Hiçbir özel kanalın para kazandığını düşünmüyorum. Mümkün değil. Bütün özel kanalların zarar ettiğini düşünüyorum. ‘Madem ki zarar ediyorsunuz niye devam ediyorsunuz’ diyorlar. Bu bir bakkal dükkanı değil ki kapatalım. Dayanıyoruz. Sağdan soldan başka işler üreterek televizyona sürekli destek veriyoruz. Bunu yapmak zorundayız. Çünkü bu ses hepimize lazım. Yarınlardan umutluyuz. Korkumuz yok. Endişemiz var ama yılgınlık yok. Pozitif enerji ile çalışıp bugünden çok daha güzel yerlerde olacağımıza inanıyoruz.”

Tatar: IP yayıncılık bizler için tek çaredir

“KKTC’de televizyon kanalları çok zor ekonomik koşullarda mücadele vermekte. Televizyonculuk,

Sibel Tatar
Kanal T Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür

harcamaları yüksek bir söktördür. Teknik malzemeler oldukça yüksek meblağlardadır ve bu alet edavatın tamiri de aynı oranda yüksek bedellerle olmakta. Bununla birlikte sürekli gelişen teknolojiyi takip etmek zorunluluk olsa da fiyatların yüksekliğinden bu pek de mümkün olamamakta.

“Üretilen ürün aynı gün tüketilir”

Televizyon yayıncılığı kolektif çalışmaların ürünüdür. Haberler ve programlarla her gün üretilen aynı gün içerisinde tüketilmektedir. Bu da bize olması gereken iş gücünü göstermektedir. Programcılar hariç, ortalama 15 kişinin çalışması gerektiğini düşündüğümüzde, günümüz koşullarında ihtiyat sandığı, sosyal sigorta ve maaş toplamı oldukça yüksek bir rakama denk gelmektedir.

“Uydu ücretleri belimizi büküyor”

Bununla birlikte malumunuzdur ki ‘uydu’ ücreti hepimizin belini bükmektedir. Ancak bu mecrada varolabilmek için de uyduda olmak şarttır. Sadece dünyada değil Kuzey Kıbrıs’ta bile görünür olmak için uyduda olmak zorundayız. Bu da televizyon kanalları için kaçınılmaz bir masraf olarak karşımıza çıkmaktadır. Yurt dışında yaşayan 600 bin Kıbrıslı Türk’ün büyük bir bölümünün İngiltere’de olduğunu ve bu izleyicilerimizin de önemini unutmamak gerek.

İnanın ki televizyon kanalları yurt dışında yaşayan Kıbrıslı Türklerin Kıbrıs ile olan en büyük bağıdır ve bizleri takip ettiklerinin de farkındayız. Malesef SİM TV’nin varlığı, uydudan çıktıktan sonra yoka yakın hale geldi. Bunu devamlı izleyicilerinden dahi defalarca işitmişizdir. Ülkemizde devletin elinde işletilecek bir IP

yayıncılık bizler için tek çaredir ve bu yolda mücadele vermek gerekmektedir.

“Reklam gelirlerinin piyasa değeri çok düşük”

Televizyon kanallarının tek geliri reklam ve sponsorluklardır. Fakat tek gelir kaynağımız olan bu kalemin piyasa değerine baktığımızda oldukça düşüktür. Bu çok üzücüdür. Bilhassa televizyon kanallarının demokratik mecrada bağımsız ve tarafsız idaresinin de en büyük tehlikesidir. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nun da bu konuda sektöre katkı koyup reklam ücretlerini sektörde olması gereken yere çekmesi en büyük arzularımızdan biridir.

“Türkiye kanallarıyla rekabet sonu olmayan bir kuyu gibi”

Türkiye’deki televizyon kanalları ile rekabet ise sonu olmayan bir kuyu gibi. Dizi sektörünün ve yarışmaların bu kadar ileri olduğu televizyon kanalları ile rekabet en baş sorunlarımızdan biridir. Bu kanalların, Kıbrıs ticari hayatında var olan ve oldukça yüksek -Türkiye satış noktaları mukayeseli- satış grafiklerine sahip oldukları dağıtıcı firmalar ile yaptığımız sohbetlerde teyit edilmiştir. Piyasadaki ürünlerin Türkiye’deki televizyon kanallarında yer alan reklamlarının, dizi sponsorluklarının sürekli dönmesi ve bu firmaların yüksek satış oranlarına rağmen Kıbrıs kanallarına reklam vermemeleri bir diğer önemli sorundur. Tabii ki bu da üzerinde çalışılırsa çözülebilecek sorunlardandır diye düşünüyorum. Ancak bunun da çözümü yine devlet işbirliği ile olabilir.

“Yerli kanalların izlenmediği yönünde ciddi bir algı operasyonu var”

Bir diğer sorun ise televizyon izleyici oranlarının gerçek rakamına hiçbir zaman ulaşamamız ve rakip diğer mecraların -gazeteler, radyo ve sosyal medya yöneticilerinin- bu konuda yürüttükleri çirkin ve yıpratıcı rekabet. Maalesef son zamanlarda Kıbrıs’ta yerli kanalların izlenmediği yönünde ciddi bir algı operasyonu var ve bu da bizlere oldukça zarar vermektedir. Yayın Yüksek Kurulu’nun desteği ile imajımızın düzeltilmesi şarttır. Aksi takdirde bu durum yok oluşumuzun bir sebebi olacaktır. Unutulmamalıdır ki demokratik düzenin, çok sesliliğin ve Kıbrıs kültürünün devamı için Kıbrıs televizyon kanallarımız şarttır.

Mehmetçik Belediyesi

ZEKA BEY
TOHUM
MERKEZİ

Kurtuluş umudu var mı?

*** "Unutulmamalıdır ki tarih boyunca radyoların -sponsörler dışında- tek yaşam kaynağı reklam gelirleri olmuştur"**

"Ülkemizdeki sayısı gereğinden çok olan radyo ve televizyonların kurtuluş umudu var mıdır? Bu soruya verilecek cevap -acıdır ama- 'hayır'dır"

Öncelikle, inanılmaz hızlı teknik gelişmelerin, radyoculuğu sadece Kıbrıs'ta değil tüm dünyada büyük ölçüde etkilediğini vurgulamamız gerekiyor. Doğaldır, Kıbrıs gibi küçük ülkelerdeki etkilenme, büyük ülkelere kıyasla çok daha fazladır. Bu çerçevede, bir değerlendirme yaparken, dilerdim ki elimizde sağlıklı araştırma sonuçları, veriler olsun. Ama yok. Bir başka deyişle, ülkemizde halkımızın "radyo dinleme" tercihinin

(TV'ler dahil) ne kadar olduğunu bilemiyoruz. Ancak radyo dinleyicilerinin çok büyük bir bölümünün radyosunu, arabasında yolculuk halindeyken dinlediğini ve tercihinin de ağırlıklı olarak müzik olduğunu söylemek mümkün. İnternet olanaklarının inanılmaz boyutlara ulaştığı gerçeği karşısında bu durumu yadırgamanın da bir anlamı aslında yok.

Hal böyleyken, radyoların, mali bakımdan bir getirisi olmadığı, olamayacağı gerçeği ile karşı karşıyayız. Unutulmamalıdır ki tarih boyunca radyoların -sponsörler dışında- tek yaşam kaynağı sadece reklam gelirleri olmuştur. Kuzey Kıbrıs'ın bu konudaki özel sıkıntılarını bir yana koyarsak, içinde bulunduğumuz ve ayak uydurmaya çalıştığımız "İnternet" çağında, "radyo dinleyicisi" sayısı gün geçtikçe düşerken, reklam geliri beklemek de hayalden öteye birşey değildir. Aşağı yukarı tüm radyolarımızın neredeyse personelsiz, bilgisayar radyosuna dönüşmüş olması da bunun kaçınılmaz bir sonucu olarak doğmuştur.

Kuzey Kıbrıs'ta, nüfus bağlamında, hem radyo hem de televizyon kuruluşlarının sayısının normalin çok üzerinde olduğu bir gerçektir. 1996 yılında, özel radyo ve televizyonların kurulmasına kapı açan ilgili yasanın çıkmasıyla, büyük bir heves ve heyecanla başlayan "radyo sahibi olma" merakı, bir süre sonra televizyona kaymıştır. Radyoculuğa göre çok daha büyük "gider"i olan televizyonculuk, şimdilerde ülkemizde, -içinden çıkılmaz sorunlarına karşın- ön plandadır. Radyolar ise tüm radyo-televizyon kuruluşlarının, "şimdilik" kaydıyla "olmazsa olmaz" diyerekten yürüttüğü bir yan dal durumundadır.

Ana dal olan televizyon ise çok büyük zorluklarla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Çünkü hem ülkenin reklam pastası çok küçüktür, hem de TV izleyicilerinin çok önemli bir bölümünün tercih ettiği, Türkiye yayınlarıdır. Ülkemizdeki sayısı gereğinden çok olan radyo ve televizyonların kurtuluş umudu var mıdır? Bu soruya verilecek cevap -acıdır ama- "hayır"dır. Bu durumda;

1) İş dünyası yerli radyo ve televizyonlara reklam vermemeye devam edecektir. Çünkü ülke piyasasındaki

ürünlerin %90'ı Türkiye'dendir. Ve bu ürünlerin reklamları Türkiye kanallarında bolca mevcuttur.

2) Radyolarımız, ya personelsiz, bilgisayar radyoculuğuna devam edecektir yahut da "pes" deyip kapanacaktır.

Devam edenler ise (varsa), televizyonlarındaki programları naklederek saat dolduracaktır. Hele bir de "telif hakları" konusu gündeme gelirse, en önemli kaynakları olan müzik çalma olanakları da elden gidecektir.

3) Televizyonlarımız, yaşama savaşı vermeye devam edecek, şimdi olduğu gibi, çoğu, "görüntülü radyo"(!) yayımlarını sürdürecektir. Kendi üretimleri olabilecek "belgeseller" tek çıkış yolu gibi görünse de, bu masraflı yapımlar için de adım atabilecek TV sayısı birkaçı geçmeyecektir.

Özel radyo ve televizyonların "kurtuluş yolu" nedir? Dünyada pek de olağan bir uygulama olmamakla birlikte, devlet yardımı mı? Bu kuruluşlara reklam verilmesini

teşvik edici yasalar çıkarılması mı? Sözün özü, şöyle veya böyle devlet desteği mi? Bunlar, cevaplama son derece zor sorulardır. Daha da önemlisi, böyle bir şey gerçekleşmesi halinde sonuçlarının ne olacağını kestirmek daha da zordur.

Özellikle "özel" televizyon ve radyo kanalları için ortaya koyduğum bu karamsar tablo içinde, ülkemizde, yaşaması ve gerçek radyoculuk ve/veya televizyonculuk yapması olasılığı olan tek kuruluş Bayrak Radyo-Televizyon Kurumu'dur. Devlet desteği nedeniyle, personel ve personel giderleri sıkıntısını hemen hemen hiç çekmeyen; hatta gereğinden çok personeli bulunan; uydu yayın ücreti dahil diğer teknik yatırımlarda sıkıntısı yok sayılan BRT Kurumu'nun, bekleneni verip vermediği, vermiyorsa nedenleri konusu ayrı bir konudur.

Nostaljik fotoğraflar

Sermed Emin - Enformasyon Dairesi arşivinden

Nerede gazetecilik yapmak isterdiniz?

Emete ALKAPON
emetealkapon@gmail.com

Ülkemizde bazı gazeteci arkadaşlara "Kıbrıs dışında, bir başka ülkede olsanız, nerede gazetecilik yapmak isterdiniz? Neden?" diye sorduk. İşte cevapları...

İsmet Oyal-BRTK

Malta... Gazetecilik açısından değil ama, Kıbrıs'ta olmasam, orada yaşamak isterdim. Galiba ben bir ada insanıyım. Gazetecilik de, "yapabildikten" sonra, her yerde yapılabilecek bir meslek.

Doğuş Özokutan Çiftçiöglü- TAK

İskandinav ülkelerinde... Ülkem dışında bir yerde mesleğimi icra edecek olsam, Finlandiya, Norveç veya Danimarka'da gazetecilik yapmak isterdim. Bu saydığım ülkeler "Sınır Tanımayan Gazeteciler" örgütünün her yıl yayımladığı "Dünya Basın

Özgürlüğü Sıralaması"nda ilk üç sırayı paylaşıyor. Açıkçası gazetecilik mesleğini, basının en özgür olduğu ülkelerden birinde icra edebilmek, farklı bir deneyim olurdu diye düşünüyorum. Bahsi geçen İskandinav ülkelerinde özellikle araştırmacı gazeteciliğe büyük önem verildiğini, orada yaşayan arkadaşlarımdan anlattıklarından

da biliyorum. İskandinav ülkeleri, kadın-erkek eşitliğinin de en üst seviye olduğu ülkeler. Bu da bu ülkeleri tercih etmem için önemli bir ayrıntı.

Melek Arabacıoğlu-SİM TV

Ortadoğu'da... Ben Ortadoğu'da gazetecilik yapmak ve çatışma bölgelerindeki hayatların haberlerini yapmak isterdim. Çocukların anne-babasız kalışını, kadınların uğradıkları haksızlıkları, göç yolunda yaşananları, hayatta kalabilmek için gösterdikleri çabayı duyurmak için...

Fehime Alasya-Yenidüzen Gazetesi

Finlandiya'da... Toplumun refah seviyesinin yüksek olduğu, sorunsuz bir ülkede, birçok pozitif habere adımı yazmak isterdim. Bağımsız, bağlantısız ve özgür gazeteciliğin yapılabildiği bir ülkede çalışmak isterdim. Mesela Finlandiya'da...

Canan Onurer-Kıbrıs Postası

İrlanda'da... Gazetecilik yapmak için ülke seçmezdim sanırım. Her yerde yapabilirdim. Fakat nerede "hem yaşayıp, hem de mesleğini yapmak istersin" diye sorulursa, yaşamak için İrlanda derdim sanırım. Kıbrıs dışında

yaşayabileceğim tek yer olduğunu düşünüyorum. Ülkenin yapısını sevdim. İnsanlarının doğallığını, bir de çocuklara gösterdikleri önemi... Hangi mesleği yaparsanız yapın, günlük hayat, çocuklu aileler ve bireyler için düzenlenmiş. Mesleki açıdan ise geleneklerine bağlı olarak haklarına ve yaptıkları işe sahip çıkan bir medya var. Güçlü bir sendika var. İrlanda olurdu...

YENİBOĞAZIÇI BELEDİYESİ

*Yeniboğaziçi 2. Selim
Park Kompleksi*

*Cittyslow Pazar Alanı
Her Hafta Sonu Halkımızın Hizmetindedir*

378 81 45 - 378 81 46

Medyanın sosyal medya ile imtihanı...

Ulaş BARIŞ
ulasbaris1973@gmail.com

*** Öyle görünüyor ki en çok 5-10 yıl içinde her sabah çoğumuzun mürekkep kokusunun o eşsiz romantizmi içinde okuduğumuz el emeği göz nuru gazetelerimiz ortadan kalkacak**

Geçtiğimiz akşamlardan birinde hayat arkadaşım Yonca ile evde otururken sordum:

“Sence artık her şey sosyal medyada yer alırken gazetelerin basılı olarak çıkması ne kadar anlamlı?”
“Hiç anlamlı değil” diye cevap verdikten sonra da ekledi:
“Üstelik bir de kâğıt masrafı. En önemlisi de o kâğıdı üretmek için kesilen ağaçlar. Tam bir israf...”
Bir düşündüm de haksız mı?

Değil.

Değil de biz ne olacağız?

Yani medya çalışanları...

Hadi bir yere kadar benim gibi işin yazı cızı kısmında olanlar bu kaçınılmaz sondan kurtulacak da işin teknik yönünde çalışanlar?

Sayfacılar, tashihçiler, dağıtımcılar ve matbaalar...

Ne olacak bizim sonumuz?

Öyle görünüyor ki en çok 5-10

yıl içinde her sabah çoğumuzun mürekkep kokusunun o eşsiz romantizmi içinde okuduğumuz el emeği göz nuru gazetelerimiz ortadan kalkacak.

Onun yerine türlü teknolojik gelişme süslü internet gazeteleri gelecek.

Ama 'tehlikede olan sadece gazeteler değil gazetecilik de' desem inanm, yalanım yok.

Nasıl mı?

Gazetecinin görevi halka haberleri en hızlı ve en doğru (objektif) şekilde vermektir.

Basitçe işin özünde bu yatmaktadır.

Geldiğimiz noktada ise bu iki önemli elementten bir tanesi sosyal medya yüzünden ciddi tehdit altındadır.

Hız meselesi...

Misal, Lefkoşa-Girne yolunda arabası ile gitmekte olan Ahmet Bey...

Ahmet Bey aslında bir musluk tamircisi...

Onun da herkes gibi akıllı bir telefonu ve pazarları kebab yaparken fotoğraf paylaştığı bir Facebook hesabı var.

Yolunda suyunda Lefkoşa'ya gitmekte olan bizim Ahmet Bey, az ilerde yolun içinde devrilmiş bir araba görüyor.

Bir kaza olmuş.

Bizim Ahmet Bey arabasını kenara çekiyor, eline akıllı telefonunu alıyor ve Facebook hesabının "canlı yayın"

kısmını tıklayıp anında yayına başlıyor.

E ne oldu şimdi?

Ahmet Bey bir nevi muhabir oluverdi.

Hem de hiçbir eğitim almadan, hiçbir gazetede çalışmadan.

Niye?

Çünkü Ahmet Bey bir şekilde oradan yaptığı canlı yayınlara ve muhtemelen kaza mahallinde çekip paylaşacağı fotoğraflarla tam da bunu yapıyor, herkesten önce haberi halka veriyor...

Hatta akşam haberlerinde Ahmet Beyin bu görüntüleri bazı televizyonlarda yayınlanacak ve fotoğrafları bazı gazetelere girecek...

Sonuç olarak ne oldu?

Ahmet Bey bir gazetecinin görevini yerine getirdi.

Engelleyebilir miyiz?

Elbette ki hayır...

Ama dahası var...

Ahmet Bey bu kazayı öğle vakti yakaladı, çekti, Facebook'ta paylaştı.

Ardından sosyal medya üzerinde paylaştığı o kaza ile ilgili tüm bilgiler

Çıkin artık o stüdyolardan!

Cemal YILDIRIM
cemalyildirim09@gmail.com

"Dijital devrim" diye adlandırdığımız bu süreç, o kadar hızlı gelişmiştir ki, TV yayınlarına ek olarak artık 'sosyal medya' denilen devasa bir iletişim portalı içerisinde yayıncılığın sınırlarını zorlayacak bir döneme de girmiş oluyoruz aslında"

"Ülkemiz yayıncılığı Annan Planı döneminde aslında iyi bir çıkış yakalamıştı. Yıllarca BRT tekelinde, 'tek sese' tahammül etmek zorunda kalan Kıbrıslı Türkler, bu dönemde yeni yeni güçlenmeye başlayan özel televizyonlar sayesinde adeta "ekranlardan konuşma hastalığına" yakalanmış ve pek çok muhalif ses, TV ekranlarından özgürce içlerini dökmeye başlamışlardı"

"1 masa, 2 sandalye ile saatlerce stüdyo içlerinden canlı yayınlarla, hepsi birbirinin aynısı haber programlarıyla yayın akışlarımızı dolduruyoruz. İşin özeti bu. Çünkü en ucuz ve en zahmetsiz yayın formatı bu. Sanırım, Kıbrıslı Türk televizyonculuğunun icat ettiği bir yayın formatı ile karşı karşıyayız; "Gündem değerlendirme formatı."

"Kıbrıslı Türk TV yayıncılığı olarak kendimizi yeniden tanımlamamız şart. Bu tanımlamayı yaparken sosyal medyanın yöntemlerini ve avantajlarını kullanarak ciddi kitlelere ulaşabiliriz"

Bugün tüm dünyada genel anlamda TV yayınları 2 ana başlık altında kategorize edilebilir.

Birincisi bant yayın, ikincisi ise canlı yayınlardır. Tüm yayın kuruluşları bu iki ana başlık altında yayın devamlılıklarını sağlarlar. Bant yayınlar, adı üstünde,

"banttan" yani "kasetten" yapılan yayınlardır. Tabi artık günümüzde bant yayın yerini, dijital video dosyalarına bırakmış ve bant yayınlar artık bilgisayar tabanlı video oynatıcılar aracılığı ile yapılmaktadır. Bunun için de, pek çok video formatı üretilmiş ancak yaygın olarak Mpeg2, MP4 veya MXF uzantılı video dosyalar, video bantların yerini almıştır.

Canlı yayınlar ise ya stüdyodan ya da dış mekandan bağlantılar ile sürdürülmektedir. Eskiden canlı yayınları, tanımlama açısından ikiye ayırırdık. Canlı yayın, daha çok stüdyodan yapılan yayınları kastederken, dış mekandan, örneğin tören, spor karşılaşmaları vb. gibi etkinlikleri dış mekandan canlı olarak aktarıırken buna daha çok "naklen yayın" diyorduk. Yani "dış mekandan olayı nakletmek" ten gelen bir tanımlamaydı bu. Ancak günümüzde artık "naklen yayın" terimini kullanımdan kaldırdık. Tümüne birden "canlı yayın" diyoruz.

Dünyada gerçek anlamda ilk naklen yayının, 1936 Berlin Olimpiyatlarından yapıldığı söylenmektedir. Aslında o yıllarda BBC de Londra'daki stüdyolarından canlı test yayınlara başlamıştı ama kitlesel olarak, toplumsal bir etkinliği dış mekandan yansıtma adına, yani nakletme adına, bunu bir propoganda ve güç gösterisi olarak kullanmak isteyen Hitler Almanyası olmuştur. Ancak Hitlerin bu güç gösterisi maalesef elinde patlamış, olimpiyatlara 4 altın madalya ve uzun atlamada kırdığı dünya rekoru ile damgasını vuran Amerikalı ve üstelik siyahi bir sporcu olan Jesse Owens, Alman propogandasını yerle bir etmiştir. Hatta Jesse'nin bu başarısı yüzünden Adolf Hitlerin, olimpiyat alanını terketmek istediği ve üstün ırkın yenilmez sporcuları olarak lanse edilen Alman takımını "bir siyahiyeye yenildiği için" iyice azarladığı da bir efsane olarak anlatılmaktadır. Bu tarihi olayı izlemek isteyenler için youtube linkini de paylaşayım: <https://www.youtube.com/watch?v=HCmvDwDocrw>

2. Dünya Savaşı'nın araya girmesi ile TV yayınlarındaki gelişim süreci kesintiye uğramışsa da, 1950li yıllardan itibaren tv yayınları hayatımızın vazgeçilmezleri arasına girmiştir. TV ekranının büyümesine kapılan insanoğlu, bu gelişmelere paralel olarak, teknoloji ile birlikte şekillenmeye başlanan "altın çağa" girmiş, özellikle Amerika bu sürecin başını çekmiştir. TV ise bu sürecin lokomotifidir.

Teknolojideki gelişmeler ile birlikte yayıncılık

alanı da gelişmeye başlamış, toplumsal olaylar ve organizasyonlardan yapılan canlı yayınların büyümesi o kadar daha önemli hale gelmiştir. Aya ayak basan insanoğlu, bunu TV ekranlarından izlemiş, Kennedy suikasti ile canlı bir suikaste şahit olmuş, Vietnam bataklığı, TV yayınları ile insanoğlunun evlerine kadar sokulmuştur. TV o kadar güçlü bir hale gelmiştir ki, hatırlayacaksınız, 1. Körfez Savaşı esnasında neredeyse tüm savaş süreci TV ekranlarından naklen yayınlanmış, yine yakın geçmişte, Amerika'daki ikiz kulelerin canlı yayında yerle bir oluşu görsel hafızamıza adeta kazınmıştır.

TV yayınlarının toplum üzerindeki gücü, ister istemez egemenlerin "kontrol", "sınırlama", "yönlendirme" gibi mekanizmalarını de harekete geçirmiş, sansür ve kısıtlamalar, manipülatif yayınlar, TV yayınlarının gelişim sürecine paralel olarak her zaman varolmuştur. Hemen hatırlayalım, yine yakın geçmişte Türkiye'de "Gezi Olayları" sırasında ünlü bir yayın kuruluşunun İstanbul'da Taksim ve çevresi ateş çemberi ve toz duman altındayken, insanlar ölümle burun burunayken, "penguen belgeseli" göstermesi, bu duruma iyi bir örnektir ve bence Türk yayıncılık tarihinde kara bir leke olarak kalacaktır.

TV yayıncılığı o kadar çok yönlü bir kavramdır ki, ipin ucunu nerden ve nasıl yakalayıp nasıl bir sonuca ulaşmak istediğini insan bazen karıştırabiliyor ama sanırım en belirleyici unsur, teknolojik gelişim süreci ve bu sürecin bizlere sağladığı olanaklar ekseninde odaklanmamız gerektiği sonucuna varırız. Çünkü ana hedefimiz, hertürlü kısıtlamaya, sansüre rağmen "topluma ulaşmak" ise bunu bize sağlayacak olan tek güç, teknolojik devrim ve sağladığı faydalardır. Bunu bilen teknoloji üreten firmalar, en iyi görüntüyü, en kaliteli sesi kaydetme ve aktarma derdini, biz televizyon emekçilerinin bir derdi haline getirmeyi başarmışlardır. 90'lı yılların sonuna kadar "analog" sistemlerle ve ağır, hantal, hareket kabiliyeti çok düşük cihazlarla yayınlar sürdürülmüş ve dananın kuyruğu 2000'li yıllara geldiğimizde kopmuştur. "Dijital devrim" diye adlandırdığımız bu süreç, o kadar hızlı gelişmiştir ki, TV yayınlarına ek olarak artık "sosyal medya" denilen devasa bir iletişim portalı içerisinde yayıncılığın sınırlarını zorlayacak bir döneme de girmiş oluyoruz aslında. Mesela şu an elimizdeki cep telefonu ile hiçbir ekibe ve başka hiçbir ekipmana ihtiyaç duymadan, canlı yayın yapabilme noktasındayız. Yani başka bir deyişle, dış mekandan her istediğimiz görüntüyü, dilediğimiz mesajı takipçilerimize direkt olarak nakledecek kadar özgür bir ortamdadır artık insanoğlu...

Nerden nereye?

Faşist bir iktidarın tekelinde başlayan canlı yayınlar, geldiğimiz aşamada artık özgürdür ve cep telefonumuzun ekranının sol üst köşesinde yerini almıştır. Bu özgürlüğü bize teknoloji sağlamış, TV yayıncılığı alanında uzun yıllar, parası olanın sahip olduğu, gücü olanın pahalı donanımlar ve ekipmanlarla sürdürdüğü bu zor ve meşakkatli iş, doğal olarak tekelleşmiş, medya imparatorlukları kurulmuş, ancak gelen süreçte teknoloji bize o kadar yaklaşmıştır ki, cep telefonumuz adeta zincirleri kırmış, yayın yapmak artık bireyselleşerek, bir anlamda demokratikleşmiştir. Belki bu demokratikleşme göreceli olabilir, belki ileride egemenler, interneti kısıtlama, cep telefonlarını kapsam dışına sürüklenme gibi teknik engellemelere kalkışsalar da, bu sürecin önüne birinin geçebileceğini sanmıyorum. Çünkü artık ok yaydan çıkmıştır. Kaldı ki süreç sadece canlı görüntü aktarımıyla sınırlı değildir. Artık video prodüksiyonlar için gereken binlerce dolarlık kurgu setlerine de ihtiyacımız kalmamıştır.

Örneğin bizler eskiden, 90'lı yıllarda, montaj yapmak için BRT montaj bölümünden gün ve saat almak zorundaydık. Çünkü montaj setimiz kısıtlıydı. Ayda 3 gün ancak kullanabiliyorduk. Kamera dersiniz, o daha büyük bir sorundu. Kamera bulup çekime çıksak bile pil yetersiz kalıyor, çekim bitmeden konuk ile röportajın yarısında pil bitiyordu. Şimdi artık her evde bir bilgisayar yani işi bilen için bir montaj seti var aslında. Çünkü artık montajlar bilgisayarlarda yapılmakta. Kamera için uygun fiyata HD kayıt yapabilen yığınla seçenek var. Pilleri saatlerce dayanabiliyor. Hepsini geçtim, avuçlarımızdaki cep telefonu bu alanda her şeye muktedirdir aslında. Niye cep telefonunun üzerinde bu kadar çok duruyorum biliyor musunuz? Cep telefonu, hem kamera, hem montaj, hem yayın yapan mucize bir alettir de ondan.

Tabi şimdi hemen aklınıza takılacaktır, dünyada bu kadar yayın şirketi, bu kadar ekip, ekipman neden var? "Neden hala HD, 4K hatta 8K gibi stüdyo donanımları yapılmakta, her gün yeni yeni cihazlar üretilmekte, herkes cep telefonu alsın bu iş bitsin" diye düşünebilirsiniz. Anlatmak istediğim aslında tam da bu noktadır. Çünkü olayı

ülkemize indirgemek adına yazımın bu noktasında cep telefonunu buraya not düşürmek istedim. Bunu birazdan anlatacağım. Ancak gerçek şu ki, teknolojik gelişmeyi durduramayız. Bu devam edecek, ettikçe cihazlar gelişecek, yüksek bütçeli yatırımlar parası olan için zaten sorun olmadan yapılabilecek. Burada bir sıkıntı yok. Sıkıntı, bizim gibi ekonomisi dar, reklam ve sponsorluk pazarı nerdeyse sıfır olanların ne yapacağı. Buna çözüm bulma adına, alternatif arayış içerisindeyiz ki, teknolojiye sığınmaktan başka çaremiz yok. Çünkü eğer teknoloji bize yayıncılıkta “demokratikleşmeyi sağladıysa”, demokrasilerde de çareler tükenmez diye bir söz vardır, değil mi? Bizler de onun peşindeyiz. Ama isterseniz önce bir parantez açıp, ülkemiz yayıncılığındaki gelişim nasıl olmuştur ona bakalım.

Devletimizin resmi yayın kuruluşu bilindiği üzere Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’dur ve ilk TV yayınlarına 1976 yılında başlamıştır. İlk naklen yayın ise sanırım 1986 yılında, Türkiye Başbakanı rahmetli Turgut Özal’ın ülkemize yaptığı ziyaret esnasında yapılmıştır. Bu naklen yayınların toplumumuzda ne kadar heyecan yarattığını hatırlarım.

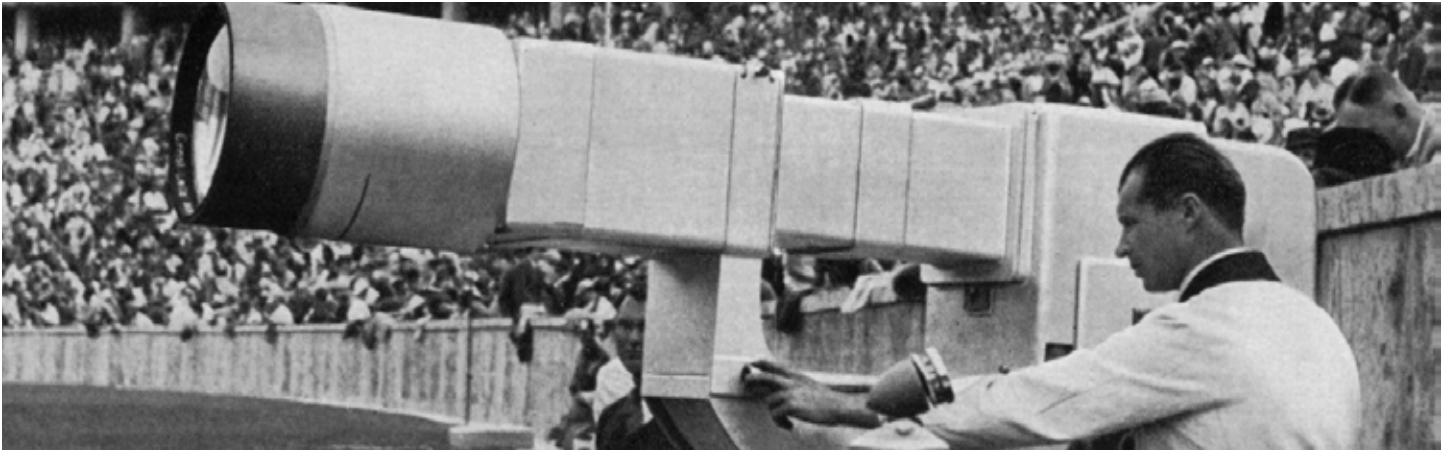
90’lı yılların sonuna doğru, BRT tekelinde süren ülkemiz tv yayıncılığı sonlanmış ve bu tarihlerde özel kanalların da devreye girmesi ile yayın hayatımız çeşitlenmiştir. Ancak zaman içerisinde, büyük umutlarla hayata geçen özel kanallar, ülkemizin tanınmamışlığından kaynaklanan ekonomik ve toplumsal sorunlar sebebiyle, reklam, sponsorluk vb. gibi özlenen pazar hareketleri yaratılamadığı için, bir türlü tatmin edici seviyeye gelememiş, birbirinin benzeri programlar ve yayın akışları ile özlenen o profesyonel güce kavuşamamışlardır. Buna BRT de dahildir. Özel kanallar, devamlı surette ekonomik sorunlar ile uğraşmakta, devlet bu yüzden, dünyada belki de hiçbir ülkede örneği olmayacak şekilde, özel kanallara “uydu katkı parası” vermekte ve aslında “özel kanal” olan bu kanallar, aldıkları bu uydu katkı ücretleri ile bir nevi devletin

icazeti altına girmeyi de kabul etmiş olmaktadır. Böylesi bir ortamda nerde kaldı özel kanal serbestliği, bu da ayrı bir mesele. Sadece bu durum bile ülkemiz yayıncılığının içerisinde bulunduğu aciz durumu gözler önüne sermektedir.

Kıbrıslı Türkler bugün, Türkiye kanallarının ciddi etkisi altındadır. Türkiye kanallarında yayınlanan büyük bütçeli diziler, show programları, yarışma programları ile Kıbrıslı Türk kanallar nasıl başadecektir? Durum ortadadır. Ada ekonomisi ve bize sunulan bu pazar, ne “Survivor” gibi bir show programını, ne “Muhteşem Yüzyıl” gibi bir diziyi besleyebilecek güçte değildir.

Peki böylesi bir ortamda, ister kamu olsun isterse özel, TV yayıncılığı nasıl gelişecek, hangi yönde yol alacaktır? Ülkemiz yayıncılığı Annan Planı döneminde aslında iyi bir çıkış yakalamıştı. Yıllarca BRT tekelinde, “tek sese” tahamül etmek zorunda kalan Kıbrıslı Türkler, bu dönemde yeni yeni güçlenmeye başlayan özel televizyonlar sayesinde adeta “ekranlardan konuşma hastalığına” yakalanmış ve pek çok muhalif ses, TV ekranlarından özgürce içlerini dökmeye başlamışlardı. Hatırlayacaksınız, rahmetli Doğan Harman’ın “Konuşma Zamanı” adlı programında sabahlara kadar süren tartışmalara şahit oluyor, nerdeyse bir “iç hesaplaşma” yaşıyorduk TV ekranlarında. Terapi gibi gelmişti bize bu tip programlar ve “Konuşma Zamanı”nın benzeri programların sayısı hızlıca artmıştı. Fakat zamanla etkilerindeki taşları döken Kıbrıslı Türkler, bu tarz programlardan yavaş yavaş uzaklaştı. Ancak ne yazık ki, TV program yapımcıları bu formata yapıştı kaldı. Şu anda hemen hemen tüm kanallarımızda “gündemi değerlendirme” modası var.

Alıyoruz bir konuk ve gündemi değerlendiriyoruz. Filanca ile gündem, falanca ile günün özeti, şununla ve bununla günün manşeti... 1 masa, 2 sandalye ile saatlerce stüdyo içlerinden canlı yayınlarla, hepsi birbirinin aynı

haber programlarıyla yayın akışlarımızı dolduruyoruz. İşin özeti bu. Çünkü en ucuz ve en zahmetsiz yayın formatı bu. Sanırım, Kıbrıslı Türk televizyonculuğunun icat ettiği bir yayın formatı ile karşı karşıyayız; "Gündem değerlendirme formatı."

Hade bunu geçelim, sosyal ve sanat içerikli pek çok program da, maalesef stüdyo dışına çıkamıyor. Al 2 konuk, konuş babam konuş. Sanat konuş, trafik konuş, müzik konuş... Toplumun neredeyse yarısından fazlası bir TV stüdyosuna konuk olmuştur abartısız. Arada istisnalar çıkıyor, kurgusuyla, formatıyla iyi sayılabilecek programlar da oluyor elbet ama rahmetlik Doğan Harman'ın düğmeye basması ile üzerimize yapışan bu "gündem değerlendirme formatı"nın yarattığı hantal imaj nedeni ile onlar da kaynayıp gidiyor.

Bir çıkmazdayız. Burası kesin. Konuştuğumuz pek çok TV programcısı aynı şeyi söylüyor. Bütçe yok. İş bu kadar çıkıyor. Sponsor yok. Reklam yok. Reklam olsa da uç kuruş, beş kuruş. Ancak personel ödeniyor. Programlara bütçe desteği sağlanamıyor. Devlet kanalı olan BRT de ise bunlara ek olarak ağır bürokrasi, BRT Yasası'nın yarattığı tikanıklık, siyasetin ikide bir kuruma müdahalesi ve bunun sonucunda bunalan, usanan pek çok programcı, yönetmen, teknik personel...

Ruh yok, heyecan yok. Hepimiz, tümünden, devlet ve özel TV çalışanları olarak aynı gemideyiz aslında. Çırpınıyoruz, yırtınıyoruz ama maalesef bir türlü "profesyonelleşemiyoruz."

Peki onca laf, onca örnek, sonunda geldiğimiz nokta bu mu? Yok mu bunun bir çıkış yolu?

İlk başta önceliğimizi belirlememiz şart. Çünkü ülkemizin yapısal sorunlarından dolayı, TV yayıncılığının birtakım özelliklerini, diğer bir deyişle program

türlerinin pek çoğunu layıkıyla yerine getirebilmemiz bu ülkede zordur. Cidden zordur. Dizi çekmek zordur, şov programı yapmak zordur, yarışma programı zordur. Bunlar hep ciddi bütçeler isteyen, ciddi ekip çalışması öngören prodüksiyonlardır ve ülke şartları bu tarz prodüksiyonlar için maalesef uygun değildir. Bu noktada tek yapılması gereken şey, "haber" ve "yaşam" ile ilintili her şeyi, değişik ve dinamik formatlarda yeniden tanımlayıp hayata geçirmektir. Haberin ve yaşamın çevresinde dönen bir yayın içeriği, ülkemiz şartlarına en uygun formattır. Gerçi halihazırda bu tarzda pek çok program olabilir ama "sunuş" ve "ekrana taşıma" kısımlarında bir hata var ki yeterince ilgi çekici olamıyor.

Bence teknolojideki gelişim ve sosyal medya imdadımıza bu noktada yetişebilir. Sosyal medya, ana medyanın yerini alamaz, buna pek çok kişi hemfikirdir. Ancak kitlelere ulaşım açısından ve içerik akışı açısından sosyal medyanın itici gücü, TV yayın kuruluşlarımızın çıkış noktası olabilir -ki zaten bu alanda bir kıpırdanma olduğunu gözlemlemekteyiz.

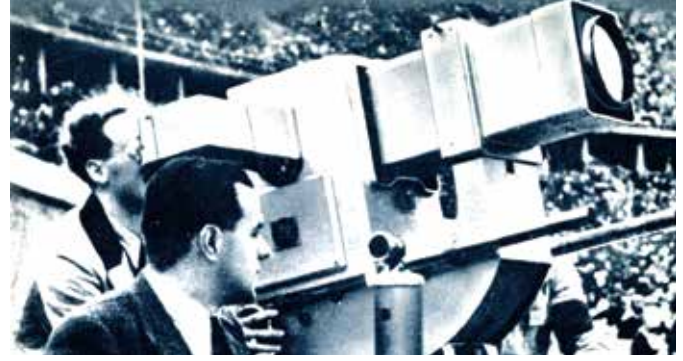
Kıbrıslı Türk TV yayıncılığı son Cenevre zirvesinde sosyal medya üzerinden yapılan canlı yayınlarla yeni bir sayfaya girmiştir. Pek çok gazeteci dostumuz, sosyal medya üzerinden, cep telefonları ile canlı yayınlar yapmışlar ve gelişmelerden bizleri anında haberdar etmişlerdir. Çıkış yolu kendiliğinden bulunmuştur

aslında. Yukarıda not düştüğüm cep telefonu işte bu noktada kurtarıcımız olmuştur. Nitekim ileride de olacaktır. Bu adada ekonomik pazar yapımız dizi ve şov programlarına müsait olmayabilir. Varsın yerli dizilerimiz ve şovlarımız şimdilik olmasın ama gündemi yakalama adına, sırf sadece stüdyoda çene çalma yerine, sokaklara çıkmanın tam zamanıdır diye düşünüyorum. O hantal canlı yayın araçlarına, uydu bağlantılarına gerek kalmadan alın elinize “cep telefonunuzu” ve çıkın sokağa, başlayın cep telefonunuzdan canlı yayın yapmaya. Bandabuliyaya gidin, Saray Önu’ne geçin, Girne Limanı’na uzanın, Lefke’ye gidin, hatta binin bir yamaç paraşütüne, atlayın Beşparmaklardan aşağıya ve yayına geçin. Anlık canlı bağlantılar ile yaşamın içine dalın. Bir olay anını, bir kaza yerini, bir etkinlik alanını anında yayına verin. Cep telefonu artık bu imkanı bizlere verebiliyor. Hem sosyal medyada bu bağlantıları paylaşın, canlı yorumları yanıtlayın, hem de yayın kanalınız bu bağlantınızı yayına versin. Görüntü kaliteniz düşük olabilir, varsın olsun, ekranı 2’ye bölün, cep telefonu görüntüsünü küçük ekrandan verin. Küçülen görüntüde yayın daha net görünecektir. Madem ki gündemi değerlendirmekten vazgeçmiyoruz, madem ki siyasete bu kadar bağımlıyız, madem ki belirleyici faktör bu, o zaman renklendirelim bu işi ve stüdyoda gündemi değerlendirirken mutlaka canlı bağlantılar yapalım. Çıkın artık o stüdyolardan. Dünyanın neresine isterseniz bağlanın, unuttuğumuz “naklen yayın” kavramını bize yeniden hatırlatın. TV kanalları, mutlaka cep telefonu ve “live stream” denilen internet üzerinden yayınların linkini “copy paste” edip rejiye aktaracak donanımlarını süratle yapmak zorundadır. Bu yatırımın çok pahalı olacağını sanmıyorum. Sağlayacağı avantaj inanılmaz olacaktır. Sosyal medya ile birlikte hareket eden bir yayın politikasına süratle geçmemiz gerekiyor. Böylelikle çok fazla yatırım yapmadan ve masrafa girmeden, hem teknik olanaklarımız artacak, naklen yayın yapmak basit ve kolay bir hale gelecek, hem de daha fazla kitlelere ulaşma şansına sahip olmuş olacağız.

Artık klasik anlamda TV program formatlarının dönemi kapanmıştır. Ülkemiz koşulları, dev bütçeli yapımlar için de müsait değilse, o zaman, bu ülkeye özgü bir yayın formatı geliştirmek zorundayız. İzleyici, daha dinamik, daha vurucu, daha kısa, daha interaktif programlar arzulamaktadır ki sosyal medya şu an bu yönü ile ihtiyaca cevap vermektedir.

Sosyal medyanın bu yönünü yayınlarmıza entegre edersek, içeriklerimizi tıpkı bir “vimeo” videosu yada “facebook” videosu gibi

kısa, vurucu ve dinamik hazırlarsak toparlanabiliriz. 15 dakikadan uzun bant yayınlar artık izlenmiyor. Canlı yayında stüdyoya koyduğumuz avukat, boşanmalar hakkında 50 dakika konuşuyor ama kimse dinlemiyor. Halbuki avukatı 5 dakikalık kısa videolarla yayın boyunca ara ara versek ne zararımız olabilir ki? Yayın akışlarımızı bir sosyal paylaşım sitesi gibi tasarlayıp daha interaktif bir hale sokabilirsek üzerimizdeki ölü toprağını kaldırmamız ki bu noktada ilk iş, TV yayın planlamacılarına düşüyor. Yaşamın içinden kısa VTR’ler, 15 dakikalık mini belgeseller ve özellikle gündem değerlendirmeli canlı yayınlarda cep telefonu ile anlık naklen yayınlar. Bunları hayata geçirmek çok mu zor? Üstelik üretilen kısa VTR’ler, gün içerisinde, sabah, öğle akşam ve gece kuşaklarında tekrar yayınlanabilir. Hiç sıkıntı olmaz emin olun.

Öte yandan yayın içeriklerinden memnun kalmayıp zamanla yerli kanallarımızı terk eden izleyicilerimizin hemen hemen hepsi şu anda sosyal medyadadır. Bizleri terk eden izleyicilerimizle yeniden buluşmanın yolu da burasıdır.

Kıbrıslı Türk TV yayıncılığı olarak kendimizi yeniden tanımlamamız şart. Bu tanımlamayı yaparken sosyal medyanın yöntemlerini ve avantajlarını kullanarak ciddi kitlelere ulaşabiliriz. Üstelik artık, internet üzerinden kitlelere daha fazla ulaşmanın hazırlığını yapmaya başlarsak iyi olacak, çünkü yakın gelecekte tüm TV yayıncılığı ile birlikte her şey internete kayacak ve gözümüzün tam önünde olacak. Düşünün, evimizin salonunda bir duvarda sadece ekran olacak, 4 metreye 3 metre ölçülerinde dev bir ekran. Sol üst köşede google, sağ alt köşede görüntülü konuşma yapmaya yarayan bölüm, ortada seçtiğimiz TV kanalının görüntüsü, sol alt köşede youtube, facebook veya vimeo, sağ üst köşede hava durumu, borsa, nöbetçi eczane gibi bilgi akışlarının olduğu bilgi ekranı. Ve tüm bunlar arasında gezinen birey, ancak kendisine yakın olanı tercih edip izleyecektir. Onlara yakın olmak istersek bir an önce o stüdyolardan dışarı çıkmamız şart.

Gelişen ve Değişen Belde

Geçitkale

Tüm belde'de engelli kaldırımları

Geçitkale Belediye Kreşi

Çocuk Parkları

Engelsiz Belde Geçitkale

Gençlik Kültür ve Kongre Merkezi

Geçitkale Belediyesi

☎ 0392 373 33 41-0392 373 31 47 ✉ gecitkalebelediyesi@hotmail.com 📱 Geçitkale Belediyesi

Geleneksel gazetelerin okuru tatmin etmesi artık imkânsız

Çağdaş ÖĞÜÇ
cagdas.oguc@gmail.com

Kuzey Kıbrıs'ta yaşanan çarpık gelişme ve Bilişim Yasası'nın olmaması, etik ihlallerin yaşanması, dahası profesyonel meslek hayatındaki gazeteci sayısının azalması ile sonuçlanacaktır. Çok yakın bir gelecekte karşımıza çıkacak olan bu sorun için bir an önce önlemler alınması gerekmektedir.

2000'li yılların ortalarından itibaren ülkemizde de artmaya başlayan internet kullanımı, günümüzde birçok insanın elinde bulunan "akıllı" cihazlarla her ortama girdi.

İnternet gazeteciliği sayesinde haberler ertesi günü beklemek yerine, her an ve her yerde ulaşılabilir hale geldi. Okuyucu, gazete almak için evinden çıkmak yerine, internet aracılığıyla istediği gazete ve köşe yazarını, arzuladığı herhangi bir yerde ve anda okuma şansına sahip oldu.

İnternet gazeteciliği, zaman ve mekândan tamamen bağımsız olarak birden fazla okur kitlesine aynı anda

ulaşabilme şansına sahip olmamızı sağladı. Önceleri gazetecilik, basılı gazeteler ülke içinde, belirli katmanlara ulaşma şansına sahip olunan ve dolayısıyla ancak 'ulusal' gazetecilik olarak tanımlanması gerekirken, internet yayıncılığının gelişmesiyle birlikte, uluslararası bir boyuta bürünmesine sebep oldu.

En basit örneğiyle, Lefkoşa'nın herhangi bir mahallesinde kurulan web sitesi, yayın yapmaya başladığı andan itibaren, dünyanın öbür ucuna ulaşabilme potansiyelinden de kaynaklı olarak uluslararası bir karaktere sahip olmuştur. Bu sebepten ötürü, internette yayım yapan bir gazeteyi artık yerel olarak nitelemek mümkün değildir. Öte yandan, internet mecrası, insanlık tarihinde ilk kez birden fazla medya aracını tek bir yerde toplayabilme becerisini de içinde barındırdığından, önemini her geçen gün arttırmaya devam edecektir.

Neden internet gazeteciliği?

İnternet yayıncılığının hayatımıza kattığı en önemli gelişme, küresel köye dönüşen dünyanın her noktasında yaşanan gelişmeleri dakikası dakikasına öğrenme şansına sahip olmamızda yatmaktadır.

Dünyada, takip etmesi imkânsız hale gelen hızlı bilgi akışı göz önünde bulundurulduğunda, haberin en hızlı şekilde okuyucuya ulaştırılması, internet gazeteciliğinin gelecekteki gazetecilik şekli olacağının en önemli kanıtı niteliğindedir.

İnternet gazeteciliğinin en önemli avantajı, yayımlanan haberlerin sadece metin ve fotoğraflar ile sınırlı değil de aynı zamanda görüntü ve sesle daha da zenginleştirilerek okuyucuya sunulmasıdır.

Tarih boyunca, haberi aktaran gazeteci ile okuyucu arasında her zaman bir mesafe olmuştur. Ancak internet yayıncılığının her geçen gün daha da aktif hale gelmesiyle birlikte bu mesafe de yok olmaya başlamıştır. Günümüzde, internet yayınları, sadece gazetede çalışan personelin değil aynı zamanda okuyucunun da yorum ve görüşlerini kamuoyu ile paylaşmaktadır. Dolayısıyla, okuyucu haberin tartışılmasını istediği boyutunu kahve köşelerinde ve evinde eleştirmekten öte, internet ağı

üzerinden daha geniş kitlelerle paylaşma ve tartışma şansına sahip olmaktadır.

Ülkemiz internet yayıncılığının sorunları

Medya Etik Kurulu, 13 Ocak 2014 tarihinde, internette yayım yapan gazete temsilcileri ile imzaladığı bildirmede gazetecilik meslek ilkelerinin, internet haber siteleri için de geçerli olduğunu ve dolayısıyla künyede, “bu haber sitesi, gazetecilik meslek ilkelerine uygun davranır” şeklinde bir ifadeye yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Deklarasyonda haber sitelerinin, künye ve iletişim bilgilerini yayımlamakla yükümlü olduğu ve haber sitesinin sorumlu müdürünün kim olduğunun açıkça belirtilmesi gerektiği maddesi de eklenmesine rağmen henüz imzalanan deklarasyona uymayan birçok haber sitesinin olduğunu görebiliriz.

Maddeler içerisinde olan “Sırf haberin tıklanması için, içeriği yansıtmayan, çarpıtılmış, sansasyonel haber başlıkları kullanmak doğru değildir” ifadesine karşın, ülkedeki en büyük sorunlardan bir tanesinin de sansasyonel başlıkların kullanılması olduğu biliniyor. Gazetecilik mesleğinin etik kodlarının, hızla gelişen internet yayıncılığı için de temel etik kurallar olarak uygulanması gerekmektedir. Ancak, internet teknolojisinin sağladığı faydaların yanısıra, bilgi kirliliği de etik kurallara bağlı kalmadan, haberin doğruluğu araştırılmadan, yayıncılık mesleğinin temel kurallarını hiçe sayar duruma gelmiştir.

Özellikle, KKTC'de henüz Bilişim Yasası olmamasından da kaynaklı olarak, cebinde birikmiş 3-5 bin TL parası olan her bireyin bir web sitesi açması ve canını sıkan bir başka birey hakkında karalayıcı yayınlar yaparak sosyal medya aracılığıyla kolaylıkla insanlara ulaştırabilmesi gazetecilik mesleğinin geleceğini tehlike altına sokmaktadır.

İnternet gazeteciliğinde yaşanan bir diğer önemli sorun ise dilin özensiz kullanılmasıdır. İnternet gazetelerinin birçoğu, “haber yarışı” dolayısıyla yazı ve haberleri yeterince incelemeyen yayına alabilmektedir. Bu da, yazım dilinde birçok hatanın yaşanmasına sebep olmaktadır.

Kuzey Kıbrıs'ta yaşanan çarpık gelişme ve Bilişim Yasası'nın olmaması, etik ihlallerin yaşanmasına, dahası

profesyonel meslek hayatındaki gazeteci sayısının azalması ile sonuçlanacaktır. Çok yakın bir gelecekte karşımıza çıkacak olan bu sorun için bir an önce önlemler alınması gerekmektedir.

Her dönüşüm sancılıdır

İnternette yapılan gazeteciliğin, geleceğin gazeteciliği olacağı aşikârdır. Gazetelerin bir an önce yeni iletişim ortamına ayak uydurması kaçınılmaz bir zorunluluktur. İnternette yayım yapan gazetelerin sıcak haberi saniyesi saniyesine canlı video ve fotoğraflarla verebilme özelliği, televizyonculuğun dahi önüne geçilmesine olanak sağladı. Bu durum, gazetelerin artık internet gazeteciliğine yönelmesi ile sonuçlanacaktır. Dolayısıyla, geleneksel gazetecilik, gelecekte haberlerin okuyucuya aktarıldığı değil, araştırma dosyalarının ve köşe yazarlarının içinde bulunduğu bir yapıya bürünmek zorunda kalacaktır.

Bilgi çağında, geleneksel gazetelerin mevcut yapısıyla okurları tatmin etmesi artık imkânsızdır. Daha fazla bilgiye ulaşabilmek için önemli bir değer olan internet karşısında sayfa sayısı ile sınırlı olan gazeteler kaybetmekle mükelleftir. Değişen teknoloji, gazetecilerde artık mesleki birikimin yanında bir yayın yönetmeni gibi karar alma yetisi bulunması ve teknik bilgi/donanıma da sahip olunması gerektiği gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır.

Unutulmamalıdır ki, her dönüşüm sancılıdır.

Ülkemizdeki birçok gazeteci ve yöneticiler de doğal olarak bu dönüşüme bir süre daha karşı çıkmaya devam edeceklerdir. Ancak günün sonunda internet yayıncılığı önlenemez yükselişini tamamlayarak geleceğimizin yayın anlayışı olacaktır. Önemli olan o gün geldiğinde, bu dönüşümü kusursuz bir şekilde tamamlamak ve gazetecilik mesleğini kaybetmeden dönüştürmektir.

Reklamın geleceği

Simurg veya bir diğer ismiyle Zümrüdü Anka, efsanevi bir kuştur. Bu kuşun küllerinden yeniden doğduğu da söylentiler arasındadır. (Wikipedi)

“Reklamcılığı yeniden tasarlamak” ve “Reklamcılık nereye gidiyor?” konularını şu sıralar çok daha fazla konuşur olduk. Reklamcılığın şahane bir noktada olmadığını hepimiz biliyoruz. Hem bizi bu noktaya getiren nedenleri, hem de olası çıkış noktalarını mutlaka konuşmalıyız. Bunları iş işten geçmeden çok acil yapmalıyız.

Kıbrıs'ta reklamcılıktan çok önce ilancılık vardı. Gazetelerin bir köşesinde “ilan edilen” reklamcılık anlayışına daha sonra komisyon alarak çalışan ajanslar eklendi. Ajanslarla “marka”, “markalaşma”, “reklam” gibi kavramlar sektörde yer almaya başladı.

Aslında “Reklamın satışı” olduğunu anlatmak içinse hâlâ bir fikir ya da hikaye

büyük çaba harcanyor.

Reklam ajanslarımızın çoğu, zamanla “danışman” ya da “fikir üreten” durumundan, “tedarikçi” pozisyonuna sürüklendi. Ajanslara gereken önem ve değeri veremedik. Sektör olarak reklam pastasını büyütme ve reklam verenin bir geri dönüşüm alması için çalışmak konusunda sınıfta kaldık. Mutlu müşteriler yaratamadığımız için yeni reklam verenler kazanma konularında da başarılı olmadık. Her bir medyanın, sektörün bütününe oluşturan parçalar olduğunu unuttuk. Birimizin yaptığı yanlışın tüm sektörü etkileyeceği konusunda hemfikir olmadık. Reklam veren için tek bir seçenek varken, şimdi seçenekler çoğaldı. Bu seçenekleri yönetmek ise her geçen gün zorlaşıyor. Medyanın reklam pastasındaki rolünün sürekli değiştiği bu dönemde, en çok ihtiyaç duyulan yasal düzenlemeler ve güçlü reklam ajansları olacak. Gerekli düzenlemelerle ajanslarımızı güçlendirip, sektörde aktif olarak yer almalarını sağlamalıyız. Ajansları medyanın rakibi gibi görenlerin düşünceleri kabul edilemez.

Reklamcılık, yaratıcılığın yenilikle harmanlandığı ender mesleklerdendir. Reklamcılar küllerinden doğan Zümrüdü Anka Kuşu gibi tekrar tekrar kendisini doğurup, hiç uçmamış gibi tekrar tekrar uçmayı öğrenir. Sektörümüzdeki pek çok başarılı isim ise son yıllarda küllerinden tekrar doğup, reklam yerine başka sektörlerle doğru kanat açıyor. Bu kaçıştan boşalan yerleri nitelikli elemanlarla dolduramadığımız sürece, sektörün ilerlemesini beklememiz doğru olmayacak.

Ardı ardına kapanan gazetelerle erozyona uğrayan itibar, düşen reklam gelirleri, sorgulanan güven, azalan çalışan sayısı ve iş kalitesi, reklam pastasındaki değişen müşteri yapısı, azalan çalışma keyfi ve heyecanı, en önemlisi de “nerede değer yarattığını” tarif edememek, medyadaki reklamcılığın hızla sonunu hazırlıyor.

Finansal anlamda bir iki gazete hariç Kıbrıs medyasının genelinin her geçen gün daha kötüye gittiğini hepimiz görebiliyoruz.

İçtiğimiz sudan, giydiğimiz ayakkabıya, ödediğimiz krediye kadar her ihtiyacımızı Türkiye

kökenli firmalar ve ürünlerinden karşılıyor. Ama tükettiğimiz ürünlerin reklamlarını ise yine Türkiye medyasından takip ediyoruz. Bu durumda medyamızın bugün bulunduğu pozisyon bile takdire şayandır. Örneğin, Kıbrıs'ta her kentimizde en az bir şubesi olan bankalar, Türkiye'de sadece TV reklamının prodüksiyonuna milyon liralara harcarken, bizim medyamıza neredeyse hiç bir katkısı yoktur. Gerekli yasal düzenlemeler yapılmadığı sürece de bizde reklamları olmayacak. Kıbrıs'ta ulaşmak istedikleri kitleye Türkiye

“ Reklamcılık, yaratıcılığın yenilikle harmanlandığı ender mesleklerdendir. Reklamcılar küllerinden doğan Zümrüdü Anka Kuşu gibi tekrar tekrar kendisini doğurup, hiç uçmamış gibi tekrar tekrar uçmayı öğrenir. ”

televizyonlarıyla ulaşırken bizim TV kanallarımıza ya da gazetelerimize reklam vermelerini bekleyemeyiz. Bu böyle devam ettiği sürece de var olmamız mümkün değil. Türkiye'deki reklam pastasının büyük bölümüne hakim olan markaların reklam ajansları Kıbrıs'taki medyayı "YEREL MEDYA" başlığı altında isimlendirmekte. Reklam bütçelerinin büyük miktarı "ULUSAL MEDYA"ya harcanmakta. Gerekli yasal düzenlemeler yapılmadığı sürece ne ajanslarımızın, ne matbaalarımızın, ne de bu sektörün temel taşı olan medya kuruluşlarının küllerinden yeniden ve yeniden doğması mümkün olabilir. Gazetelerin kaç adet satıldığı, haber sitelerindeki haberlerin kaç kişiye ulaştığı, haber videolarının kaç kez izlendiği gibi rakamsal değerler bizler için çok önemli. Hatırlamamız gerekirse artık bireylerin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlarla, herhangi bir gazete ya da haber sitesinin genel yayın yönetmeninden daha fazla kişiye ulaşabilmesidir. Peki kişinin sosyal medya aracılığıyla binlerce kişiye ulaşması medyayı yetersiz mi kılıyor? Hayır! Değişen bir dönemin içindeyiz. Kişilere değil, belirlenen hedef kitleye ulaşmanın önemli olacağı bir döneme giriyoruz. Güven kelimesinin ön planda olacağı, haberin kaç kişiye ulaştığından öte haberin

doğruluğunun önemli olacağı ve güvenin sorgulanacağı bir yapıya geçiyoruz. Reklamlarımızın kaç kişiye ulaştığından çok kimlerin "nasıl" ve "ne" tepki verdiğinin önem kazanacağı bir noktadayız.

Bir dönem "reklam ne işe yarar?" diye konuşurken, daha sonra "reklam nasıl yapılır?" diye konuşmaya başladık. Şimdi ise "seçeneklerden hangileri bizim için doğru olanıdır?" ve "hangi medya ve sosyal medya araçlarını nerede ve nasıl kullanmalıyız?" konularını konuşacağımız bir yıldayız.

Reklamın asıl amacı, "Marka ve insan arasındaki ilişkiye anlam katmaktır." Reklamcılar bu ilişkiyi çeşitli yollarla ve modellerle, markanın hedef kitlesine ulaştıracaktır. Medyanın bundan sonraki süreçte alacağı kararlar, medyanın da şeklini değiştirecek. Her sektörün yaşadığı değişim sürecinin belki de en sancılısını medya yaşayacak. Bundan 10 sene önce "Radyoculuk bitti, artık radyolar kapanır, yok oluyor radyoculuk" diye konuşuyorduk. Şimdi radyo kanallarının içinde, televizyonlardan daha fazla kâr sağlayanlar var. Radyolar medyadaki değişimi ilk yaşayanlardı. Her telden müzik çalan radyoların dönemi çok geride kaldı. Şimdi sadece klasik müzik ya da sadece caz dinlemek için istediğiniz kanalı

seçebiliyorsunuz. Radyoculuk bitti denildiği bir dönemi geride bıraktık. Radyolar ayakta ve hayatta kalmak için müzik türlerine göre ayrıldılar. Programların sunumu ve içeriği değişti. Bu değişim radyolara kişilik kazandırdı. Kişilik kazandıkça da duruşlarını sağlamlaştırdılar ve hayatta kaldılar. Medyanın genelinde de buna benzer bir değişim yaşanacak. “Kişilikli” olanlar “değişime ve gelişime açık” olanlar şekil değiştirerek, daha da güçlü olarak ayakta kalacak.

Kıbrıs medyası, 2000’li yılların başında yayına koyduğu internet siteleri ve sonrasında da dijital yayımlar konusunda attığı adımlarla, dünyayla paralel derecede değişime ayak uydurmamızı sağlayacak. Dijital devrimin etkileri, ülkemize

bu etkilerin yansımaları, inovasyon, yeni nefes olan sosyal medya reklamları ve en önemlisi itibar, güven gibi kavramlar hem stratejik, hem de teknik düzeyde tartışılmaya devam edecek. Biz bu tartışmalar arasında önemli bir kararın eşiğine geleceğiz: “Yel değirmenleriyle savaştan Don Kişot misali günümüz teknolojisile savaştığımızı mı? Yoksa yapmamız gereken teknolojiyi kullanarak, küllerimizden yeniden doğarak, yel

değirmenlerinden elektrik üretmek mi?”

Son gazetenin 2040 yılında yayımlanacağı ve sonrasında yazılı basının olmayacağıyla ilgili öngörüye göre Türkiye’de son gazete 2030’da yayımlanacak. Gazete okurları bilirler ki, ciddi bir gazeteyi eline aldığı anda, okuduğu haberin doğruluğunu, güvenilirliğini ve doğruluğunu sorgulamaz. Gazetenin yazdıklarına

güvenilir. Hata yapsa bile bu hatasını gizlemeyeceğini, gerekirse özür dileyeceğini bilir, gazeteler hatalarını telafi eder.

İnsanlar, 2040 yılında da, 2060’ta da parkta ve plajda eline güven duyduğu bir gazeteyi alıp, okumayı sürdürecektir. Belki bu gazete kağıda basılı şeklinde olmayacak, daha teknolojik bir materyal üzerinden

gazeteler okunacak. Tek bir kez satın aldığımız gazeteyi her gün güncellenmiş şekilde belki de farklı gazeteler olarak okuyacaksınız. Bu nedenle son gazetenin hangi yılda basılacağıyla ilgili iddialar güvenilir değil. Bu süreç gerçekleşirken küllerinden yeniden doğan Simurg’lar yükselecek. Güçlenecek. Daha da büyük bir güçle piyasanın hakimi olacak. Medyanın Simurg’ları günün sonunda kazanan taraf olacak.

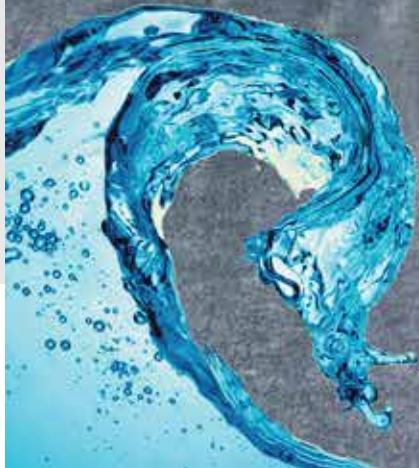
“Ardı ardına kapanan gazetelerle erozyona uğrayan itibar, düşen reklam gelirleri, sorgulanan güven, azalan çalışan sayısı ve iş kalitesi, reklam pastasındaki değişen müşteri yapısı, azalan çalışma keyfi-heyecanı, en önemlisi de ‘nerede değer yarattığını’ tarif edememek, medyadaki reklamcılığın hızla sonunu hazırlıyor”

KÖYDEN KENTE ADIM ADIM İLERLİYORUZ

**Kesintisiz
Su!**

Tel: 0392 377 74 59

 [akdoğan belediyesi](https://www.facebook.com/akdoganbelediyesi)
www.akdoganbelediyesi.com

Televizyondaki manzara ve perspektifler:

Kalite düşüyor, objektiflik azalıyor

Yorgos FRANGOS
Kıbrıs Gazeteciler Birliği Başkanı

olmasa da, fark edilebilirler ve koşullara bağlı olarak, takdire şayandırlar. Kaliteli televizyonculuk örnekleri de mevcuttur ama bunlar istisnadır.

Maalesef, ibre daimi olarak kolay televizyonculuğa doğru kaymış ve bu durum, düşük beklentiler oluşmasına yol açmıştır. Eğlence sektöründe cinsiyetçiliğe, ucuz mizaha ve çocukca şakalara; habercilikte de, reytinge, abartıya ve sığılığa yönelme oldu. Bu önkoşullarla, her şeye rağmen daha büyük beklentiler de olabilir.

Yunanistan'da, genel olarak Avrupa'da da, kalite kaybı sürekli hale geldi. Bu durumun, "hazzın, estetik algısının ve eleştirel bakış açısının azalması" gibi acı sonuçları oldu.

Ancak günümüzde, internet ve sosyal medyanın aşırı kullanıldığı şu dönemde, toplumun eğlence ve bilgi alma seçenekleri arttı. Bu nedenle televizyon da, eğer mevcut konumunu muhafaza etmek istiyorsa, daha kaliteli ve daha çeşitli olup, alternatif seçenekler içermek zorunda. Klişelerin, kolay reçetelerin ve tek taraflılığın, bu yönde hiçbir katkısı olamaz.

Kıbrıs televizyonculuğu, daha uzağı görmekle, daha uzun vadeli düşünmekle ve daha açık vizyonlu olmakla yükümlüdür. Eğer böyle olursa, ilerde alacağı karşılık, bugün alacağından daha büyük olacaktır. Seyirciden alınan dönüşler çok daha fazla olacak.

Çeviri: Gözde E. KARADENİZ

“**Kalite erozyonu ve kalite yönünden zayıf olma, her zaman mali güçlüklerle bağlantılı değildir**”

“**Televizyon, mevcut konumunu muhafaza etmek istiyorsa, daha kaliteli ve daha çeşitli olup, alternatif seçenekler içermek zorunda. Klişelerin, kolay reçetelerin ve tek taraflılığın hiçbir katkısı olamaz**”

Ülkemizdeki televizyon sektörü yıllardır aynı problemlerle çalkalanmakta. Kıbrıs'taki televizyon kanallarında, çoğulculuk giderek kötüleşiyor, kalite düşüyor ve objektiflik azalıyor. Tüm inişlere ve çıkışlara rağmen, acı gerçek budur. Gerek özel televizyonlar, gerekse devlet televizyonları için bu durum, ne yazık ki az çok geçerlidir. Farklı seçenekler geldi ve gitti. Bazıları yerleşti, bazılarıysa ot gibi yaşıyor. Ancak sayısal çoğunluğa, kalitelilik eşlik edemedi.

Kalite erozyonu ve kalite yönünden zayıf olma, her zaman mali güçlüklerle bağlantılı değildir. Az parayla da kaliteli programlar yapılabilir. Vizyon, hedef, yetenek ve ilham olması yeterlidir. Kolay yolu seçmek, ilk seçenek olmamalı.

Hiçbir zaman kesin olmak ya da yerle bir etmek istemem. Kıbrıs televizyonlarının da iyi zamanları vardır. Çok fazla

Το τηλεοπτικό τοπίο και οι προοπτικές του

Το τηλεοπτικό πεδίο του τόπου μας ταλανίζεται από τα ίδια και τα ίδια προβλήματα εδώ και δεκαετίες. Στα κυπριακά τηλεοπτικά κανάλια ο πλουραλισμός δεινοπαθεί, η ποιότητα υποφέρει και η αντικειμενικότητα περνά από χίλια μύρια κύματα. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα, με τα όποια σκαμπανεβάσματα και τις όποιες διαβαθμίσεις και διακυμάνσεις της. Και δυστυχώς τα πιο πάνω ισχύουν, λίγο έως πολύ, τόσο για την ιδιωτική όσο και για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση. Διάφορες επιλογές ήλθαν και απήλθαν, άλλες εδραιώθηκαν και άλλες φυτοζωούν, αλλά οι όποιες ποσοτικές αναβαθμίσεις δεν συνοδεύτηκαν και από ποιοτικές αναβαθμίσεις. Κι αυτό πάντοτε μιλώντας και αποτιμώντας συνολικά την όλη κατάσταση και τα όσα και όσους την συνθέτουν.

Το λιλιπούτειο τηλεοπτικό κοινό – μικρότερο του ενός εκατομμυρίου – είναι το μόνιμο άλλοθι για όλες τις τηλεοπτικές εκπώσεις, για όλες τις τηλεοπτικές αβαρίες, τις ελλείψεις και τις αδυναμίες, ηθελημένες ή μη. Ωστόσο, η ποιοτική διάβρωση ή η ποιοτική αδυναμία δεν έχουν πάντοτε σχέση με την οικονομική ευρωστία. Μπορούν να γίνουν καλά ποιοτικά – ψυχαγωγικά ή ειδησεογραφικά – προγράμματα και με λίγα λεφτά. Φτάνει να υπάρχει έμπνευση, όραμα, στόχευση και ταλέντο. Φτάνει οι εύκολες και ανώδυνες λύσεις να μην είναι πάντα σε πρώτη ζήτηση.

Δεν θα ήθελα σε καμιά περίπτωση να είμαι απόλυτος και ισοπεδωτικός. Έχει και η κυπριακή τηλεόραση τις καλές στιγμές της. Μπορεί να μην είναι πολλές, είναι όμως αξιοπρόσεχτες και συχνά, δεδομένων των περιστάσεων, είναι και αξιοθαύμαστες. Υπάρχουν λαμπρά παραδείγματα ποιοτικής τηλεόρασης,

αλλά, αλίμονο, αποτελούν την εξαίρεση του κανόνα. Δυστυχώς, η πλάστιγγα γέρνει μονίμως προς την πλευρά της εύκολης άγρας τηλεοπτικού κοινού, επενδύοντας ακριβώς στα χαμηλά ένστικτα αυτού του κοινού και στις αδυναμίες του. Σε ό,τι αφορά την ψυχαγωγία η επένδυση είναι στο σεξισμό, στο φτηνό γέλιο, στα ευτελή και παιδαριώδη αστεϊάκια. Σε ό,τι αφορά την ενημέρωση η επένδυση είναι στον εντυπωσιασμό, στην υπερβολή και συχνά στη ρηχότητα. Μέσα από αυτές στις προϋποθέσεις, οι προσδοκίες κάθε άλλο παρά μεγάλες μπορούν να είναι.

Σε συνάρτηση και με τα όσα συμβαίνουν στην Ελλάδα αλλά και ευρύτερα σε όλη την Ευρώπη, η ποιοτική διολίσθηση είναι συνεχής. Το μοιραίο αποτέλεσμα είναι να υποβαθμίζεται συνεχώς το γούστο και η κρίση του τηλεοπτικού κοινού, η αντίληψη του περί αισθητικής αλλά και η κριτική οξύνοιά του.

Ωστόσο, στην εποχή μας, εποχή υπερχρήσης του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι επιλογές που έχει ενώπιον του το κοινό για ψυχαγωγία και ενημέρωση, έχουν αυξηθεί θεαματικά. Ως εκ τούτου, η τηλεόραση, εάν θέλει να διατηρήσει τη θέση της στο όλο γίνεσθαι, οφείλει να γίνει ποιοτικότερη, πλουραλιστικότερη, εναλλακτικότερη. Το αναμύσημα στερεοτύπων, οι ευκολοχώνευτες συνταγές, οι μονόπλευρες και μονοσήμαντες προσεγγίσεις ουδόλως βοηθούν προς αυτή την κατεύθυνση.

Η κυπριακή τηλεόραση οφείλει λοιπόν να δει πιο μακριά, πιο μακροπρόθεσμα, με πιο ανοικτούς ορίζοντες και πιο ανοικτά μυαλά. Η ανταμοιβή θα είναι απείρως μεγαλύτερη από αυτήν που λαμβάνει σήμερα. Το κοινό θα επιστρέψει αυτό που λαμβάνει στο πολλαπλάσιο...

Teknolojinin ve siyasetin dayattığı mecburiyet: Dijital medya

Sinan DİRLİK
sinan@sinandirlik.com

Türkiye’de medyanın genel durumunun iç açıcı olmadığını biliyoruz. Sadece gazetecilerin tutuklanması, gazete ve dergilerin kapatılması gibi basın özgürlüğü açısından değil, konvansiyonel yayıncılık yapan gazete ve dergi satışlarının giderek düşmesi açısından da sıkıntılar büyüyor... Alanımız çok kısıtlı olduğundan, mümkün olduğunca ayrıntıya girmeden okuyucuya genel fotoğrafı vermeye çalışacağım.

Konvansiyonel medya kan kaybediyor...

Önce Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından üretilen bazı rakamlara bakalım. TÜİK tarafından paylaşılan veriler, konuya ilgi duyan araştırmacıları tatmin etmekten hayli uzak. Buna rağmen fikir sahibi olabileceğimiz bir tablo oluşturmayı deneyelim: Türkiye’de 2014 yılında yayınlanmakta olan dergi/ gazete sayısı, önceki yıla göre %0.5 azalarak 7.120 olarak açıklanmış. Bu oran 2015 yılında önceki yıla göre %4.5 oranında azalarak 6.802 olarak gerçekleşmiş. Bu noktada, 2006 yılında 4.603 gazete ve dergi yayınlandığı, dolayısıyla yayınlanan gazete ve dergi sayısındaki düşüşün 2011’den itibaren ivme kazanmaya başladığı notunu düşmek gerekiyor.

2014 yılında yayınlanan gazetelerin %6.2’si, 2015 yılında % 6.3’ü; dergilerin 2014 yılında %55.2’si, 2015 yılında ise %55.6’sı ulusal düzeyde yayınlanmış. Topluca bakıldığında ise Türkiye’de 2014 yılında gazete

ve dergilerin %35’i, 2015 yılında ise %35.8’i ulusal düzeyde yayınlanmış. İlginç olan şu ki, TÜİK, 2006 yılında gazete ve dergilerin %85.3 ünün ulusal düzeyde yayınlandığını belirtiyor. 2006 yılında %85’e ulaşan ulusal yayın düzeyinin 2014’te %35 gibi ağır bir düşüş yaşamış olması pek de akla uygun görünmüyor. TÜİK verilerinin tereddüt uyandırmasına rağmen bildiğimiz bir gerçek var: Gazete ve dergilerin tirajı dramatik bir hızla düşüyor. Tirajlar 2014 yılında bir önceki yıla göre %7.6 oranında, 2015 yılında ise bir önceki yıla göre %6.3 oranında azalmış.

Net satış rakamlarına baktığımızda da dramatik bir düşüşü gözlemleyebiliyoruz: 2016 sonu itibarıyla 79.814.871 nüfuslu Türkiye’de Mart 2017’nin ilk haftasında satılan gazete sayısı 3.217.286... Bu, son 4 yılda 2 milyondan fazla nüfus artışı olmasına rağmen, 2 milyona yakın okuyucu kaybedildiği anlamına geliyor.

YIL/ MART	TİRAJ
2014	5.074.566
2015	4.493.605
2016	3.737.767
2017	3.217.286

Bu düşüşte kuşkusuz internet yayıncılığının yaygınlaşmasının büyük etkisi var. 1995 yılında Aktüel Dergisi’nin ilk kez dijital yayına başlamasının ve ilk 4 günde 11.500 kez tıklanmasının ardından internet yayıncılığı çok büyük mesafe kat etti. Türkiye’de henüz kapsamlı bir internet yayıncılığı envanteri yok fakat dijital reklamların, tüm reklam pastasının %23’üne ulaşmasına, 2016 yılı ilk yarısında dijital reklam harcamalarının 900 milyon TL yi çoktan aşmasına bakılırsa, gelişim çok ama çok hızlı.

Siyasal baskılar, dijital yayıncılığın görelî özgürlük alanına kaçıış hızlandırıyor!

Dijital teknoloji, konvansiyonel medyanın gücünü ve etkisini azaltırken internet yayıncılığının gücü ve önemi artıyor, bu doğru. Buna bir de konvansiyonel medya üzerindeki siyasal baskıları eklerseniz, internet

yayıncılığına ilgi önümüzdeki dönemde çok daha büyük bir ivme kazanacak.

Mart 2017 itibarıyla 158 gazetecinin tutuklu olduğu, 2016 yılında 780 gazetecinin basın kartının iptal edildiği, 839 gazetecinin yaptıkları haberler nedeniyle hakim karşısına çıkarıldığı, 157 yayın kuruluşunun kapatıldığı, 189 gazetecinin çeşitli biçimlerde saldırıya uğradığı ve gazeteciler üzerindeki siyasi baskının özellikle konvansiyonel medya üzerinden gerçekleştirildiği

düşünülürse, internet yayıncılığına “kaçışın” daha da hızlanacağını söylemek kehanet sayılmaz. Okuyucu açısından da konvansiyonel medya dışındaki alternatifler hızlı ve daha güvenilir haber arayışının adresi haline geliyor. AKP iktidarının muhalif gazete ve gazetecilere uyguladığı ağır baskılar, “çizgi dışına çıkan” gazetecilerin çeşitli yollarla mesleklerini yapamaz hale getirilmeleri, her ne kadar “internet vanası duruma göre açıp kapama

eğilimindeki iktidarın elinde bir koz olarak durmasına rağmen” okuyucunun konvansiyonel medyadan kaçışını

hızlandırıyor. Nitekim Türkiye’de işsiz kalan gazetecilerin kurduğu ciddi internet yayınları, dijital platformlar, daha şimdiden konvansiyonel medyaya alternatif oluşturmaya başladı. Buradaki “ciddi” ifadesinin altını çizmek gerekiyor. Zira internet haberciliği, gazetecilere hız ve görelî özgürlük alanı sağlıyor sağlamasına fakat bu kez de gazetecilik kalitesinin korunabilmesi, teyit/kontrol mekanizmasının işletilmesi konularında sorunlar ortaya çıkıyor. Çoğu internet

yayıncısının, hız yarışında haberciliğin temel kurallarını es geçmesi, “kopyala yapıştır, yayımla” kolaylığına sapsması, okuyucu ve haber kaynakları nezdinde güvenilirlik sorunlarına yol açıyor. Buna karşılık habere anında erişilebilmesi, editoryal bağımsızlık, yurttaş gazeteciliğine olanak tanınması, güncelleme kolaylığı, aynı anda yazı/ses/ görüntü destekli haberciliğin mümkün olabilmesi, internet yayıncılığının artıları olarak

öne çıkıyor. Editoryal bağımsızlığın korunması, haber çeşitliliğinin sağlanması, haber niteliğinin yükseltilmesi gibi temel problemler, sonuçta aynı zamanda ekonomik problemler. Henüz reklamverenler açısından yeterince kurumsal ve güvenilir bulunmadıklarından reklam gelirlerinin istenen düzeylerde olmaması, internet yayıncıları için nitelikli gazetecilerin istihdamını, çalışanları tatmin edecek bir ödeme sistemini de olanaklı kılmıyor. Hal böyle olunca da nitelikli gazeteci, muhabir ve editoryal personel çalıştıramayan haber sitelerinin beklenen kurumsallığı ve güvenilirliği kazanması zaman alacağı benziyor.

“ Mart 2017 itibarıyla 158 gazetecinin tutuklu olduğu, 2016 yılında 780 gazetecinin basın kartının iptal edildiği, 839 gazetecinin yaptıkları haberler nedeniyle hakim karşısına çıkarıldığı, 157 yayın kuruluşunun kapatıldığı, 189 gazetecinin çeşitli biçimlerde saldırıya uğradığı ve gazeteciler üzerindeki siyasi baskının özellikle konvansiyonel medya üzerinden gerçekleştirildiği düşünülürse, internet yayıncılığına “kaçışın” daha da hızlanacağını söylemek kehanet sayılmaz.”

Mustafa TOZAKI

Dijital çağda içerik hâlâ “kral”

Hüseyin Alkan
alifuatalkan@gmail.com

İngiltere’de medya, dijital çağda tüm dünyada olduğu gibi baş döndürücü bir değişim içinde. Eskiden beri, vahşi pazarlama yöntemlerine tepki olarak “İçerik kraldır” denirdi.

Şimdi de içerik hâlâ “kral” belki ama, bu içeriğin pazarlanması için kullanılan yöntemler giderek daha önem kazanıyor ve bazıları “İçerik kralı, pazarlama da kraliçe” diyor.

Yaklaşık 15 yıldır BBC’de çalışıyorum. Son üç yıldır İş Geliştirme departmanındayım. Bir anlamda, içerik pazarlama departmanında.

Etkili tweet atmaktan, Facebook’ta daha fazla paylaşılmanın sırlarına, Google’da daha görünür olmak için arama motoru optimizasyonundan, YouTube’daki videoların gerçek olup olmadığının nasıl anlaşılacağına, kullanıcının sayfada daha fazla kalması için linklerin nereye konulması gerektiğinden, şu anda tüm dünyada insanların hangi habere ilgi gösterdiğini bulma yollarına, okuyucularla daha iyi etkileşim için geliştirilen uygulamaların nasıl kullanılacağından onlarca ölçüm sitesinden nasıl yararlanılacağına istisnasız her gün bir eğitim seansına katılıyoruz.

Ve anladığım kadarıyla tüm bunlara haber yazmaktan daha fazla zaman ve para harcıyoruz. Daha birkaç yıl öncesine kadar sabah toplantılarında, o gün yapılacak haberler için kimlerle konuşulacağı tartışılırdı. Şimdiyse kimin nereden ne tweet attığına bakılıyor. Haberi sayfaya koymadan önce tweet’i atılıyor, Facebook’a post’u

giriliyor. Güzel haber yazan gazeteciler, yerini iyi grafik yapabilen gazeteci kuşağına bırakıyor.

Ve yakında, yeni çağın kavramları olan, sayfa görüntülenme, tekil kullanıcı sayısı gibi metrikler, yerini etkileşim sayısına, (haberinizin ne kadar paylaşıldığı kaç beğeni, emoji aldığı, kaç kez RT’lendiği vs) terk edecek gibi görünüyor.

İngiltere gazeteleri, dijital dönüşümde, kendilerini çok iyi konumlandılar.

Tirajları giderek azalan gazeteler yıllardır tüm kaynaklarını dijital yayıncılık için seferber etmiş durumda.

Günlük tirajı 200 binin (Haziran 2016) altına düşen ülkenin en saygın gazetelerinden Guardian, günde 10 milyondan fazla tekil kullanıcıya ulaşıyor. Yaklaşık 2000 çalışanı olan Guardian, basılı gazetede reklam gelirlerindeki ciddi düşüşe rağmen, dijital yayınlarında sponsorlu içerikle reklam gelirlerini artırıyor.

Ülkenin en prestijli gazetelerinden Independent, Mart 2016’dan beri basılmıyor, sadece internet yayıncılığı yapıyor ve günde yaklaşık 4.5 milyon kişiye ulaşıyor.

Times ve Sunday Times gazetelerinin toplam 450 bin civarında olan abone sayısının üçte birinden fazlasını dijital yayın abonelikleri oluşturuyor.

Analitik yazılımlarından, okuyucu profili çıkarmaya yönelik kamuoyu araştırmalarına dijital yayıncılık etrafında milyarlarca dolarlık bir ekonomi örülmüş durumda.

Haberlerin artık grafik devriminin rüzgarıyla daha farklı ve daha şık yöntemlerle sunulmasına rağmen, içerik kral olarak tahtını korumaya devam ediyor. Okuyucu içeriği, Çin’de olsa bile buluyor.

Gazetelerin dijital yayıncılıkla milyonlarca kişiye ulaşması, sosyal medyanın etkisiyle etkinliği azalmış gibi görülmesine rağmen, dünyanın her yanında başarısızlıklarını yıkacak bir yerler arayan sağcı ya da solcu siyasetçilerin saldırısı altında olan medyanın gücünü korumasını sağlıyor.

Çocuklarımız geleceğimizdir...

GİRNE BELEDİYESİ EĞİTİME 30 AYDA YAKLAŞIK 1 MİLYON 700 BİN TL HARCADI!

KARAKUM ANAOKULU

- Genel tadilat işleri gerçekleştirildi
- Çardak yapıldı
- Oyun odası düzenlendi

OSMAN TÜRKAY ANAOKULU

- Oyun odası düzenlendi
- Öğretmenler odası düzenlendi
- Çatı tadilatı yapıldı
- Oyun parkı ve çardak yapıldı

GİRNE MAARİF ANAOKULU

- Çatı tadilatı yapıldı
- Oyun parkı düzenlendi.

23 NİSAN İLKOKULU

- Atatürk Büstü alanı yenilendi
- Okulun genel bakım ve tadilat işleri yapıldı
- Okul, kanalizasyona bağlandı

KARAOĞLANOĞLU İLKOKULU

- Çeşme yapıldı
- Boya işleri yapıldı

HASAN CAFER İLKOKULU

- Yeni öğretmen odası yapıldı
- Bahçe düzenlemesi gerçekleştirildi
- Duvara Atatürk Vecizesi ve resmi monte edildi
- Genel tadilat ve bakım işleri yapıldı
- Kaldırım ve cep düzenlemesi yapıldı

OĞUZ VELİ ORTAOKULU

- 5 etkinlik odası düzenlendi
- Otopark yapıldı
- Öğretmenler odası düzenlendi

ANAFARTALAR LİSESİ

- Öğretmen odası düzenlendi
- Sınıflara ergonomik sandalyeler alındı
- 10 kız 10 erkek öğrenci tuvaleti yapıldı

19 MAYIS KOLEJİ

- Kültür Merkezi tamamlandı
- Öğrenci tuvaletleri yenilendi

**Emlak vergileri yatırıma dönüşüyor.
Eğitime katkılarımız sürüyor.**

Kuzey Kıbrıs basınından “Ben/öteki ayrımı-Hedef gösterme- Nefret söylemi-Nefret suçu” örnekleri

Doç. Dr. Hanife ALİEFENDİOĞLU
DAÜ İletişim Fakültesi
hanife.aliefendioglu@emu.edu.tr

Komitesi Tavsiyeleri ile Avrupa Konseyi Siber Suçlar Sözleşmesi gibi dokümanların tanınmadığı ve uygulanmadığı Kuzey Kıbrıs medya ortamında, hak ihlali yapmadan haber yapmak, duyarlı gazetecilerin ve etik gazetecilik pratiklerini izleyen gazeteci ve editörlerin iyi niyetine kalmış görünüyor.

“Hak ihlali yapmadan haber yapmak, duyarlı gazeteciler ve etik gazetecilik pratiklerini izleyen gazeteci ve editörlerin iyi niyetine kaldı”

Endüstriyel toplumdan bilgi toplumuna geçtiğimizizin iddia edildiği bu günlerde en çok neoliberal politikalarından zarar görüyoruz. Bağlamından kopuk, bilgilendirmeden uzak habercilik ve medya içeriği, egemen kültür ve ideolojinin yarattığı bir toplumsal kaygısızlığı perçinliyor. Hedef göstermeyle başlayan hak ihlalleri, nefret söylemine ve belki de nefret suçuna yönelen bir yolu açıyor.

Bu yazıda her birinde “ben”i ötekinden”, “bizi biz olmayandan” ayıran, ötekileştirmenin, hedef göstermenin ve nefret söyleminin izlenebileceği 4 vaka ele alacağım. Hepsinin, Kuzey Kıbrıs’ın uluslararası tanınmamışlığının, kuralların belirsizliğinin ve tekinsiz havasının bir sonucu olarak gerçekleştiğini şimdiden söyleyebiliriz. Bu tekinsizlik Kıbrıs’ın bir ada olarak en güvenli küçük ülkeler arasında ön sıralarda olmasıyla daha ironik hale geliyor. Bir toplumsal değişme ihtimali, sosyal adalete yaklaşan bir dönüşüm cinsiyetçiliğin heteronormatifliğinin ortadan kalktığı bir çok renklilik, çok seslilik ve yanyana duruş için bu haberlerde eksik olan şeyin hak odaklılık olduğunu belirtmeliyim.

“Derya, basın ve sosyal medya aracılığıyla, günah keçisi ilan edildi”

Aralık 2016’da, 1974 savaşının hemen ardından AB ve BM yetkililerince saptanan ve rapor edilen, dolayısıyla hiç de gizli saklı olmayan ancak bugüne dek sadece kadınlar tarafından dile getirilen düşmanı aşağılama amaçlı tecavüz vakalarının bir cümle ile anılması bir infiale yol açtı. Doğu Derya, Cumhuriyet Meclisi’nde bu konuyu her iki tarafın birbirinin acılarını anlaması gerektiğini belirtmek için dile getirdiğinde, kamuoyu, basın ve sosyal medya aracılığıyla günah keçisi ilan edildi. Kendisine konuyla ilgili-ilgisiz kişiler tarafından milliyetçi birçok sözel saldırıda bulunuldu. Açıkça hedef gösterildi.

Saldırıları, Derya’nın toplumsal cinsiyet kimliğini ve feminist kimliğini hedef aldı. Az sayıda olsa da,

Halkın haber alma özgürlüğü, gazetecinin haber yapma hakkı olarak savunulmadığı medyadaki hak ihlallerinden hareketle, felaket haberciliği yapmadan, habercilik yapabilmenin yolları olduğunu düşünmekteyim. Bu hak ihlalleri, medya ve habercilik etiği sorunu olduğu kadar, sosyo-politik ve hukuki bir sorundur.

“Eksik olan şey hak odaklılık”

Nefret söylemini yaratan ile onu yayınlayan medya arasındaki farkı ortaya koyan Avrupa Konseyi Bakanlar

kurbanların konuşma cesareti gösterdiği savaş yıllarında yaşanan tecavüz vakaları "iddia" olarak anıldı. Karşı çıkan tüm yetkililer, Derya'nın dile getirdiği "birbirimizin acısını anlamak" vurgu ve çağrısını yerle bir edip, konuyu "Türk ordusuna hakarete" indirgediler. Tepkileri başlatan, Mücahitler Derneği oldu. Türkiye'den de yetkili ağızlar bu saldırılara katıldılar. TBMM İdari Amiri Ömer Faruk Öz, Cumhuriyet Meclis Başkanı Sibel Siber'i arayarak, konu hakkında bilgi aldı ve Derya'nın özür dilemesini istedi.

"Dolaylı bir namus ve aile vurgusu"

Geçen yıl içinde ortaya çıkan ve Gıme'de bir hastanede yapıldığı iddia edilen yasa dışı kürtaj vakalarının bir şikayet üzerine mahkemeye taşınması, Kuzey Kıbrıs'ta kolektif hafızasında yer edecek kadar uzun gündemde kaldı ve dava çok yakından izlendi. Kırk dört sanığın dinlendiğini davada, savcı bazı sanıkların cinayetten yargılanmasını talep etti. Dava, Türkiye basını tarafından da yakından izlendi.

5 Mart 2017 tarihinde verilen karara göre, yasal kürtaj süresini dolduran 17 haftalık bebeğini aldırıldığını kabul eden bir genç kadın, 9 ay hapis cezasına çarptırıldı. Karardan sonra, haberlerde genç kadının ad ve soyadı açıkça yazılmaya başlandı. 6 Mart 2017 tarihli Kıbrıs Postası "hamileliğini yasa dışı bir şekilde sonlandıran" genç kadına verilen cezanın, anne karnında bir bebeğin gelişimi için gerekli olan dokuz ayla aynı olmasına dikkat çekti. 9 Mart 2017 tarihli Haber Kıbrıs'ta Hüseyin Ekmekçi köşe yazısında davayı özetleyerek, bütün duruşmalara tek başına çıkan ve karara itiraz etmeyen genç kadının eşi ya da partnerinin ortada görünmemesine işaret etti. Mahkeme, bir sonraki kararını, genç kadının operasyonunu gerçekleştiren iki hekim ve ebe-hemşireye sırasıyla beş, dört ve iki yıl hapis cezası verdi. Bu ekibe ameliyathanelerini kulanma izni veren iki hekim hakkında ise, savcının sorumlu olduklarını belirtmesine rağmen, beraat kararı verildi.

Barbaros Şansal'ı fena dövüldü!

Ünlü modacı Barbaros Şansal, Taksim'de saldırıya uğradı. Şansal karakola giderek saldırganlardan şikayetçi oldu

Bu fotoğrafı kendi çekti
'GAY' MODACI FENA DÖVÜLDÜ
"Türkiye'deki tek delikanlı benim" demisti

Hangi nedenle alındığı belli olmayan ve hiçbir kaydına rastlanmayan 34 haftalık bebek hakkında bir delil bulunamadı. Böylece profesyonel ve organize suç olarak işlem görebilecek bir suç için bireysel insiyatiflerini kullanmış gibi görünen kişiler cezalandırılırken, dolaylı

bir namus ve aile vurgusu ile genç bir kadın suçlu bulunur. Dava ile birlikte bir etik tartışma da yeniden canlandı. Kürtajı, kadının kendi bedeni ve doğurganlığı üzerinde bir hak gören kadın-feminist odaklı yaklaşım ile fetüsün bir canlı olduğunu ve hiçbir şekilde yaşamına son verilemeyeceğini dile getiren yaklaşım karşı karşıya geldi. Davanın bu şekilde sonuçlanmasıyla, yapay dölleme teknikleri, sperm ve yumurtalık bankaları ile ün salmış bu coğrafyada, tıbbi etik kurallara

uygunluğa ilişkin denetim ve diğer denetlemelerin yapılmamış olmasının bedelini bir genç kadın tek başına ödemiş görüldü. Sosyal medyada yapılan tartışmalara bakılırsa, mahkeme kararı kamuyou vicdanını rahatlatmadı.

"Açık bir şekilde ötekileştiriliyor"

Yakın geçmişin sarsıcı haberlerinden bir diğeri ise bir çocuk tacizi haberi idi. Emine Uysal'ın 1 Şubat 2017 tarihli Kıbrıs gazetesindeki bu konuya ilişkin haberi, "Ülkemizde son dönemde yaşanan cinsel suçlar infial yaratmaya devam ediyor" ifadesiyle başlıyor. Yakın tarihte 14 ve 17 yaşındaki kızlarına cinsel

saldırıda bulunduğu iddisıyla yakalanan baba haberi de hatırlatılarak çocuk tacizinin bir örüntü olarak devam edebileceğine işaret ediyor. Aynı haberde, zanlının başka çocuklara tacizde bulunmuş olması ihtimaline değiniliyor. Kıbrıs Postası'nın haberinde ise, çocuklara tacizde bulunan kişiye pedofili teşhisi konuluyor ve uzman görüşüne yer veriliyor.

"Zaten varolan hedef göstermeye yersiz, gereksiz bir katkı"

Gündem Kıbrıs'ın 2 Şubat 2017 tarihli "Ünlü mimar

"Sorunlar, vaka/haberlerin arkasında kalacak ve böyle devam ettikçe, siyasal ve toplumsal bir kayıtsızlık da katlanarak büyüyecek. Taşlar yerinden oynamayacak. Bu işlerden para kazananların bir kaybı olmayacak"

erkek çocuklara tacizden aranıyor” haberi ise, tacizi öğrendikten sonra kendisini polise götürmeye çalışan arkadaşının sosyal medyadaki açıklamasının tamamına yer veriyor. Hakkında taciz iddiası bulunan kişinin mesleği, mesleğin saygınlığı ve üzerine bir de “ünlü” sıfatının eklenmesi ise tacizin alt sınıflardan yetişkinler tarafından gerçekleştirilen bir suç olduğuna ilişkin bir önyargının/mitin izlerini taşıyor.

Baraka Kültür Merkezi’nin, şüpheli kişinin üyesi olmadığını ve LGBTİ birey olduğunu açıklaması, taciz ettiği iddia edilen kişinin zaten açık bir şekilde “öteki” olan bir başka gruba dahil olduğunu açıklıyor. İlgili

Yaşadıklarımızın her biri, kültür haritamızda ve zayıf insan hakları karnemizde cinsiyetçi, zenofobik ve biz’ci dilimizde yerleşik iktidar ilişkilerini taşıyor

kişinin Lefkoşa Surlariçi’ndeki bir etüt merkezinde gönüllü olarak çalıştığı belirtilerek, merkez, onu destekleyen AB ve LGBTİ bireyler itham edilmiş oluyor. Yasemin İnceoğlu, nefret söylemi ve hedef göstermenin iki boyutuna dikkat çeker. Hedef gösterenin medyanın kendisi değil, haber kaynağı olan kişi, kişiler ya da kurum olabileceğini ya da medyanın bizzat hedef gösterebileceğini söyler. Buna göre, Baraka Kültür Merkezi’nden yapılan açıklamanın, kendi üyeleri olmadığını belirttikleri kişinin dahil olduğu ya da olabileceği grubu işaret etmelerini, zaten varolan hedef göstermeye yersiz, gereksiz bir katkı olduğunu söyleyebiliriz. Yukarıda değinilen örneklerde, hedef göstermeden, nefret suçuna kadar uzanan sürecin konu haber olmadan önce başladığı söylenebilir.

“Adanın bu kıyısındaki tekinsizliği herkes için çok görünür hale getirdi”

2 Ocak 2017 gecesi, en yetkili merkezi otoritenin hak ihlali yaptığı bir olaya tanıklık ettik.

Modacı Barbaros Şansal, sosyal medyada yaptığı bir açıklamanın ardından, çok daha önce işlediği iddia edilen bir suç gerekçe gösterilerek bir gecede sınır dışı edildi.

Bence olay ve bu konudaki haber, adanın bu kıyısındaki tekinsizliği herkes için çok görünür hale getirdi. Türkiye

Haberciliğin sürdürülebilir toplumsal barış için hak odaklı perspektifle genişletilmesi veya yeniden tanımlanması mümkün

kültür haritamızda, zayıf insan hakları karnemizde cinsiyetçi, zenofobik, biz’ci, dilimizde yerleşik iktidar ilişkilerini de taşıyor.

“Gerçekler hep gizli kalacak.. Toplumsal

vatandaşı

Şansal’ın tatil için geldiği adada, sosyal medyadaki paylaşımını Türkiye’ye yöneltmesi, konuyu Türkiye ana akım ve alternatif bütün haber medyasında geniş yer bulmasına neden oldu. Kuzey Kıbrıs haber basınına baktığımızda, Şansal’ın, Türkiye’ye yönelik hakaret içeren ifadeleri nedeniyle (Kıbrıs Postası 2 Ocak 2017) ihraç sürecinin İçişleri Bakanlığı tarafından yapıldığı ve aralarında politikacıların da olduğu, bir grubun kendisi hakkında suç duyurusunda bulunduğu belirtiliyor.

“Medya, habercilikten çok daha fazlasını yaptı”

Lefkoşa Polis Müdürlüğü önünde açılan “Anavatanımıza hakaret eden Barbaros Şansal’ı KKTC’de istemiyoruz” pankartı medyada yer buldu.

Şansal’a yönelik sözlü saldırıların uçakta başlaması, uçaktan indiği noktada sürmesi, medyanın habercilikten çok daha fazlasını yaptığının en önemli göstergesi. Şansal’ın başka bir ülkeden Türkiye’ye seslenmesi ve anavatan-severlerce sınır dışı edilmesine yol açan bu nefret söylemi, iki ülke arasındaki geçişkenliği ve belirsizliği dile getiren Ekşi Sözlük paylaşımlarından birine yer vermek anlamlı olacak: “Sanki Almanya’daymış gibi Türkiye’ye laf sallıyor. Lan Kıbrıs’tasın. Yavru vatan Kıbrıs, annesine laf söyletir mi yahu”

Evet, bu yaşananların hepsi gerçektir. Ancak her birinin arkasında daha büyük gerçekler olduğu gibi, her biri

kayıtsızlık katlanarak büyüyecek”

Böylece toplumsal gerçekleri ideolojik olarak yeniden kurgulayan haberler, iktidarın gözünden bilgi akışını denetlemeye veya yönlendirmeye devam edecek. Gerçekler, hep gerçekliğin toplumsal/ideolojik

kurgusunun arkasında gizli kalacak. Statükonun sürdürülmesi için çok önemli araçlar olan aile, heteronormatiflik, kadın bedeninin ve doğurganlığının denetlenmesi, otoritenin tek bir kişi tarafından dahi eleştirilmesine engel olunması birçok gazetecilik pratiğini ve editöryel tercihi beslemeye devam edecek.

Başka bir deyişle, gerçekte makro sorunlar bu teke tek vaka/haberlerin arkasında kalıp, böyle devam ettikçe, siyasal ve toplumsal bir kayıtsızlık da katlanarak büyüyecek. Taşlar yerinden oynamayacak, bu işlerden para kazananların bir kaybı olmayacak. Örneğin çocuk ihmal istismarını önleyecek bir mekanizma kurulmasını tartışmak için bir sonraki haberi mi bekleyeceğiz? Savaş suçlusu tecavüzcülerden biri bile hesap vermeden bu dünyadan çekip gidecek mi? Acısını anlatabilen birkaç kadın dışında sessizlik içindeki birçok kadının yaralarının iyileşmesi için birşey yapamayacak mıyız? Mevcut durum kaçınılmaz gibi duracak ve

elimizden birşey gelmeyeceği için itaatsizliğin sadece kaos yarattığına inanmaya mı devam edeceğiz? Sevda Alankuş'un belirttiği gibi, insan hakları odaklı bir etik ve politik tercihle haberin gözden geçirilmesi; gerekirse yeniden yazılması mümkündür. Kolayca hatırlayabileceğimiz haber değeri ve haber kaynakları tanımının, objektiflik, kesinlik, güvenilirlik, dengelilik gibi editöryel değerleri bir tarafa atmak gerekmez. Bunlara ek olarak haberciliğin sürdürülebilir toplumsal barış için hak odaklı perspektifle genişletilmesi veya yeniden-tanımlanması mümkündür.

Kaynakça

Sevda Alankuş *Barış Gazeteciliği El Kitabı*. İstanbul: Bianet Yay.2016.

Yasemin İnceoğlu. *Nefret Söylemi ve Nefret Suçları*. İstanbul: Ayrıntı Yay. 2012

Arif ALBAYRAK

Kamu hizmeti yayıncılığı

Kamu kelimesi, en sade anlamıyla, herkese açık, halka ait demektir. Çoğu kez kamu ile devlet aynı anlamda kullanılmaktadır. Yayıncılık açısından bakıldığında ise tamamen mülkiyet kastedildiği görülmektedir. Mülkiyeti kamunun elinde olan kamu yayın kuruluşlarıyla, mülkiyeti özel kişilerin elinde olan özel yayın kuruluşları bulunmaktadır. Oysa kamu hizmeti kavramı, verilen hizmetin niteliğiyle ilgilidir. Bu hizmeti veren kuruluşların mülkiyet yapıları önemli değildir. Örneğin belediyelerin temizlik ya da ulaşımı özel firmalara ihale etmesi, kamu hizmeti niteliğini değiştirmez.

Dünyada kamusal yayıncılık konusunda çeşitli sistemler vardır.

ABD, televizyon yayınlarının başladığı ve ilk televizyon kanallarının kurulduğu ülkedir. Pek çok ülkede yayıncılık kamunun elinde iken, ABD’de televizyonlar özel girişim eliyle kurularak işletilmiştir. Amerika’da kamu yayıncılığını yapan televizyonların mülkiyeti devlete ait değildir. Kamusal yayıncılık Public Broadcasting Service (PBS) adı verilen bir sistem içinde özel vakıflar ve dernekler tarafından desteklenen hükümetlerden katkı alarak gönüllü bağışçılar ve sponsorlarla yayınlarına devam etmektedirler. Amerika’da Kamu Yayıncılık Hizmeti (PBS) veren kuruluşlar siyasi, eğitim ve kültürel alanda kaliteli programlar üreterek ülkeye katkıda bulunmaktadır.

Kısaca yapılan yayıncılık hizmeti toplumun bir gereksinimini karşılıyorsa, bu işin özel ya da kamu

mülkiyeti tarafından yapılması yapılan işin kamu hizmeti niteliğini ortadan kaldırmaz.

Dünyada kamu hizmeti yayıncılığı küreselleşmenin yarattığı kirlenmeyle birlikte, yeniden gözden geçiriliyor.

İnsanoğlu yazma eylemini keşfettikten sonra ve matbaanın bulunmasıyla bilgiyi özgürleştirdi. Bilgi insanlar arasında yazı sayesinde dolaşmaya başlayınca etkileşim hız kazandı. Teknolojideki gelişmeler bilgiyi mucizevi bir şekilde çağ atlattı. Bu gelişmeler bilginin dolaşımına olanak verirken kültürün dolaşımını da beraberinde getirdi. Kültür emperyalizminin en etkili kullanıldığı alan yayın kuruluşları oldu.

Yeni üretim teknikleriyle beraber iletişim alanındaki gelişmeleri de kullanan bazı batılı ülkeler kendi gelişmelerini hızla tamamlayarak diğer ülkeleri etkisi altına nasıl alacakları konusunda yeni tavırlar belirlediler.

1980’lerde ve 90’larda yaşanan teknolojideki gelişmeler sonucu olarak televizyon sayısındaki artış içerik ihtiyacını da beraberinde getirdi. Bu yeni dünya düzenine erken kavrayan gelişmiş ülkelerdeki yayıncılar, sayıları hızla artan televizyonların akışlarını doldurmaya talip olmuşlardır. Önceleri sadece ürettiklerini orijinaliyle satanlar daha sonra bütün teknik çerçeveyi belirleyerek formatlar oluşturmuşlardır.

Formatlar küreselleşmenin en önemli ayaklarından televizyon yayınları için kültürel dirençleri yıkmak için bire bir etkili yöntem olarak kullanılmaktadır.

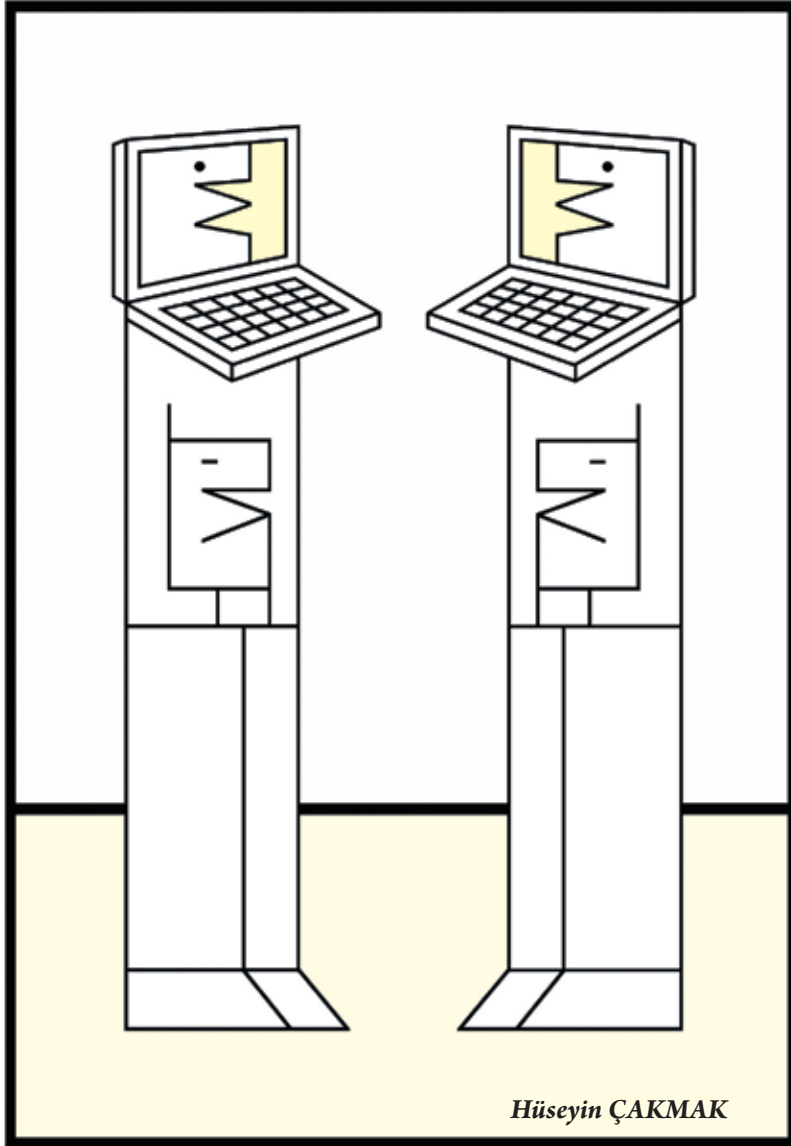
Yaygınlaşan ‘format’ usulü yayıncılığın verdiği dezenformasyon kamu hizmeti yayıncılığının daha da önem kazanmasına sebep olmuştur. Kültür emperyalizminin özel yayıncılıkla el ele vermesi kamu yayıncılığının önemini artırmıştır. Kamu hizmeti yayıncılığı birtakım ilkelerin bir araya gelerek yapılan üretimin topluma yansımadır. Diğer kamu hizmetlerinden yayıncılığın farkı ilkeleridir. Eşitlik, süreklilik, tarafsızlık kamu yayıncılığı hizmetinin olmazsa olmazlarıdır. Program çeşitliliğiyle toplumun her kesimine ulaşmak kamu hizmeti yayıncılığının işidir. Toplumun gereksinimlerini karşılamak da, vatandaşın haber alma hakkını kullanabilmesine imkan sağlamak da, kamu hizmeti yayıncılığının görevleri arasındadır.

Homojenleşen yeni dünya düzeninde tek çıkış, kamu hizmeti yayıncılığın anlayışıyla mümkündür.

Küreselleşme, uluslararası bir bütünleşme ise, bu bütünleşmenin homojenleşerek gerçekleşmesi iktidarları ellerinde tutanların işine gelecektir. Homojenleşen toplumları kontrol etmek yine küreselleşmenin işidir. Küresel güçler, son yıllardaki kitle iletişim araçlarındaki gelişmeleri de arkasına alarak televizyon formatlarının etkisini kullanmaktadırlar. Bu formatlar sayesinde 'Yeni Kültür' üretme sürecine girmişlerdir. Bu 'Yeni Kültür' tek tip ve tüketen insanı hedeflemektedir. Ekonomik küreselleşmeyle sınırlı kalınmayacağı bugün tartışmasız kabul gören bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Ekonomik küreselleşme siyasal ve kültürel küreselleşmenin ortaya çıkmasında etkin rol oynamıştır.

Küreselleşmeyle birlikte kendi öz değer ve etiklerimizi korumanın tek yolunun, kitle iletişim araçlarını etkin ve doğru kullanmaktan geçtiği her kesim tarafından kabul gören bir görüştür. Mülkiyet yapısı ne olursa olsun kitle iletişim araçlarını etkin ve doğru kullanan özel yayın kuruluşu da olsa kamu hizmeti yapıyor demektir. Kamu hizmeti yayıncılığının en önemli farkı toplumun eğitim, bilgilenme, sanat, kültür, doğru haber ihtiyacını karşılamakla yükümlü olmasıdır. Günümüzde özel yayın kuruluşları izleyicinin en küçük ortak paydasını bulup daha ucuz programlarla daha çok seyirciyi hedeflemektedirler.

Sonuç olarak; kamu hizmeti yayıncılığına dün olduğu gibi bugün de toplumsal rol üstlenmesi açısından daha fazla görev ve sorumluluk düşmektedir.

Hüseyin ÇAKMAK

Yeni dünya düzeninde medya

Medyanın başı dertte

Fezile A. ÖKSÜZ
fezileatuf@yahoo.com

30 yıl önce gereğinden fazla güçlü olduğuna inanılan medyanın reklama dayalı sistemi çökme noktasında. Medyaya güven tarihin en alt seviyesinde. Kasım 2016’da yayınlanan bir Eurobarometer anketine göre, medya bağımsızlığı hakkında endişeli olan Avrupalılar medyaya güvenmiyor ve internetteki nefret söyleminin etkisinden de kaygılı.

Katılımcıların yüzde 57’si ulusal medyalarının siyasi ya da ticari baskılardan bağımsız olduğuna inanmıyor. Katılımcıların sadece yarısı ulusal medyalarının güvenilir bilgi sağladığı düşüncesinde.

Sosyal medyada tartışmaya giren katılımcıların yüzde 75’i, internette taciz, nefret söylemi ya da tehdidin hedefi olduğu görüşünde. Bunların da neredeyse yarısı, bunun sonucunda tartışmaya girmekten vazgeçtiklerini belirtiyor. Medyaya güveni en düşük kesimi, toplumun en yoksul ve en az eğitilmiş kesimi. İnternetin etkisiyle bir dönüşüm yaşayan ve çeşitliliği

artan medya, sosyal medyayla birlikte haber verme tekeli sanal platformlara kaptırdı.

İngiltere merkezli internet temelli pazar araştırma şirketi YouGov’un 2016’da 26 ülkeden 50 binin üzerinde kişiyle çevrimiçi anket yöntemiyle gerçekleştirdiği araştırma raporuna göre, internet kullanıcılarının yüzde 51’i sosyal medyayı bir haber kaynağı olarak görüyor. Türkiye’de bu oran yüzde 73, Yunanistan’da ise yüzde 74 .

Oxford Üniversitesi Reuters Gazetecilik Çalışma Enstitüsü tarafından hazırlanan “Gazetecilik, Medya ve Teknoloji Trend ve Öngörüler – 2017 Raporu”nun göre ise tüm dünyada sosyal medyayı ana haber kaynağı kabul edenlerin oranı yüzde 12.

Herkes gazeteci, herkes yayıncı

Medyanın dijital alanla buluşması sonunda, her birey bir yayıncı haline geldi ve küresel bir bilgi ağı oluştu. Herkesin bir anda milyonlara ulaşabildiği bu düzende değersiz, yanlış ve kurgu bilgi ve tartışmaların bilgi akışına katılması ve yayılması engellenemiyor artık.

En doğru içerikten çok, en çok paylaşılan içerik yayılmaya başladı. İnsanlar artık kendi görüş, inanç ve düşüncelerine yakın kaynakları tercih ediyor. Bu eğilimden dolayı, sosyal medya, özellikle Facebook son birkaç yılda ana haber kaynağı kabul ediliyor. Siyasilerin seçmenlerine ulaşması, insanların dertlerine çözüm araması, reklamını vermesi için gazetecilere ve gazetelere ihtiyacı yok artık. Twitter ya da Facebook üzerinden doğrudan seçmenlerine ulaşabiliyor, reklamını yapıyor ve vatandaş da sorununu sansürsüz, istediği şekilde dile getirebiliyor.

Geleneksel medyada hangi haberin nerede yayınlanacağına editör karar verirken, sosyal medyada bu görevi okuyucular üstleniyor. Eğer o haberi

kimse paylaşmıyorsa, o haber hiç yapılmamış kabul edilebiliyor. Bu durumda okuyucular yayıncıysa, o haberi paylaşmalarını sağlayabilmek için onların duygularına hitap etmek gerekiyor. Son araştırmalara göre, insanların Facebook paylaşımlarında en etkin duygu ise öfke. Yani, “tık” alabilmek ve buna bağlı olarak da reklamını artırmak istiyorsan, gözetmen gereken yazdıklarının doğruluğu ya da mantık zinciri değil, yaratacağı duygulardır.

Gelinen aşamada, sosyal medyanın etkisiyle, sorun çözmek yerine çatışmayı körükleyen medya, “kitle medyasından kitlenin medyasına” dönüştü.

Geleceğe yönelik kaygı: Bilginin kalitesi ve demokrasi

“Gazetecilik, Medya ve Teknoloji Trend ve Öngörüler – 2017 Raporu”na göre, medyayla ilgili kaygılar, teknolojiye bağlı değişimin, bilginin kalitesini ve demokrasiyi nasıl etkileyeceği üzerinde yoğunlaşıyor. 24 farklı ülkeden toplam 143 yayıncı, editör ve dijital platform yöneticisiyle görüşerek, hazırlanan rapora göre, çarpıtılmış haber eleştirisi bombardımanına rağmen insanlar, geleneksel medya yerine sosyal medyayı tercih etmeye devam edecek.

Sosyal medyadaki bilgi kirliliği ve haber kalitesindeki düşüşü, geleneksel medya açısından bir şans olarak görüp, güçleneceğine inananların oranı ise yüzde 70. Son yıllarda okuma/izlenme oranlarında büyük düşüşler

yaşayan geleneksel medya ise, bir yandan teknolojideki değişime uyum sağlamak için bütün içeriklerini olduğu gibi sitelere aktarmaya çalışırken, reklam gelirindeki kayba rağmen işten çıkarmalarla ayakta durmaya çalışıyor.

Rapora göre, çalıştığı iş yerinin ekonomik olarak, bir önceki yıla göre daha da kötü olacağı endişesi taşıyan gazeteci ve yayıncı oranı yüzde 33. Sosyal medyadaki gelişmeleri, bir önceki yıla göre daha endişe verici bulanların oranı ise yüzde 46.

Halkın güveni nasıl kazanılır

Etkisini, gücünü, güvenilirliğini ve parasını kaybeden “geleneksel medya” ile reklam gelirini ve gücünü katlayarak artıran “sosyal medya”nın, elbirliğiyle başkanlık seçimlerinde yanlı, abartılı, hatta yalan haberlerle kamuoyunu yönlendirmeleri sonucunda ABD’nin ve dünyanın başına nasıl bir bela sardığı düşünüldüğünde, her ikisinin de halkın güvenini kazanacak adımlar atması gerekiyor.

Sosyal medya araçlarının, haber yaymadan önce, ‘doğrulama platformları’ ve ‘gerçeklik kontrolü’ (fact-checking) yapan organizasyonların onayına başvurması görüşü hakim. Çarpıtılmış, kurgu haber suçlamasına en fazla maruz kalan Facebook, haber sağlayıcılarının

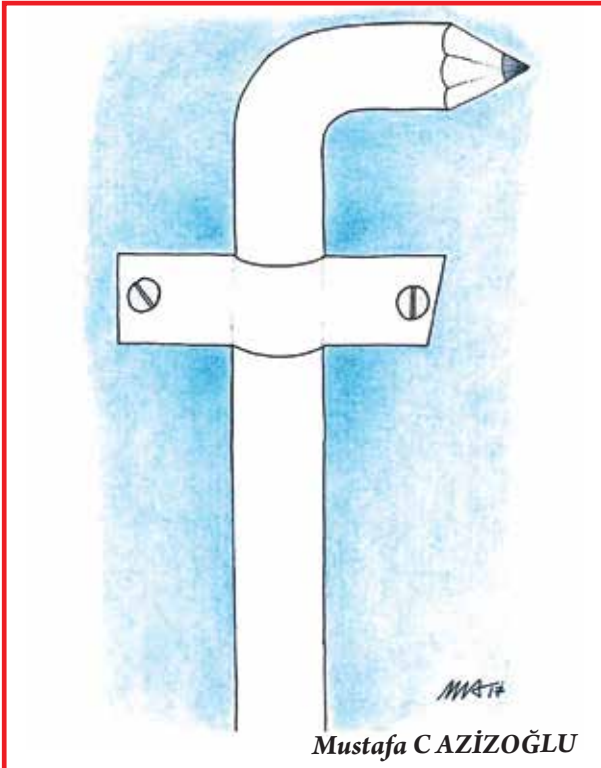

doğruluğunu kontrol amacıyla planlar hazırlamaya başladı bile. Reuters Enstitüsü'nün bir başka raporuna göre, 113 tane "fact-checking" organizasyonu bulunuyor. Avrupalı "fact-checking" organizasyonlarının işleyişi ile ilgili iki ana model var. İlki bir medya kuruluşunun altında faaliyet gösteren, medya kuruluşu tarafından finanse edilen ve doğrudan medya ortaklığı olanlar. İkincisi ise, daha çok Avrupa'nın doğusunda yaygın olarak gözüken ve kar amacı gütmeyen model. Bu modelde ise organizasyonlar kar amacı gütmeyen bir yapı üzerinden faaliyetlerini sürdürüyor.

Bazı ülkeler sosyal medyadaki yalan, yanlış habere karşı yasal düzenlemeye ve yaptırıma yönelirken, otoriter yönetimlerin hakim olduğu bazı ülkelerde ise trollerin katkısıyla yöneticilerin çıkarları doğrultusunda çok büyük miktarda içerik yayarak, sosyal medyayı boğma tercih ediliyor.

"robogazetecilik" dönemi

Future Exploration Network adlı düşünce kuruluşunun "2040'ta tüm yazılı gazetelerin ortadan kalkacağı" ve herkesin gazetesini dijital ortamda okuyacağı yönündeki öngörüsünün gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini söylemek için henüz erken ancak geleneksel medya, küçülerek, personel atarak bir süre daha yaşamaya devam edecek gibi.

Tabi bunu yaparken, değişen arzı karşılamak için, teknolojiye de sonuna kadar yararlanacak. Haber ajansları, haber çeşitliliğini ve sayısını artırmak amacıyla "robogazetecilik" kullanmaya başladı bile.

AP, firmaların açıkladığı verileri bilgisayarla analiz yapıp, gazeteciler tarafından yazılmış gibi görünen haberler hazırlıyor. BBC, Japonya'daki yayınlarını, yarı otomasyon tercüme ve videolarda sentez ses kullanarak gerçekleştiriyor.

Medya kuruluşları artık optimal haberler yazabilen ve farklı platformlar için bilgileri yeniden derleyebilen akıllı yazılımlara yöneliyor. Örneğin NowThis isimli platform, tarihi analizleri kullanarak, yapımcılar için dikkati artıran sıralamaları üretmek amacıyla Switchboard diye bir sistem kurdu. Wibbitz ise, yapay zekayı kullanarak Reuters gibi ajanslardan gelen haber metinleri özetleyip, video üretiyor.

Gazeteciler artık bilgisayar ve network yardımıyla çok hızlı ve başarılı araştırma gazeteciliği yapıyor. Washington Post, Google ve Trip Advisor'un görüntüleriyle Twitter takipçilerini kullanarak, Donald Trump'un bağışlarındaki boşluğu ortaya çıkardı. BuzzFeed News, geliştirdiği algoritma ile profesyonel tenis maçlarındaki kumar alışkanlıklarını analiz etti ve uluslar arası bir maçtaki bet skandalını ifşa etti.

Ve bundan sonra ne bekleniyor?

Sonuç itibarıyla, halkın kaybolan güvenini kazanmak için, hem geleneksel medyanın, hem de sosyal medya platformlarının, yaydıkları haberlerin ve kaynakların doğruluğunu kontrole ayrı bir önem vermeleri gerekiyor. Bazı çevreler, medyadaki krizin, kaliteli gazeteciliğin finansmanı açısından fırsata dönüşebilir konusunda hem fikir.

"Gazeteciliğin" kaybetmesi ve "olgulara" karşı "duyguların" kazanması durumunda, toplumsal kutuplaşmaların yayılarak, büyümesi; siyasete demagogların hakim olması; en uçuk fikirlere sahip, en eğlenceli siyasilerin kazanması kaçınılmaz olacak. Ve "demokrasi", geride bırakacağımız bir değer olacak.

"Özgür ve çoğulcu medya demokratik toplumlarımızın belkemiğidir. Nitelikli ve olgulara dayanan gazetecilik, demokrasilerimizin aslı unsurudur. Nitelikli medya olmadan, toplumsal tartışmalar gelişme imkanı bulamaz"

Halı altına süpürülen ırkçılığın hortlaması ve Kıbrıs

Onlar parçalanırken biz birleşebilecek miyiz?

Fezile A. ÖKSÜZ

“**Ksenofobi**” yabancıardan, farklı kültürlerden gelenlerden korkmak, rahatsız olmak. Birçoğumuzun ilk kez ABD Başkanı Obama kullandığında duyduğumuz 'ksenofobi' (zenofobi) (Xenophobia), Brexit referandumu ve ırkçı söylemlerinin başkanlık kazandırdığı ABD'deki seçimin ardından dictionary.com tarafından 2016'nın kelimesi seçilmişti.

İkinci Dünya Savaşı'nda tüm dünyaya büyük zarar veren aşırı milliyetçi düşünceleri etkisiz hale getirmek ve olası yeni savaşları önlemek için kenetlenen Avrupa, “birlikte ve güçlü” felsefesiyle bugünlere kadar gelse de halı altına itelenen ırkçı akımları daha fazla kontrol altında tutamıyor. Özellikle radikal sağ kesimlerin, kendi toplumları içindeki hoşnutsuzlukları, ekonomik sıkıntıları, çevrelerinde globalleşmenin etkisiyle gelişen endişeleri kullanarak, yabancı düşmanlığını pompalaması ulusları “ayrı ve güçlü” olmaya götürüyor.

Günümüzde tüm Avrupa'da etkili olamaya başlayan ayrılıkçı akımlar, okyanusları aşmış, dünyayı yönettiği kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri'ne kadar uzandı. Siyah bir başkan seçerek, taşlaşmış ön yargıları yıkmış gibi görünen Amerikan ulusu, akli dengesinden dahi şüphe duyulmasına neden olacak söylemlere sahip ırkçı, ayrılıkçı bir işadamını kendine başkan yapıyor.

Avrupa'nın ayrılıklarını kucaklayıp, bir bütün olmanın önemini fark ettiği yıllarda, etnik farklılıkları ileri sürülerek böldürülen Kıbrıslılar, ırkçılığın ve ayrılıkların yükselen değer olduğu bugünlerde aslında birbirlerinden hiç farkları olmadığını ve aynı acıları karşı tarafın da çektiğini görüp, birleşmeyi başarabilecek mi?

Kıbrıslı, yıllardır bölünmüşlüğü her türlü bedelini çok ağır bir şekilde ödese de yaklaşık 60 yıldır ötekileştirip, düşman gördüğü, ikinci sınıf insan kabul ettiği ve yaşadığı bütün sorunlardan sorumlu tuttuğu karşı tarafla bir olup, geriye değil ileriye bakabilecek mi?

Çözüm kadar, o çözümün yaşatılmasının da çok önemli

olduğu konusunda herkes hem fikir sanırım. Liderler kadar toplumların da uzlaşması, olası anlaşma durumunda da bu barışı yaşatabilmesi gerekiyor. 1990'lı yıllarda dış kaynaklı girişimlerle, sınırlara rağmen çeşitli meslek gruplarından Türk ve Rumlar bir araya gelip, işbirliği girişiminde bulunmuş ancak bunlar, her iki tarafın resmi görüşlerine takılıp kalmıştı. Bugün durum farklı mı? Hayır.

BM'den geçtiğimiz haftalarda BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Danışmanı Eide'nin Büyük Han'ı ziyaret edeceği, orada Kıbrıs Rum Haber Ajansı ve TAK'a birlikte demeç vermek istediği yönünde bir telefon aldık. Görüşmeden bir gün önce, Rum Haber Ajansı'nın röportajının, gündemdeki boşluktan dolayı bir gün önceye alındığını öğrendik. Bize verilen randevuya gittiğimde, benimle birlikte röportaj yapacağı söylenen Rum arkadaşın da geldiğini gördüm. "Bugün birlikte röportaj yapacağımızı sanıyordum" dediğimde, BM'den farklı olarak, 'ortam çok kalabalık olacağından röportajı önceden yapmayı tercih ettiği' yönünde yanıt aldım. Bir an meslektaşımın haber kaygısı olabileceğini ve haber atlatmak isteyebileceğini düşündüm. Sonra her iki tarafın en yüksek tirajlı gazeteleri, bu kaygılarını göz ardı edip aynı anda röportaj yapılabiliyorsa, bizim de yapabilmemiz gerekirdi diye düşündüm.

Kendi mi vazgeçti, yoksa çalıştığı kurum mu karşı çıktı bilemem ama iki toplumlu etkinliklerde görmeye alıştığım bu meslektaşımın beklediğim bir davranış değildi. Bu gazeteci, yıllardır tanıdığım, birçok haberde karşılaştığım, yurt dışında düzenlenen bazı etkinliklerde de kendi toplumlarımızı temsil ettiğimiz bir meslektaşım. Bu arkadaş, kapılar açıldıktan sonra Büyük Han'da her cumartesi toplanan ve tümümüze örnek gösterilen Kıbrıslı buluşmasının da bir parçası.

Oturup konuştuğunuz zaman herkes çözümcü, herkes barışçı. Önemli olan bu barış kültürünü omuzlayıp, yaşamak, yaşatabilmek ve hayatın bir parçası haline getirebilmek.

İngiltere’de bilgisayar programcılığı üzerine yüksek tahsil yapan, mezun olduktan sonra kendini Anamur’da mikrofon başında bulan, işitsel, görsel ve yazılı medyaya yıllarını veren duayen isim: Süleyman Ergüçlü

15’inde silah tuttu, sonra hep kalem

Rahme ÇİFTÇİOĞLU
rahmeciftcioglu@gmail.com

- “4 yaşımdayken İngiliz askerlerinin göz yaşartıcı bombasıyla tanıştım. 9 yaşında hem babamı kaybettim, hem toplumlararası çatışmaları yaşadım. 15 yaşında elime silah aldım. 20 yaşında savaştım. Savaş insanların hayatını da kafasını da allak bullak etti”
- “Bilgisayar dünyada pek tanınmazken ben İngiltere’de bilgisayar programcılığı okumaya gittim. Para kazanmak için garsonluk, ütücülük yaptım. Kıbrıs’ta o kadar zor ve anormal şartlardaydık ki İngiltere bir tür kaçıştı”
- “Gidişat yazılı basının ömrünü doldurduğu yönünde. Elektronik medya yavaş yavaş üstünlüğünü kurdu, kurmaya da devam ediyor ama Kıbrıs’ı farklı görebiliriz. Bu nesil, gazeteye dokunma alışkanlığımı hala bırakmış değil”
- “Haber bültenini yarım dakika geç okudum diye uyarı aldım. Bugün medya daha rahat”
- “Ölenlere şehit, ölmeyenlere gazi derler/Ancak kahraman yoktur savaşlarda, korku vardır”

Onunki süper, ultra ve mega eziyetli bir hayat. Sosyal medyadaki fotoğraflarında, iyi, güzel ve keyifli anlarını hep bu notlarla paylaşıyor. “Eziyet dayanılır gibi değil” diyor. Hem kendi gülümsüyor o karede, hem de yanındakiler.

Eşi Neşe Ergüçlü’den de “nişanlım” diye söz ediyor ki

bu benim en çok hoşuma giden ifade.

Bir öğleden sonra sohbeti için buluştuk Süleyman Ergüçlü ile. Bir saat kadar konuştuk. Belki vakit olsa bir saat daha konuşurduk. Medyanın her alanında çalışmış biri... Konuları toparlayan yönü sanırım buradan geliyor. Röportajı tamamlarken birkaç cümle söyledi. Sadece son bir saati değil, 63 yılı özetledi.

“4 yaşımdayken İngiliz askerlerinin göz yaşartıcı bombasıyla tanıştım. 9 yaşında hem babamı kaybettim hem toplumlararası çatışmaları yaşadım. 15 yaşında elime silah aldım, 20 yaşında savaştım.”

Hatırı sayılır kısmı Lefkoşa’da geçti yıllarının. Eğitim için İngiltere’de bulundu. Çalışmak için de Anamur’da. Anladığım kadarıyla zorluklara rağmen genelde mutlu ve memnun bir hayat geçirdi. Geçiriyor da...

“Karabuba Sokak’ta büyüdüm”

1954’te Lefkoşa’da doğdu Süleyman Ergüçlü. Yenicami bölgesinde, Karababa Sokak’ta büyüdü. Kendi deyimiyle “Karabuba” sokakta.

“İki ablam var. Işıl ve İsmet” dedi.

“Babam Yusuf Salih’ti. Herkes onu ‘Kara Yusuf’ olarak bilirdi. Sporcuydu ve spor öğretmeniydi. Maarif Dairesi’nde müfettişlik yaptı. Türk Mukavemet Teşkilatı’nın kurucularındandı. Lefkoşa’nın ilk serdariydi...”

Babasının 1963’ün Ağustos ayında kalp krizi geçirerek 47

Fotoğraf: Erol UYSAL

yaşında hayatını kaybettiğini söyledi.

“9 yaşındaydım babam öldüğünde. Onu hayal meyal hatırlıyorum. Sert bir adamdı. Kuralcıydı. Evde de, okulda da öyleydi.”

“Mahalledeki çocuklardan biri bana ‘babam öldü’ dedi”

Babasıyla son karşılaşması...

“Mahallede sünnet vardı. Polis Sokak’a taşınmıştık o yıllarda. Annem sünnet için beni hisarın üzerindeki tatlıcı Altan’a gönderdi. Bu sırada bir ambulans Ledra Palas’ın önünden geldi, hisarın üstüne çıktı ve ara sokaklara girdi. Koşa koşa ambulansın arkasına düştük. Bir baktım, ambulans bizim evin önünde. Mahalleli de orada. Babamı evden sedyeyle çıkarıp ambulansa koydular. Mahalledeki çocuklardan biri bana ‘babam öldü’ dedi. Annem hüngür hüngür ağlıyordu... Aile dostumuz Rifat Şener bizi evine götürdü. Babamın öldüğünü bana söylemediler. ‘Londra’ya tedaviye gitti’ dediler. İşin gerçeğini kısa süre sonra, okula kayıt yaptırmaya gittiğimde öğrendim. Eylül’de.”

“Annemin boynuna sarıldım. İkimiz de ağlamaya başladık...”

Süleyman Ergüçlü, bir öğretmenden duymuş babasının hayatta olmadığını.

“Öğretmen kaydımı yaparken babamın ne iş yaptığını sordu. ‘Maarif Dairesi’nde müfettiştir’ dedim. Müfettişler öğretmenlerin amiri gibiydi. Kim olduğunu öğrenmek istediler. Bu sırada öğretmenlerden biri, diğerine alçak ama benim de duyabildiğim sesle ‘Rahmetli Kara Yusuf’un oğludur’ dedi. Babamın öldüğünü orda öğrendim. Koşa koşa eve gittim. Annemin boynuna sarıldım. İkimiz de ağlamaya başladık...”

“Savaş çıktı ve bütün şartlar değişti”

Annesi Mürüde Hanımın hem anneleri hem babaları olduğunu söyledi Süleyman Ergüçlü.

“Hayatta her şeyi annemle paylaştım. Hep destekçim oldu. Hayatım boyunca ve her konuda” dedi.

“1963’te, babamı kaybettikten 3-4 ay sonra memleketin yapısı değişti. Aralık ayında savaş çıktı. Surların dışındaki akrabalar da bizim eve geldi. Belli bir süre bizimle kaldılar. Annem evde dikiş dikti. Öyle para kazandı.

Aslında annem zengin bir ailenin kızıydı. Köroğlu ailesinin. Güney’de, Lakadamy bölgesinde yaşarlardı. Çiftlikleri vardı. Ailesi karşı çıksa da annem babamla evlendi. Lüksü değil orta halli yaşamı tercih etti. Bir süre sonra birçok zengin aile gibi onlar da mal varlıklarını kaybetti. Mehmet Ali dedem öldükten sonra anneannem Cemaliye yanımıza geldi. Beni o büyüttü. Tam bir Osmanlı kadınıydı. Evin en küçüğü ve erkeği bendim. Anneannem erkek çocuklarına düşküdü. Çok özel bir ilgi görürdüm ondan ve bundan müthiş keyif alırdım. Yemeğin en güzel yerini bana koyardı mesela. Ablalarım itiraz ederse onlara ‘Süleyman erkektir bre kız parçaları’ derdi. Tabii evin tek erkeği olmanın güzel olduğu kadar zor yanları da vardı. Ablama dünürcü geldiğinde ben de

annemin yanında oturmuştum. Anneannem “Evin erkeği Süleyman’dır” demişti. Daha 12 yaşındaydım. Çektiğim sıkıntıyı düşünün...”

“Bilgisayar dünyada pek tanınmazken ben İngiltere’de bilgisayar programcılığı okumaya gittim”

Atatürk İlkokulu’na gittiğini, İngiliz Koleji’nden mezun olduğunu söyledi Süleyman Ergüçlü.

“Öğrenciyken 3 yıl da mücahitlik yaptım” dedi ve 1970’lerde atıldığı yükseköğrenim macerasını şöyle anlattı:

“Okulda, Kıbrıslı Türklerin ve Rumların katıldığı bir sınav yapıldı. İngilizce. Üniversite için. İngilizcem iyiydi. Sınavda gayet başarılı oldum. Çok tuhaf biçimde, biraz da tesadüfle, bilgisayar dünyada pek tanınmazken ben İngiltere’de bilgisayar programcılığı okumaya gittim. Annem de kararımı desteklemiş, beni cesaretlendirmişti. Denктаş Bey de okul paramı ödemişti. Allah rahmet eylesin.”

“Kıbrıs’ta o kadar zor ve anormal şartlardaydık ki İngiltere bir tür kaçıştı”

İngiltere’deki eğitimini ve yaşamını şöyle anımsadı: “3 yıl kadar İngiltere’de kaldım. Akrabaların yanında yaşadım. Geçimimi sağlamak için garsonluk, ütücülük yaptım. Annem de bir süre benimle İngiltere’de yaşadı. Yine dikiş işleri yapardı... Zor yıllardı o yıllar. İngiltere’de okumak değil hayata tutunmaktı zor olan. Kıbrıs’ta o kadar zor ve anormal şartlardaydık ki... hepimiz ama...sadece ben değil. İngiltere bir tür kaçıştı.”

“Kıbrıs’a döndüğümde ve insanlara ‘computer’ dediğimde ‘o ne?’ diye sorarlardı”

Peki, Kıbrıs’a dönüş?

“Kıbrıs’a o kadar bağlıydım ki Londra’da iş bulabilecektim döneceğimi tercih ettim. 1973 gibi döndüm. Memlekete geldiğimde ve ‘computer’ dediğimde bana ‘o ne?’ diye sorarlardı.

İlk başta bu eğitim hiçbir işime yaramadı. İngiltere’den gelince askerliğimi tamamlamaya gittim. Şansa bakın ki savaş çıktı, kendimi savaşın içinde buldum...”

“Anamur’a gidiyorsun dediler”

İş hayatına girmesini “hızlı ve tesadüfü” diye anlattı. “O zaman Anamur’da, Özel Harp Dairesi’ne bağlı olan ve propaganda amaçlı yayın yapan Kıbrıs’ın Sesi Radyosu vardı. Buraya redaktör muhabir istihdam edilecekti. Bayrak Radyosu’nun kadrosundan işe alınacak ve oraya gidecekti. O zaman Bayrak Radyosu bayraktarlığa bağlıydı. Bizi mülakata çağırdılar. Heyette bayraktarlığın temsilcisi bir de albay vardı. Kara Yusuf’un oğlu olduğumu, mücahitlik yaptığımı ve halen asker olduğumu biliyordu. O zamanki Bayrak Radyosu Müdürü Hakkı Süha’ydı. Hakkı Bey iki şeye önem verirdi; yabancı lisan ve daktilo. Albayın da bana destek verdiği o mülakata geçtim. Askerliğimin sonuna gelmişim ama henüz terhis edilmemiştim. Sözlü emirle terhis edildim. ‘Birkaç gün sonra feribota binip Anamur’a gidiyorsun’ dediler. ‘Tamam’ dedim.”

“Mikrofon sanki canlı bir şeymiş de uzanıp beni ısıracaktı gibi gelirdi”

Anamur nasıldı?

“Bakirdi. Şimdi her taraf otel doldu. Denizi göremezsiniz. O zaman her yer kumsaldı, pırıl pırıldı... 4 yıl kaldım burada. Annemi de yanıma aldım. Radyoda redaktör muhabir olarak çalıştım. Mikrofonun başına geçmek ve

haber okumak önceleri zordu. O mikrofon sanki canlı bir şeymiş de uzanıp beni ısıracaktı gibi gelirdi. Sonra alıştım. Kıbrıs şivesini kaybetmeden düzgün Türkçe kullanmamız istenirdi radyoda. Konuşanın Kıbrıslı olduğu hissedilsin isterlerdi. Bu da işimizi kolaylaştırırdı. Yayınlar 3 dilde yapılıyordu. Türkçe, İngilizce ve Rumca... Rahat bir çalışma ortamımız oldu. 1978'in Haziran ayında Kıbrıs'a döndüm. Ben oradan ayrıldıktan 3-5 ay sonra radyo kapanmıştı.

Kıbrıs'a gelince Bayrak Radyosu'nda haber bölümünde çalışmaya başladım. Spikerlik yaptım. Televizyon kurulunca, haber amiri oldum. Yıllar içinde terfi ettim. 1986'da emekliye ayrıldım. ”

“Hollanda'ya, Belçika'ya gittim, matbaalarda incelemeler yaptım”

Gazeteciler Birliği'nin yönetim kuruluna seçildiğini söyledi Ergüçlü.

Ve sonraki çalışmalarını anlattı:

“Reuters'in ve BBC Türkçe'nin Kuzey Kıbrıs temsilcilerini yaptım. Rahmetli Mehmet Ali Akpınar'ın yardımcısı olarak. Akpınar ile birlikte Kıbrıs Gazetesi'nin kuruluşunda bulunduk. Sayın Asil Nadir o zamanlar değişik alanlarda Kıbrıs'a yatırım yapıyordu. Basın alanında da atılım yapacaktı. Bu konu için bizleri görevlendirdi. O dönemin en çağdaş matbaasını KIBRIS için kurduk. Ülkeye ilk rotatif baskı makinesini getirdik. Bu nedenle ben Hollanda'ya ve Belçika'ya gittim, matbaalarda incelemeler yaptım. Buralar matbaacılığın geliştiği yerlerdi... Gazete çıkmaya başladıktan kısa süre sonra bilgisayarlar, o kocaman, apartman büyüklüğündeki bilgisayarlar küçüldü, masanın üstüne indi. Ama çalışma prensipleri hiç değişmedi.”

İnternet gazetesi: Kingazet

İnternet gazeteciliği alanındaki çalışmasında da söz etti:

“Bu yıllarda, bilgisayar bilgime de dayanarak internet gazetesi çıkarmaya kadar verdim. 1990'ların ortasında... Kıbrıs Gazetesi'nde çalışırken bunu yapmanın etik olmayacağını düşünüp istifamı verdim. İnternet gazetesi Kingazet'i oluşturduk. Bir dönem ben dahil 4 kişi çalıştık burada. Sonra personel sayısı artmıştı. Basın özetleri de yapmaya başlamıştık. Rumca, Türkçe gazeteleri... 2-3 yıl çalıştık. Ama bu iş devam etmedi. Çünkü memlekette düzgün internet yoktu. Reklam almaya, abone yapmaya gidiyordun, 'internet, bilgisayar' diyordun, 'o nedir' diyorlardı.”

“Sanırım zamanlama yanlıştı”

Bu iş hüsran mı oldu?

“Aşağı yukarı. Sanırım zamanlama yanlıştı. Yaptığım bu işle her zaman gurur duydum ama iş olarak başarısızdı, para kazanamadım. ”

Bir dönem Halkın Sesi Gazetesi'nde de çalışan Süleyman Ergüçlü, çeşitli dönemlerde Kıbrıs Gazetesi'nde yönetici olarak bulundu.

De Soto: Plan iyi bir fırsat

“Dünyadaki gidişat yazılı basının ömrünü doldurduğu yönünde ama Kıbrıs’ı farklı gözle görebiliriz”
Yazılı basınla ilgili ne düşündüğünü de söyledi.
“Sadece bizim ülkede değil dünyaya baktığımızda gidişat yazılı basının ömrünü doldurduğu yönünde. Çok ünlü gazeteler kağıt üzerindeki versiyonlarını kapatmayı konuşuyor, bu fikri değerlendiriyor. Elektronik medya yavaş yavaş üstünlüğünü kurdu. Kurmaya da devam ediyor. Ama Kıbrıs’ı farklı gözle görebiliriz. Burası küçük memleket. Bu nesil, gençlerden söz etmiyorum, gazeteye dokunma alışkanlığını bırakmış değil. Bu durum nereye kadar gider, ne olur bilemiyorum. Yaşayıp göreceğiz.”

“Bugün medya daha rahat”

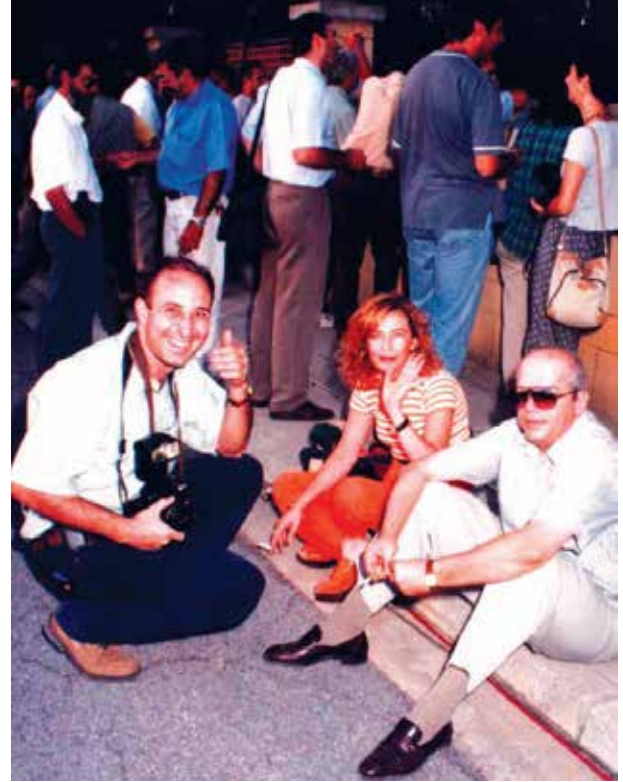
Peki medyanın şimdiki durumu nasıl?

“Her dönemin kendine göre şartları ve anlayışları var. Ona göre hareket edilir. Bugün medya daha rahat. Bayrak Radyosu’nda ana haber bülteni sabah 07.15’te okunurdu. Yanılmıyorsam bir gün yarım dakika kadar geç kaldım.

Müdürümüz rahmetli Hakkı Süha, beni odasına çağırdı ve uyardı. Hakkı Bey İngiliz döneminden kalma sert bir yöneticiydi. Ve böyle konulara çok önem verirdi. Şimdi televizyonlarda görürüm. Saati ekrana koyarlar haber 8’de başlayacak diye. 1 -2 dakika geçer. Bunu izleyici de görür. Ortada ne haber var ne hiç... Bu gibi gevşemeler var basında.”

Referandum röportajları...

Radyo, televizyon ve gazete... Üç farklı alan. Hangisinde

daha mutluydunuz?

“Yerine, zamanına, olayına göre. Hepsinin ayrı zorlukları ve keyifleri var. Hepsinde mutluydum. 2004 yılında referandum öncesinde önemli makamlardaki

insanlarla mülakatlar yaptım. Evet’çiler de vardı, Hayır’cılar da vardı. Bu, gurur duyduğum işlerden biridir. Kitap olarak toplamak isterim.”

“Stresli bir iş”

Yöneticilikle ilgili değerlendirmesi ise şöyle:

“Gazetecilik özellikle zordu. Siyasiler ille kendilerinin istediğini yazmamızı beklerdi. Bizim zamanımızda askerler de etkiliydi. ‘Şunu yazın’, ‘bunu yazmayın’... Bu konularda stresler yaşadık. Televizyonda da benzer sıkıntılarla karşılaştım.”

“Evde oturup televizyon izlemek olacak iş değil”

Son dönemlerde sürekli sosyal medyada paylaştığı fotoğraflar ve üzerine “eziyet” diye düştüğü notlar var Süleyman Ergüçlü’nün. Emeklilik nasıl?

“Bu kadar yoğun çalışmış biri için evde oturup televizyon izlemek olacak iş değil. Bu güne kadar dinlendim. Önümüzdeki dönemde bir şeyler yapacağım. Bu arada kitap yazmaya başladım. Anılarımı yazıyorum. Benim nesil Kıbrıs’ta çok zor dönemler geçirdi. Tabii bizden

önceki nesil daha da zor... 4 yaşımdayken 1958’de İngiliz askerlerinin göz yaşartıcı bombasıyla tanıştım. 9 yaşında hem babamı kaybettim hem toplumlara çatışmaları yaşadım. 15 yaşında öğrenci mücahit oldum. 20 yaşında savaştım. Bunlar yetmez mi roman yazmak için...?”

Son sözleri...“Çocuklarımla gurur duyuyorum”

3 çocuğu, bir torunu olduğunu söyledi Süleyman Ergüçlü.

“Çocuklarımla gurur duyuyorum” dedi. Torununun 3 yaşını doldurduğunu söyledi.

“Evlat uğruna ölebilecek kadar sevdiğiniz bir şey. Torun onun daha ötesinde.”

Bir dönem sağlık sorunları yaşadığını biliyorum Ergüçlü’nün.

“İyiymi” dedi ve yazdığı iki şiiri okuyarak tamamladı sözlerini.

Fotoğraf: Erol UYSAL

“Ben bencilim”

“Ben bencil bir insanım
İnsanları, hayvanları, doğayı severim
Beni sevmeyen insanları da severim
Bencilce severim
Sevgi denen o güzel, pozitif duyguyu sürekli içimde taşımak için
Onlar sevgi içermeyen negatif duygular taşımak istiyorlarsa bu da onların sorunu
Çocuklara küçük de olsa hediye vermekten bencilce bir keyif alırım
Çocukların gözündeki o mutluluğu görmek beni pozitif duygularla doldurur
Ben bencil bir insanım”

“Kahramanlar”

“Sen hiç savaştın mı? Kahraman oldun mu hiç? Ya da korkak?
Ölüm korkusunu yaşadın mı hiç? Yanında ölenlere ağladın mı hiç?
Kahraman yoktur savaşlarda. Ölenler ve ölmeyenler vardır/Kaçanlar ve kaçamayanlar vardır
Kaçamayıp savaşmak zorunda kalanlar vardır
Cesaret yoktur savaşlarda
Korku ve yine korku vardır
Ölüm korkusu ile tanışmak vardır
Ve bu nedenle korka korka savaşmak vardır/Galip yoktur savaşlarda
Ölenler ve ölmeyenler vardır
Ölenlere şehit, ölmeyenlere gazi derler
Ancak kahraman yoktur savaşlarda, korku vardır”

Bilbay Eminoğlu ve “Dillere Destan Kıbrıs” kitabı...

Ali Baturay: “Bilbay Eminoğlu işinde mükemmeliyetçiydi”

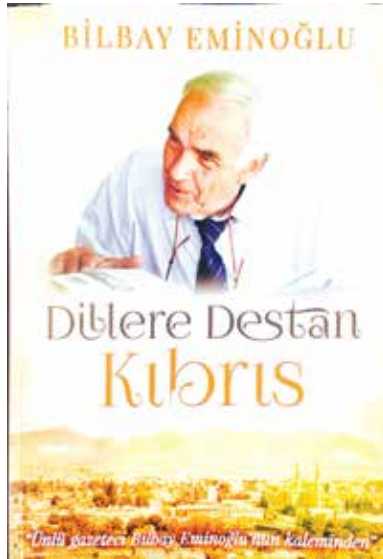
Gazeteci Kültür Sanat Yazın

Gazeteci Bilbay Eminoğlu çok yönlü kişiliğiyle, gazeteciliğe adanmış ömrüyle, mesleğine gösterdiği özenle anılmaya devam ediyor. Yazılarından derlenen Dillere Destan Kıbrıs kitabı ise yaşadığımız toprakları onun gözünden okunmak, nereden nereye geldiğimizi, hangi noktalarda aynı yerde saymaya devam ettiğimizi anlamak için önemli bir çalışma. Ali Baturay’ın kitap için yazdığı önsözü okuduktan sonra, içeriği konuşmaktan öte, ölümsüz bir dostluğun hikayesini dinlemek için kapısını çalıyorum. O hüznle anlatıyor ama ben öykünerek dinliyorum...

“Aslında Bilbay abi ile 1990 yılında Halkın Sesi gazetesinde çalışırken tanıştık. Fakat o dönem kısa sürdü, çok fazla birlikte çalışmadık. 2003 yılında ben Kıbrıs gazetesinde gece editörlüğü yaparken bana yardımcı olarak işe başladı. Çok sevinmiştim. Onu her zaman, Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nda çalışırken de takip ederdim. Emekliliğinin ardından bizimle çalışmaya başladı. Kitabın önsözünde de belirttim, ansiklopedi gibi bir insandı. O yanımda olduğu zaman

kendimi güvende hissedeyim, olayları araştırma ihtiyacı duymazdım. Kıbrıs tarihinin kitaplarda okuduğumuz dönemlerine şahitlik etmiştim. Bunun yanında çok okurdum, Türkçeye çok vakıftı. Takıldığımda hep ona sorardım. ‘Bilbay abi sen hiç izin alma, hep yanımda ol’ derdim. Çok hassastı. Bazen bir kelime için saatlerce sözlük karıştırır, internetten araştırırdı. Ona mızır derledi ama mükemmeliyetçiydi. Köşe yazısını defalarca değiştirirdi ve teknik ekip de buna çok kızardı. Yazdıklarımı her okuduğunda değişiklik yapardı. Haberler konusunda da öyleydi. Tam iş bitti derken, bir haberin başlığında, girişinde değişiklik yapardı. Değiştirelim de yarın kimse bizi eleştirmesin derdi, mızır diye anılırdı. Oysa ben onun, özenli halini çok severdim. Her zaman yeni, değişik fikirleri vardı. Ben her zaman ona destek olurum. Dostluğumuz her zaman devam etti, hiç ayrılmadık.”

Bilbay Eminoğlu ilk kez köşe yazısı yazmaya Ali Baturay’ın ısrarı sonucu başlıyor. Böylece bugün bile okumaktan hiç sıkılmayacağınız, özellikle Kıbrıs’a dair unutulmaz anılarla bezenmiş metinler, toplumsal bir miras olarak belleklerimizde yer alıyor.

“O yıllarda Ekran ekinde benim geçmiş olayları anlattığımı, Naftalin Kokusu ismini verdiğim bir köşem vardı. Çoğunlukla geçmişi araştırır, eski olayları anlatır, bugünle kıyaslardım. O da bana her zaman Lefkoşa’nın eski günlerini anlatırdı. Bir gün ondan benim köşem için bir yazı kaleme almasını istedim. Okuyucular da çok beğendi. Böylece birkaç yazı daha yazdıktan sonra, gazetede geçmişi anlatan yazılar yazmaya başladı. Teknolojiyi her zaman yakından takip eden, çağı yakalayan, kendini geliştirmeye açık bir kişiliği vardı. Her konuda fikir sahibiydi. Her

zaman haberin içindeydi. Annan Planı günlerindeydik, çözüm olmasını isteyen biriydi. TMT’de yer almasına ve geçmişte Kıbrıslı Rumlardan rahatsız olmasına rağmen çözüm istemesi önemliydi. Özellikle de kendi nesli

ile fikirlerini paylaşmasını, yaşadıklarına rağmen neden çözüm istediğini anlatmasını istiyordum. Böylece haftanın beş günü köşe yazısı yazmaya, hafta sonları ise nostalji yazılarıyla bize geçmişi

anlatmaya devam etti. Kitapta da görüyorsunuz, geçmiş anlatan her yazısı ayrı bir özellik taşıyan hikayeler, hepsi çok kıymetli anılar. İyi ki yazması için ona ısrar etmişim diyorum.”

Kitapta Eminoğlu'nun özellikle Lefkoşa'yı anlattığı yazıları karşısında şaşkına dönüyorum. O öyle bir Lefkoşa anlatıyor ki, okuyucuya o Lefkoşa bu Lefkoşa olamaz dedirtiyor. Ali Baturay da bu düşüncemi destekliyor.

“Lefkoşa’da gençliğinde ‘Foto Bilbay’ olarak bilinirdi. Gazetecilik yapar, Lefkoşa’yı motosikletle dolaşır, herkes onu tanırdı. Çok iyi bir hafızaya sahipti, çok sevilirdi. Elbette tüm bunları kaleme almaya başladığında ortaya büyük bir zenginlik çıktı. Kitapta da görüyorsunuz gerek teşkilatta gerekse de gazetecilik yıllarından şahit olduğu olaylardan derlediği pek çok hikayesi var. İngilizce ve Rumcası çok iyiydi. Çok daha başka bir iş tercihi yapabilecek donanımına sahipti. Böyle çok teklifler aldı. Ancak Bilbay abi her zaman gazetecilik yapmayı, çok daha zahmetli çalışarak, daha az kazanmayı tercih etti.”

Kitap için seçilen yazılarında Kıbrıs'ın insan manzaralarına dair bilgiler edinip, eksik bildiğimiz tarihi olaylara da şahitlik ediyoruz. Araplara satılan kızlar arasında Rum kızların olduğu bilgisi kuşkusuz en çarpıcı örneklerden biri...

“Ben de Bilbay abi yazmadan önce Araplara Rum kızlarının da satıldığını bilmiyordum. Bazı kişileri gidip bularak, bu konularla ilgili konuşmuştu. İnsanları gider, arar bulur sonra onları konuşmaya da ikna ederdi. Böylece ortaya çok güzel çalışmalar çıkardı. Bizlere de adım adım tüm süreçleri anlatırdı. Bazen bir yazı için bir hafta uğraştığı olurdu. Elbette yaşadıklarının tümünü anlatması mümkün olmazdı ama derleyerek ortaya çok güzel hikayeler çıkarırdı.”

Onun siyasi ve sosyal sorunları içeren yazılarını bugün yeniden okumak, hayatımızda hissettiğimiz değişen hiçbir şey yok algısını tetikliyor.

“Bilbay abi iyi bir arşivciydi. Bir olay oldu mu gider gazeteleri karıştırır, önceden de nasıl benzer bir olay yaşanmış olduğunu bize hatırlatırdı. Lefkoşa’da yaşanana büyük sel felaketi günlerinde de yine aynısını yapmış, yıllar önce nasıl benzer bir sel felaketinin yaşandığını hatırlatmıştı. Bunun gibi pek çok olay yaşıyoruz. Ben bir dönem köşe yazısı yazmayı bırakmışım. Sürekli kendimi tekrarladığımı düşünüyordum. Bazen sürekli aynı şeyleri yazıyorum gibi geliyor. Belki okurlarımız hayatın akışı içinde bunu çok fark etmiyor ama benim gibi yıllardır bu mesleği yapan meslektaşlarımın, bunu hissettiğine eminim. Bazen yazdıklarımla ilgili başlık bulmakta dahi zorlanıyorum çünkü yıllardır aynı sorunlarla mücadele ediyoruz. İleri gidemiyoruz hatta geçmişi özlüyoruz. Bilbay abi de sıklıkla bize bunu hatırlatırdı.”

Kuşkusuz Ali Baturay ve Bilbay Eminoğlu'nun birlikte pek çok yaşanmışlığı var. Ancak her zaman bir anı vardır ki unutulmazdır. Ali Baturay gülerек o güne gidiyor...

“Yazdığı bir yazıda bir harf eksik çıkmıştı. Bunun sonucunda da ortaya küfür çıkmıştı. Yaprak dolmasını anlatırken yazdığı eksik bir harften dolayı bu olay yaşanmıştı, ama o çok üzülmişti. Hiç unutmuyorum hatta ağlanacak bir şey mi diyeceksiniz ama ağlamıştı da. Bu aramızda zamanla espri konusuna dönüşmüştü. Hâlâ da gazetede aramızda şakasını yaparız. Bunu ilk fark eden ve arayan Sadrazam Komutan olmuştu. ‘Bu dolmanın tarifini bana da versenize’ demişti. Böyle çok fazla anımız var tabii. İlk başta çok üzülse de sonra kendi kendiyne dalga geçmesini de bilirdi. Ama hatalarını tekrarlamamız için bize daima telkinde bulunurdu.”

DİPKARPAZ BELEDİYESİ AHŞAP EVLERİ (WOODEN HOUSES)

0533 825 26 46

DİPKARPAZ BELEDİYESİ VIEW OTEL

0533 864 10 50

DİPKARPAZ BELEDİYESİ

0392 372 22 34

0392 372 22 35

dipkarpazbelediyesi@hotmail.com

Medya ve teknoloji

ABD seçimlerinde korsanlar ve Wikileaks

Donald Trump ABD başkanlık seçimlerinde diğer aday Hillary Clinton'dan 200 binin üzerinde daha az oy almasına karşın başkan seçildi. Seçim sisteminden kaynaklanan bu anomali görünümü olay ülkede ilk kez gerçekleşmedi ancak seçimlerden sonra ortalık karıştı. Karışma nedeni ise yukarıda bahsettiğimiz konu değildi. Çünkü herkes sistemi bilerek ve kabullenerek bu yarışa giriyor.

Konu daha aday adayları yarışırken Hillary Clinton'un seçim bürolarının iletişim kanallarının (network) bilgisayar korsanlarınca "hack"lanması ve önemli bilgiler içeren emaillerin Wikileaks aracılığıyla basına sızdırılarak Clinton'un aleyhine kullanılmasıydı. Clinton buna rağmen Demokrat Parti adayı seçilmeyi başardı ancak bu olayın hayaleti seçimler boyunca Hillary Clinton'u dürttü ve anketlerde açık ara önde giden eski First Lady, basına sızan kritik maillerin içeriği nedeniyle sıkıntılı günler yaşadı. Ardından sürpriz olarak görülen gerçekleşti; Trump ABD Başkanı oldu.

WikiLeaks

Sıkıntı yaşanan ve Hillary'nin hakkında soruşturma açılmasına neden olan bir olay ise Dışişleri Bakanlığı sırasında devletin işleriyle ilgili yazışmaları resmi

serverlere göre pek de güvenli olmayan evindeki şahsi server üzerinden kendi özel e-posta adresinden yapmasıydı.

Assange... Wikileaks

Ortalığın karışmasının bir diğer sebebi, Demokrat Parti kampanyasının networküne saldırının Ruslar tarafından gerçekleştirilmiş olduğu iddiası ve bu bilgilerin de Julian Assange'e aktarılarak Wikileaks'te yayımlanmasıydı.

Obama, başkanlığının son günlerinde bu konuyla ilgili yoğun çaba harcadı. Görev süresi dolmak üzereyken ABD istihbaratını konuyu araştırmakla görevlendiren Obama, CIA'nın "evet Ruslar seçimlere müdahale etti" demesiyle, Rusya'ya yönelik sert eleştiriler yöneltti ve bu ülkeye yönelik bir dizi yaptırım kararı alındı. Trump ve yakın çevresi iddiaları reddederek "seçim yenilgisi için Clinton ve demokrat partililerin mazereti" derken, Trump'ın partisi Cumhuriyetçilerin senatör Mc Cain gibi önde gelen isimleri Trump ile aynı tavrı sergilemedi.

Mc Cain, Türk siyasi kültüründe pek alışık olmadığımız bir şekilde, parti adayının aleyhinde gibi görülse de Rusya'ya sert çıkarak, bu ülke aleyhine derhal yaptırım uygulanmasını istedi. Trump'ın istisna davranışı hariç Cumhuriyetçilerin duruşu ABD'nin böyle durumlarda siyaset ve ideoloji gözetmeksizin birlik olabildiğinin göstergesiydi. Devletin istihbarat kurumu bir sonuca ulaşmıştı ve ortada ABD'nin demokrasisine bir "müdahale" vardı.

Chomsky: "Komik"

Konuyla ilgili tartışmalar hâlâ devam ederken ABD'li filozof, aktivist, bilim adamı Noam Chomsky, Rusların seçimlere müdahalesi ve bunun seçimde etkili olduğu iddialarını "komik" olarak niteledi.

Görevdeki başkanın aksi yöndeki iddia ve itirazlarına rağmen Rusya'nın seçimlere müdahale ettiği iddialarına ilişkin ABD istihbarat kuruluşlarının araştırmaları sürüyor ve bu konu erken kapanmayacak gibi. Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Michael Flynn'in, 8 Kasım'daki başkanlık seçimleri öncesi Rusya'nın Washington Büyükelçisi Sergey Kislyak ile yaptığı görüşmelerin içeriği hakkında Başkan Yardımcısı Mike Pence'i ve diğer bazı yetkilileri yanlış bilgilendirdiği ortaya çıkmıştı. Türkiye ile de yakın bağları olduğu öne sürülen Flynn yalan söylediği için istifa etmek zorunda kalmıştı.

New York Times'ın satış ve abonelikleri patladı

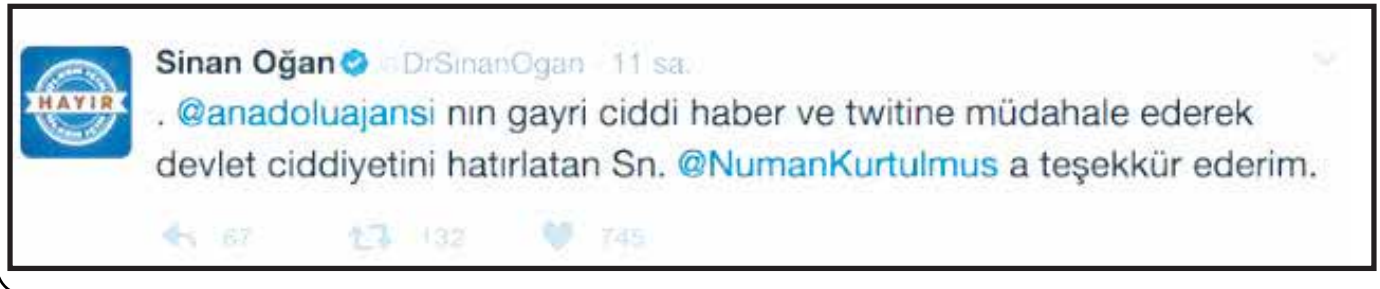
ABD Başkanlık seçimleri boyunca sürekli Trump'ı eleştiren yayımlar yapan ve seçimden sonra da buna devam ettiği için adeta aforoz edilerek Beyaz Saray basın toplantılarına alınmayan New York Times'ın satış ve abonelikleri patladı. Tamamen dijital yayına geçmeyi amaçlayan ancak bunu şu an için tam olarak

gerçekleştirmeyen NYT, sadece Trump'ın başkan seçilişinin ertesi hafta dijital ve basılı aboneliklerini 41 bin artırdı. Gazetenin Trump ile didişmesinin aboneliklere olumlu yansımalarının sürdüğü ve yoğun abonelik talebi bulunduğu belirtiliyor.

Trump, Beyaz Saray'daki basın odasını da saray bünyesinden dışarıya taşıyarak medyaya bakışını ortaya koymuştu.

Sosyal medyada medya siyasetçi atışması

Türkiye'de anayasa değişikliği referandumu çerçevesinde "hayır" kampanyası yürüten eski MHP'li siyasetçi Sinan Oğan, bir miting sırasında saldırıya uğradıktan sonra haberin verilmiş şekli nedeniyle Anadolu Ajansı ile Twitter'de atıştı. Oğan'ın sert eleştirisine AA resmi twitter hesabından verilen iğneleyici yanıt, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un müdahalesiyle kaldırıldı. Oğan, Kurtulmuş'a teşekkür etti.

Sıra size geliyor!

Uzun yıllardır geliştirilmeye çalışılan, ilk dönemlerde sorunlu olan sesi yazıya çeviren teknolojiler, gelenen aşamalarda çok küçük hata paylarıyla çalışıyor.

Aslında teknoloji meraklısı bir insan olarak bu teknolojinin yaratacağı kolaylıktan çok “gazeteciliği robotlaştırma ve insan unsurunu medyadan çıkarma” tehlikesi taşıdığını düşünmeme karşın bu teknolojinin gazetecilik yanında mühendislik, hukuk, tıp dahil bir çok alanda kullanılmaya başlandığını gözden kaçırmıyorum.

Arkadaşlar ülkedeki bazı basın kuruluşlarının bu yazılımı kullanmaya başladığını aktardı.

E-kitap ve e-gazete olayı çıktığında da basılı yayınların sona ereceğine dair öngörüler yapılmıştı (Aynı öngörülerimiz biz de savunduk). Her ne kadar geleneksel basılı kitap ve gazete beklenildiği kadar erken sona ermediyse de, dijital abonelik ve satışların sayısı giderek artıyor.

Nesil değişimleriyle muhtemelen geleneksel yayınların sonu da gelecek. Aynı şey gazeteciliğin de başına gelebilir mi? Yapay zeka ve yukarıda bahsettiğimiz teknolojilerin gelişmesiyle korkulan olabilir. Sıra bize de gelecek mi, zaman gösterecek.

BBC News Viber'de

BBC News Viber'den de yayın yapmaya başladı. Kurumun sevimli etiketlerden oluşan paketini edinmek isteyenler BBC News'ün önemli haberlerle ilgili akışına otomatik üye olmak durumunda.

İnternet tarihinin ilk 20 “.com” sitesi

İnternet tarihinin ilk 100 “.com” web sitesi açıklandı. Birçoğu teknoloji kuruluşlarından oluşuyor ve halen aktif durumda. Ancak ismi değişenler de var. Meraklı olanlar varsa deneyebilir. İlk 100'ün arasından alıntıladığımız ilk 20 site ve kuruluş tarihleri şöyle:

“03/15/1985 symbolics.com, 04/24/1985 bbn.com, 05/24/1985 think.com, 07/11/1985 mcc.com, 09/30/1985 dec.com, 11/07/1985 northrop.com, 01/09/1986 xerox.com, 01/17/1986 sri.com,03/03/1986 hp.com,03/05/1986 bellcore.com, 03/19/1986 ibm.com, 03/19/1986 sun.com, 03/25/1986 intel.com, 03/25/1986 ti.com, 04/25/1986 att.com, 05/08/1986 gmr.com, 05/08/1986 tek.com,07/10/1986 fmc.com, 07/10/1986 ub.com, 08/05/1986 bell-atl.com”

Kaynak ve ilk yüz siteyi görmek isterseniz: <https://www.chip.com.tr/haber> de ayrıntı bulabilirsiniz.

Medya Etik Kurulu kararları...

Kurul etik kuralları anımsattı, şikayetleri değerlendirdi

“Haber-yorum-reklam ayrımı etik bir kural”

Medya Etik Kurulu, medyanın, haber-yorum-reklam ayrımını yapmasının etik bir kural olduğunu vurguladı. Son dönemde yaşanan gelişmeleri değerlendiren kurul, “Haber, yorum ve görüşler okur ve izleyicinin yayının niteliğini anlayabilmesini sağlayacak biçimde ayrılmalıdır” şeklindeki ilkenin, gazetecilik mesleğinin temel ilkelerinden biri olduğunu hatırlattı. Medya Etik Kurulu Deklerasyonu'na göre, şikayet üzerine veya re'sen harekete geçerek, Gazetecilik Meslek İlkelerine uymayanlar hakkında uyarma veya kınama kararı verebilen Kurul, medyaya yönelik uyarılarda bulundu.

Bazı medya organlarında “haber/yorum” ayrımı yapılmadan, reklamların veya propaganda metinlerinin, haber formatında sunulduğuna dikkat çeken Medya Etik Kurulu, medyanın “haber” formatında kendisini kullandırmaması gerektiğine dikkat çekti. Medya Etik Kurulu açıklamasında, “En önemli iletişim araçlarından olan reklam, belirli yer ve zamanda, bunu yapan kişinin ya da kuruluşun belli olduğu bir iletişim faaliyetidir ve bu faaliyetin, hangi iletişim ortamında yer alırsa alsın, tüketiciler tarafından reklam olarak algılanması esastır. Aynı ilke, seçim dönemlerinde yapılan propaganda ürünleri için de geçerlidir” ifadelerine yer verdi.

Medya Etik Kurulu'nun konuyla ilgili değerlendirmesinde şu görüşler yer aldı:

“Medya kuruluşlarının inandıkları veya kendi yayın politikaları çerçevesindeki görüşleri desteklemeleri kabul edilebilir bir durumdur. Ancak, toplumun haber alma gereksinimine katkı koyması beklenen medyanın, haber-yorum-reklam ayrımını yapması etik bir kuraldır. Bir metnin reklam olduğu saklanmadan açıkça gösterilmelidir. Ürünü, görüşlerini, yansıtmak, yaymak, kabul ettirmek isteyen her kaynağın medyayı araç olarak kullanması doğal ve yasal açıdan meşru

sayılabilir. Ancak meşruluk ve etik sorun, bu kaynakların medyayı kullanmaları değil, medyanın ‘haber’ formatında kendisini kullandırmasıdır.

Toplum, hangi süreçte veya koşulda olursa olsun, medyanın kendisine ‘haber’ formatında sunulanları, ‘haber’ olarak tüketme hakkına sahip olmalıdır. Medya kuruluşlarımızın bu ilkelere uymaları arzu edilir.”

Kurulun gündemine taşınan şikayetler

Çocuklarla ilgili yayınlar, masumiyet karinesi, kaynak kullanılmaması, hedef gösterme, tek yanlı tartışmalı iddialara dayalı haberler, haberle doğrudan ilgisi olmayan kişi veya kişilerin isimlerinin verilerek sansasyonel haber üretilmesi, genel insan haklarıyla ilgili konular, Medya Etik Kurulu'na yoğun şekilde iletilen şikayetler oldu. Geleneksel medya organları yanında elektronik medyada yapılan etik dışı olduğu belirtilen her türlü yayın Medya Etik Kurulu'nun gündemine taşındı. Elektronik medya veya sosyal medyada yapılan haberlere, açıklamalara yönelik şikayetlerin giderek artması dikkat çekici bir durum oldu. İnternet gazeteciliği yapan birçok sitenin, künye ve iletişim bilgilerinin bulunmaması veya verilen bilgilere ulaşılmaması, birçok sitenin internet gazeteciliği deklarasyonuna uymamaları ve en önemlisi bu alanda yasal bir düzenlemenin bulunmaması karşılaşılan sorunların başında geliyor.

Gazeteci kimliği taşıyan, gazetecilik mesleğini yapan kişilerin sosyal medyada bu kimlikle yansıttıkları görüşlerin de özgür düşünce ve ifade özgürlüğünü aşan, kişi hak ve özgürlüklerini ihlal eden sınırlara ulaştığına zaman zaman tanık olunmuştur.

Haber siteleri veya medya organlarının dışında yer alan sosyal medyada yer alan görüşlerle ilgili değerlendirme, uyarma veya kınama sıkıntısı yaşayan Medya Etik Kurulu, gerekli gördüğü durumlarda, gazeteci kimliği

taşıyan kişilerin meslek ilkelerine uymaları gereğini hatırlamayı görev bildi.

Kaynak kullanmama

Medya Etik Kurulu'na yapılan şikayetlerin başında haberlerde, haberin ayrılmaz bir parçası olan fotoğraf ve görüntülerde kaynak kullanılmaması konusu geldi. İlgili şikayetleri teker teker değerlendiren Medya Etik Kurulu "Başka bir medya kuruluşundan alınarak yayımlanan haberlerde kaynağın belirtilmesi ve medya kuruluşunun link vermesi esastır" şeklindeki ilkeyi hatırlattı. Kurul buna uymayanları uyardı, tekrarlayanları kınadı. Yapılan uyarıları bazı medya kuruluşları olgunlukla karşılayarak hatalarını düzeltme yoluna giderken, buna karşın duyarsızlık gösterenler de oldu. Yapılan uyarılara tepki koyan bazı kuruluşlar ise aynı durumla kendileri de karşılaşınca şikayet etmekten kaçınmadılar.

Çocuklarla ilgili yayınlar

"Çocuklarla ilgili suçlarda, zanlı, sanık, mahkûm, tanık, mağdur ya da maktul statüsünde olan 18 yaşından küçüklerin açık isimleri ve fotoğrafları yayımlanmamalı, bu çocuklarla, ebeveynlerinin veya hukuken çocuktan sorumlu olan velilerinin izni olmadıkça röportaj yapılmamalıdır" ilkesi gazetecilerin uyması gereken ilkelerdendir. Medya Etik Kurulu'na yapılan şikayetlerde bu ilkenin çiğnendiği, yaşanan bir kavgada ve okulda meydana gelen başka bir olayda çocukların açık isimlerinin kullanıldığı belirtildi. Medya Etik Kurulu ilgili medya kuruluşlarını çocuklarla ilgili konularda daha duyarlı olunması konusunda uyardı.

Masumiyet karinesi

Gazetecilik Meslek İlkelerinin diğer iki maddesine göre, "Basın yayın organları masumiyet karinesine saygılı olmalı, suçluluğu yargı kararıyla sabit olmadıkça herhangi bir kişiyi suçlu ilan edecek yayın yapmaktan kaçınmalıdır. Yargı süreci devam eden davalarda iddialar ve savunmalar adil ve dengeli biçimde aktarılmalıdır.

"Zanlıların, sanıkların ve mahkumların yakınları, işlenen fiille açıkça ilgili bulunmadıkça ve olayın doğru anlaşılması için gerekli olmadıkça teşhir edilmemeli." Medya Etik Kurulu'na yapılan şikayetlerde söz konusu ilkelerin ihlal edildiği örnekleriyle anlatıldı. Uyuşturucu kullandığı iddia edilen bir zanlı veya terfi alan bir kişinin aile bağlantıları açık isim verilerek tek yanlı savlarla haberler üretildi. Medya Etik Kurulu ilgililere, tartışmalı

iddialar haber yapılırken karşı tarafın da görüşlerinin alınmasının esas olduğunu anımsatarak uyarılarda bulundu.

Olayla doğrudan ilgi bağı

Medya Etik Kurulu'na yapılan şikayetler arasında "yayımlanan haber, görüş ve yorumlarda bir insanın davranışının veya işlediği suçun, haber konusu olayla doğrudan ilgili olmadıkça, onun ırkından, milliyetinden, dini veya mezhepsel inancından, cinsiyetinden, cinsel kimliğinden, cinsel yöneliminden, yaşından, engelinden veya başka bir özelliğinden kaynaklandığını ima eden vurgular yapılmamalıdır" şeklindeki ilkenin de ihlal edildiği haber örnekleriyle yer aldı. Kurul bu konuda da ilgilileri uyardı. Bir başka şikayette de "Cinsel dokunulmazlığa, kadın ve çocuk itismarına ilişkin suçlarda, mağdurun açık ismin ve fotoğrafları yayımlanmamalı, kimliğini ortaya çıkaracak yayınlardan kaçınılmalıdır" ilkesini anımsattı.

Sorunlar

Yayıncılık alanında etik kodlara uyulması konusunda aktif çaba harcamak üzere oluşturulan Medya Etik Kurulu'nun çalışmalarına katkı koyacaklarını ve kurulun alacağı kararlara uyacaklarını taahüt ve kabul eden medya kuruluşlarının çoğunluğu meslek ilkelerini uygulamaktadırlar. Medya Etik Kurulu'nun uyarıları dikkate alınarak gereken düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak bu kuralları sürekli olarak çiğneyen kuruluşların var oldukları da gözden kaçmamaktadır.

Özellikle İnternetteki haber sitelerinde birçok aksaklıklar göze çarpmaktadır. Bazılarının bilgilerine ya hiç ulaşılmamakta veya verilen bilgilerin doğruluğundan kuşku duyulmaktadır. Medya Etik Kurulu'nun uyarı, kınama ve dikkat çekme dışında hiçbir yaptırım gücü yoktur. Bu durum başka ülkeler için de geçerlidir.

Rum Medya Etik Kurulu

Kıbrıs Rum Medya Etik Kurulu ile yapılan ortak görüşmelerde, birçok sorunun ortak olduğu saptandı. Ancak Rum tarafındaki benzer kuruluş devletten katkı almakta, çalışmalarını kurumsal bir kimlikle sürdürmektedir.

Uluslararası tanınmışlık ayrıcalığı Rum Medya Etik Kurulu'nu güçlendirirken bizlerin dış bağlantısı bir şekilde engellenmektedir.

KTGB'den haberler

PIK ziyaret edildi

Kıbrıs Türk basınından bir grup gazeteci, Kıbrıs'ın güneyindeki Kıbrıs Radyo Yayın Kurumu'nu (PIK) ziyaret etti.

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB) Başkanı Sami Özuslu ziyarette "Birleşik Federal Kıbrıs" için yayıncılıkta ortak terminoloji çalışmayı yapılmasını önerdi.

PIK Yönetim Kurulu Başkanı Thanasis Tsokos'un daveti ve Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin organizasyonu ile gerçekleştirilen ziyarette, PIK yayınları, arşivi ve teknik

donanımı ile ilgili bilgi alındı.

Tsokos, ilk kez PIK'i Kıbrıslı Türk gazetecilerin ziyaret ettiğini belirterek, bundan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Medya-Yargı buluşması gerçekleşti

Medyada, mahkemelerdeki davalarla ilgili haberlerde yaşanan sorunlar, Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği ile

Yüksek Mahkeme'nin düzenlediği "medya-yargı buluşması"nda ele alındı.

Yüksek Mahkeme Başkanı Narin Ferdi Şefik, Yüksek Mahkeme Yargıçısı Bertan Özerdağ ve Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği Başkanı Sami Özuslu'nun konuşma yaptığı toplantıda, gazeteciler hem yargıdaki prosedürle ilgili bilgi alma, hem de duruşmaları izlerken yaşadıkları sıkıntıların aşılabilmesi için beklentilerini dile getirme fırsatı buldu.

Gazete, televizyon ve web sitesi yöneticileri ile özellikle mahkeme muhabirlerinin davetli olduğu toplantıda Yayın Yüksek Kurulu Başkanı İlkey Diren ile Medya Etik Kurulu Başkanı Bekir Azgın da hazır bulundu.

Akıncı gazetecilerle buluştu

Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, Kıbrıs müzakerelerinde çözümün çerçevesini çizecek 8-10 başlığın sonuca bağlanması ve herhangi bir yol kazasına uğranmaması halinde 2017 yılı yazında referandumun gündeme gelebileceğini söyledi. Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB) organizasyonunda, "Medya-Cumhurbaşkanı Buluşması" etkinliği yapıldı.

KTGB lokalindeki etkinlikte, Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, Cenevre zirvesi öncesi Kıbrıs sorunuyla ilgili gelişmeler hakkında basın mensuplarına ayrıntılı bilgi

vererek, soruları yanıtladı.

Toplantıya, Müzakereci Özdil Nami ile Diplomasi ve AB Özel Danışmanı Erhan Erçin de katıldı.

Gazeteciler, yeni yıl balosunda eğlendi

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin düzenlediği yeni yıl balosu, Girne'de yapıldı.

"Medya-2017 Buluşması" adı altında Oscar Resort Hotel'de yer alan gecede gazeteciler yeni yılı kutladı.

Yeni yıl balosuna Kıbrıs Rum Gazeteciler Birliği Başkanı Yorgos Frangos başkanlığında 6 kişilik heyet de katıldı.

Piyango çekilişinin de yapıldığı Gazeteciler Birliği yeni yıl balosunda gazeteciler "Basın Özgürlüğü Hayatın Özgürlüğü" yazılı çerçevelerle anı fotoğrafı çekti. Gazeteciler, Latino Turko grubunun müzikleriyle eğlenip sohbet etme fırsatı buldu.

Gazetecilere dil kursları

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği, Gönyeli Belediyesi ile imzaladığı protokol çerçevesinde İngilizce ve Yunanca dil kurslarına başladı.

Gönyeli Belediyesi Sosyal Aktiviteler Merkezi'nde (Gönyeli SAM) yer alan kurslar Gazeteciler Birliği üyelerine ücretsiz olarak veriliyor.

İngilizce kursları Hasan Özgüvenli tarafından pazartesi akşamları 18.00-19.00 ve 19.00-20.00; Yunanca kursları ise Ali Temi tarafından cuma akşamları 18.00-19.00 ve 19.00-20.00 saatleri arasında yapılıyor.

Basın mensuplarına "ev içi şiddet farkındalık eğitimi"

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin (KTGB), Kadından Yaşama Destek Derneği ve Bayrak Radyo Televizyon Kurumu işbirliğinde "Ev İçi Şiddet" konusunda düzenlediği eğitim çalışması, BRTK'da yapıldı.

Kadından Yaşama Destek Derneği'nin, "Şiddete Karşı Diren!" projesi kapsamındaki eğitim çalışmasında, proje koordinatörü avukat Mine Atlı ve projenin psikolojik danışmanı Zekiye Otçuoğlu, basın mensuplarına yönelik eğitim verdi.

BRTK Müdürü Meryem Özkurt'un da katıldığı eğitimde, ilk olarak terminoloji üzerinde duruldu ve KAYAD'ın bin kişiyle yaptığı anketten bazı veriler aktarıldı. Eğitim çalışmasında ev içi şiddet, cinsiyeti veya cinsel yönelimine bakılmaksızın 16 yaşını doldurmuş aile üyeleri, aralarında özel ilişki yaşamış, yaşayan kişiler arasındaki tehditkar, şiddet içerikli, baskıcı veya bireyin özgürlüğünü kısıtlayıcı durum ve olaylar olarak tanımlandı. Ev içi şiddetin bunlarla sınırlı kalmamakla birlikte şiddet psikolojik, fiziksel, cinsel ve ekonomik şiddeti içerdiği kaydedildi.

Karşılama belgeseli gösterildi

"Kıbrıs'ın Somut Olmayan Kültürel Mirası Projesi" çerçevesinde hazırlanan "Karşılama" belgeselinin ilk Türkçe gösterimi Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB) Lokali'nde yapıldı. Projenin alan araştırması sırasındaki görüntülerden ve iki derneğin yetkilileri ve dansçılarıyla yapılan röportajlardan oluşan belgesel büyük beğeni topladı.

3 dilde hazırlanan ve 40 dakika süren belgeselde, Lefkoşa Folklor Derneği ve Kontea Mirası Derneği ile beraber yürütülen iki toplumlu proje kapsamındaki çalışmalar anlatılıyor.

Yönetmenliğini Uygur Erdim'in yaptığı belgeselin gösterimi sonrasında sohbet toplantısı da gerçekleşti ve projenin sonuçlarını içeren 'Kıbrıs'ın Somut Olmayan Kültürel Mirasını Araştırırken Birbirimizi Tanımak' adlı kitap tanıtıldı.

Viyana'da 'basın özgürlüğü ve işbirliği' tartışıldı

Kıbrıslı Türk ve Rum gazeteci örgütlerinden temsilciler Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Basın Özgürlüğü Temsilciliği'nin Viyana'da düzenlediği toplantıda bir araya geldi.

Toplantıda, Kıbrıs'ta basın özgürlüğü ve medyanın sorunlarıyla ilgili görüşler ortaya kondu, işbirliği alanları üzerinde duruldu.

AGİT Basın Özgürlüğü Temsilcisi Dunja Mijatović'in davetiyle gerçekleşen toplantıya Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB) Başkan Sami Özusul, Genel Sekreter Gizem Özgeç, serbest gazeteci Esra Aygın; Kıbrıs Gazeteciler Birliği (CJU) Başkanı Giorgios Frangos, Genel Sekreteri Christos Christofides ve Yönetim Kurulu Üyesi Andreas Riris katıldı.

Gazeteciler Birliği'nden verilen bilgiye göre, AGİT Basın Özgürlüğü Temsilciliği'nin ev sahipliğinde 7 Mart'ta Viyana'da gerçekleştirilen toplantıda Basın Özgürlüğü

Temsilciliği'nin faaliyet alanı ve çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgi verildi.

Katılımcılar, "doğru, adil, bağımsız ve sorumluluğa dayalı etik ilkelerin basın özgürlüğünü güçlendirirken, kamunun çoğulcu bilgiye ulaşımını geliştirebileceği, özdenetimin bir yandan editoryal özgürlüğü korurken, diğer yandan basın kalitesini nasıl yükselteceği ve gazetecilerin medya organlarındaki kalite standartlarını artırarak basının güven ve itibar kazanmasına nasıl yardım edebileceği" konusunu tartıştı.

Gazeteciler Birliği Kompleksi için imzalar atıldı

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği lokali ile çevresinin geliştirilmesi için, Gazeteciler Birliği yönetimi, Yarım Ltd ve Özyanık Kardeşler Şti arasında sözleşme imzalandı. Sözleşmeyle inşa edilecek yüzme havuzu, düğün salonu, restoran ve sinevizyonlu konferans salonundan oluşacak 'Gazeteciler Birliği Kompleksi' gazetecilerin ve halkın hizmetine sunulacak.

Birlikten yapılan açıklamaya göre, 10 yıl süreli yap-işlet-devret modeli mukaveleye, Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği Başkanı Sami Özusul, Yarım İnşaat Direktörü Tekin Köse ve Özyanık Kardeşler Şti Direktörü Raif Özyanık imza koydu.

Gazeteciler Birliği lokali bundan önce 7 yıl boyunca yine 'yap-işlet-devret' modeliyle Arkadaş Pastanesi tarafından işletiliyordu.

Bütün tarafların uzlaşısı sonucu gerçekleşen yeni kira

sözleşmesi uyarınca Gazeteciler Birliği'ne ait tek katlı lokal binasının üst katı Yarım Ltd'e ait Yapım İnşaat tarafından inşa edilecek.

Komplekste, çalışma, toplantı ve dinlenme odalarının yanı sıra, üst katta bir de sinevizyonlu konferans salonu yer alacak.

En geç 2017 yılı sonunda tamamlanması öngörülen üst kat yapımı bitince Gazeteciler Birliği'nin bütün ofisleri yukarıya taşınacak, alt katta ise Özyanık Şti tarafından restoran hizmeti verilecek.

Gazeteciler Birliği Kompleksi'nde düğün ve benzeri etkinliklere ev sahipliği yapacak açık mekan ise Yarım Ltd tarafından işletilecek.

Arazideki bütün peyzaj, otopark yapımı ve diğer alt ve üst yapı çalışmalarını Yarım Ltd üstlenecek. Kompleks içinde Yarım Ltd tarafından yapılacak yüzme havuzu da hizmete sunulacak.

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği üyeleri, belirlenen tarifeler çerçevesinde düğün salonu, yüzme havuzu ve restorandaki hizmetlerden indirimli yararlanabilecek.

İngiliz Yüksek Komiseri Kidd KTGB'nin konuğuydu

İngiliz Yüksek Komiseri Matthew Kidd, Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin düzenlediği sohbet toplantısının konuğu oldu; İngiltere'nin Kıbrıs sorununa bakışını ve ülkesinin Avrupa Birliği'nden çıkış sürecini (Brexit) anlattı. Kidd, gazetecilerin bu bağlamdaki sorularını da yanıtladı.

KTGB Tüzüğü Dernekler Yasası uyarınca güncellendi

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin (KTGB) Tüzük Değişikliği Genel Kurulu 25 Mart Cumartesi günü yapıldı. Yeni Dernekler Yasası uyarınca tüzükte öngörülen değişiklikler, genel kurula

katılan üyelerin oy birliğiyle kabul edildi.

Genel kurulda KTGB Başkan Sami Özuslu da konuşma yaparak bugüne kadarki çalışmaları ve hedefleri hakkında bilgi verdi; basın özgürlüğü başta olmak üzere hassasiyet gösterdikleri konuları vurguladı.

Medya-polis buluşmasında ortak konular ele alındı

Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB) ile Polis Genel Müdürlüğü (PGM) işbirliğinde düzenlenen "Medya-Polis Buluşması" toplantısında, gazetecilerle polisin ortak konuları ele alındı.

Polis Genel Müdürlüğü binasındaki toplantıya Polis Genel Müdürü Süleyman Manavoğlu ile diğer üst düzey polis yetkilileri, KTGB Başkanı Sami Özuslu ve gazeteciler katıldı.

Medya ile polisin haber konularında zaman zaman karşılaştığı sıkıntıların aşılması, haberlerin hukuki ve etik düzeyinin yükseltilmesi hedeflenen toplantıda konuşan Polis Genel Müdürü Süleyman Manavoğlu, hem polisin hem de gazetecilerin kamu görevi yaptığını söyledi. Manavoğlu, karşılıklı anlayış ve işbirliğiyle herkesin görevini en iyi şekilde yapması ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesini önemsediklerini vurguladı.

Halkı aydınlatıcı, bilgilendirici duyuruları basın üzerinden halka duyurdıklarını, bu yüzden bilgilerin en doğru şekilde aktarılmasının önemli olduğunu anlatan Manavoğlu, özellikle kişinin hak ve özgürlüğü, soruşturmanın selameti ve çocuklar ile ilgili haberlerde hassas davranılması gerekliliği üzerinde durdu. KTGB Başkanı Sami Özuslu da bir ilk diye nitelediği toplantıyı "yeni bir açılım, bir ilk ve milat" olarak gördüklerini söyledi ve işbirliğinin devamını diledi.

Basın mensuplarının birçok yerde polis teşkilatı ile bir araya geldiğini, bu yüzden birlikte çalışmanın önemli olduğunu belirten Özuslu, karşılıklı sıkıntılar yaşadıkları durumlar olabileceğini, ancak bu tip toplantılarla bu sıkıntıları karşılıklı çözebileceklerini kaydetti.

Özuslu, etik ve hukuki çerçeveyi belirleyip haber yapmanın önemli olduğunu ifade ederek, medyanın toplantıya gereken önemi gösterdiğini kaydetti. Bazı haberlerde kriminal olaylarla ilgili sorunların yaşandığını, bu konuda özeleştiri de yapmaları gerektiğini ifade eden Özuslu, yaşanan bazı sıkıntıları aşmaları için bu tip bir toplantının çok önemli olduğunu vurguladı. Özuslu, polis teşkilatının açılımlarına teşekkür ederek devamını diledi.

Toplantıda daha sonra gazeteciler de söz alarak pratikte yaşadıkları sorunlar üzerinde durdu ve önerilerde bulundu.

küçük ayrıntılar!

Camelot Villaları - Alsancak

Crystal Villaları - Alsancak

Hayat Villaları - Lefkoşa

Karaman Apartmanları - Girne

Hayat Apartmanları - Lefkoşa

Girne Apartmanları

Karmi Villaları - Girne

Sağlam ve kaliteli işçiliği ile yüzlerce aileyi yepyeni yaşam alanları ile buluşturan M. Hacı Ali İnşaat, estetikten ödün vermeyen bahçe düzenlemeleri, iç mekan tasarımları ve detaylara önem veren işçiliği ile size layık yuvalar sunmaya devam ediyor...

Küçük ama çok önemli farkları
yakından görmeniz için sizi satış ofisimize bekliyoruz!...

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23

www.hacialihomes.com

Komili

HAKİKİ LEZZETİN
SIRRI

Digiturk faturanıza internet bağlayalım

Digiturk ve internet tek faturada,
hem de çok uygun fiyata evinizde!

 KIBRISONLINE
en güvenilir internet

Digiturk
beIN MEDIA GROUP